

«Шүлбі ГЭС» ЖШС
Байқау кеңесінің 2026 жылғы
тамыздағы шешіміне
(№ 11 хаттама) қосымша

**«Шүлбі ГЭС» ЖШС-інің
2025 жылғы қызметінің қорытындылары туралы
жылдық есебі**

Шүлбі к.
Абай облысы, Жаңасемей ауданы

МАЗМҰНЫ:

1	Байқау кеңесі төрайымының үндеуі	-	4
2	Бас директордың үндеуі	-	6
3	Серіктестік туралы		7
	3.1 Стратегия		7
	3.2 Серіктестіктің миссиясы, пайымы, құндылықтары мен қағидаттары		12
	Серіктестік мақсаты		13
	Даму стратегиясын іске асыруға байланысты тәуекелдер мен сын-қатерлер		14
4	Операциялық қызмет	-	20
5	Қаржылық-экономикалық көрсеткіштер	-	24
6	Экология, қоршаған ортаны қорғау	-	30
	6.1 Экологиялық аспектілер	-	30
	6.2 Экологиялық мақсаттарға қол жеткізу және экологиялық міндеттердің орындалу дәрежесі туралы ақпарат:	-	31
	6.2.1 ҚОҚ мәселелері бойынша персоналдың хабардарлық деңгейін арттыру. 6.2.2 Экологиялық авариялардың салдарын жою мәселелері бойынша персоналдың білімі мен сауаттылық деңгейін арттыру. 6.2.3 Серіктестіктің оң экологиялық имиджін қалыптастыру. 6.2.4 Шүлбі су қоймасы мен Ертіс өзенінің биоәртүрлілігін жақсарту. 6.2.5 ҚР экономикасын декарбонизациялау жөніндегі мемлекеттік бағдарламасын іске асыру.		
	6.3 Экологиялық саясат	-	33
	6.4 Бұқаралық ақпарат құралдарымен жұмыс және шағымдарды қоса алғанда, сыртқы мүдделі тараптардың өтініштері бойынша жүргізілген жұмыс туралы ақпарат	-	36
	6.5 Қоршаған ортаны қорғау саласындағы қызмет көрсеткіштері	-	36
	6.6 Заңнамалық-құқықтық және нормативтік құжаттардың талаптарына, сондай-ақ Кәсіпорын қабылдаған басқа да талаптарға сәйкестікті бағалау нәтижелері		40
	6.7 Түзету және алдын алу іс-шараларының орындалуы туралы ақпарат	-	40
7	Кадр саясаты	-	41
	7.1 Персоналдың саны	-	42
	Персоналды іріктеу	-	42
	7.3 Жаңа қызметкерлерді бейімдеу бағдарламасы	-	43
	Кадр тұрақтамаушылығы	-	44
	Жалақы төлеу	-	44
	7.6 Персоналды ынталандыру және тарту	-	45
	7.7 Әлеуметтік кепілдіктер мен тұрақтылықты қамтамасыз ету	-	47
	Персоналды дамыту және оқыту	-	48
	Дарындар және кадр резерві	-	49
	7.10 Білім беру жүйесімен өзара іс-қимыл	-	49
8	Қауіпсіз еңбек жағдайларын жасау	-	50
	8.1 Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік мәселелерін басқару	-	50
	8.2 Нөлдік жарақаттану деңгейіне қол жеткізу жоспары	-	53
	8.3 Денсаулықты қорғау	-	56
	Жеткізушілер және мердігерлермен өзара іс-қимыл	-	58
	8.5 Персоналды оқыту және құзыреттерін арттыру	-	59
	8.6 Өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету	-	60
	8.7 Қауіпсіздікті қамтамасыз ету	-	61

9	Демалыс және спорт	-	62
10	Ұжымдық шарт	-	63
11	Кәсіподақ ұйымы	-	64
12	Корпоративтік басқару	-	64
	12.1 Корпоративтік басқару жүйесі	-	65
	12.2 «Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің ұйымдық құрылымы	-	69
	12.3 Корпоративтік менеджмент жүйесі	-	70
	12.4 ESG-тәуекелдері және оларды басқару жүйесіне ықпалдастыру	-	70
	12.5 Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау	-	71
	12.6 Комплаенс	-	73
	12.7 Инвестициялық қызмет	-	75
	12.8 Жеткізудің тұрақты тізбегі және сатып алу қызметінің саясаты	-	76
	12.9 Ақпараттық технологиялар және коммуникациялар	-	78
	12.10 Ақпараттық қауіпсіздік	-	80

1. БАЙҚАУ КЕҢЕСІ ТӨРАЙЫМЫНЫҢ ҮНДЕУІ

Құрметті әріптестер, серіктестер және мүдделі тараптар!

2025 жыл «Шүлбі ГЭС» ЖШС үшін маңызды өзгерістер мен жаңа міндеттер кезеңі болды. Серіктестіктің Qazaq Green Power PLC еншілес компаниясының басқаруына берілуі гидроэнергетика мен жаңартылатын энергия көздерін дамыту үшін бірыңғай платформа қалыптастырудың бір бөлігіне айналды. Біз үшін бұл тек ұйымдық құрылымның өзгеруі ғана емес, сонымен қатар станцияны одан әрі дамытуға, оның тиімділігін және елдің энергетикалық жүйесіндегі рөлін арттыруға жаңаша көзқарас қалыптастыруға мүмкіндік береді.

Байқау кеңесінің басты міндеті Серіктестіктің сенімді әрі тұрақты жұмысын қамтамасыз ету болып қала береді. «Шүлбі ГЭС» ЖШС белгіленген қуаты 702 МВт болатын Қазақстанның энергетикалық инфрақұрылымының маңызды объектісі болып табылады. Осыған байланысты жабдықтардың техникалық сенімділігі, гидротехникалық құрылыстардың қауіпсіздігі, персоналдың біліктілігі және әртүрлі пайдалану режимдеріне дайындық қағидатты маңызға ие.

2025 жылы станцияның техникалық жай-күйіне және жабдықтарды жоғары жүктемелер кезеңінде жұмыс істеуге дайындауға айрықша назар аударылды. Атап айтқанда, жөндеу жұмыстары жүргізіліп, гидроагрегаттардың дайындық деңгейіне бақылау жасалды. Көктемгі су тасқынына дайындыққа ерекше мән берілді, өйткені бұл гидроэлектр станциясы үшін аса жауапты кезеңдердің бірі болып табылады.

Қауіпсіздік «Шүлбі ГЭС» ЖШС қызметінің негізі болып табылады.

Есепті жылы өндірістік тәуекелдердің алдын алуға, қауіпсіздік мәдениетін арттыруға және еңбек жағдайларын бақылауды жетілдіруге бағытталған жүйелі жұмыс жалғастырылды. Персоналдың төтенше жағдайлар кезіндегі іс-қимылдары бойынша, оның ішінде тасқын суларын қауіпсіз өткізу және сейсмикалық қауіп-қатерлерге ден қою бойынша оқу-жаттығулар өткізілді. Мұндай іс-шаралар персоналдың дайындығын тексеріп қана қоймай, бөлімшелер мен жедел қызметтер арасындағы өзара іс-қимылды жетілдіруге мүмкіндік береді.

Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік саласындағы жұмыс нәтижелерін ерекше атап өткім келеді. 2025 жылдың қорытындысы бойынша Серіктестік 5581 күн бойы жазатайым оқиғаларсыз жұмыс істеу көрсеткішіне қол жеткізді. Бұл ұжымның жүйелі жұмысының және қауіпсіздік формальды талап емес, күнделікті өндірістік қызметтің ажырамас бөлігі болып табылатын мәдениетті қалыптастырудың нәтижесі.

Станция тұрақтылығының маңызды факторы – оның ұжымы. Қызметкерлердің кәсібилігі мен жауапкершілігі өндірістік процестердің сенімділігін тікелей айқындайды. «Шүлбі ГЭС» ЖШС мамандарының жоғары біліктілігі компаниялар тобы деңгейінде де мойындалды: 2025 жылы станция өкілі «Самұрық-Қазына» қорының компаниялар тобы мамандары арасында өткен өндірістік қауіпсіздік олимпиадасында бірінші орынға ие болды. Сонымен қатар, станция қызметкерлерінің бірі «Ерен еңбегі үшін» мемлекеттік наградасымен марапатталды.

«Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің стратегиялық дамуын тек ағымдағы өндірістік көрсеткіштер арқылы қарастыруға болмайды. Станцияның екінші кезегін салу жобасын іске асыру оның елеулі даму әлеуетімен байланысты.

Жоба белгіленген қуатты 702 МВт-тан 1050 МВт-қа дейін ықтимал ұлғайтуды көздейді және бұл тек электр энергиясын өндіруді дамыту үшін ғана емес, сондай-ақ энергия жүйесінің маневрлік мүмкіндіктерін және елдің ұзақ мерзімді су-энергетикалық қауіпсіздігін арттыру үшін де маңызды. 2025 жылы жоба жобалау құжаттамасын дайындау кезеңінде болды.

Сонымен қатар гидроэнергетиканы дамыту табиғи ресурстарға жауапты көзқарас негізінде жүзеге асырылуы тиіс. «Шүлбі ГЭС» ЖШС үшін Ертіс өзенінің су ресурстарын ұтымды пайдалану, экологиялық талаптарды сақтау және табиғи тепе-теңдікті сақтау мәселелері ұзақ мерзімді стратегияның ажырамас бөлігі болып табылады. Біз үшін тұрақты даму елдің энергетикалық қажеттіліктері, өндірістің сенімділігі және қоршаған ортаға жауапты көзқарас арасындағы теңгерімді қамтамасыз етуді білдіреді.

Байқау кеңесі алдағы уақытта да стратегиялық даму, жабдықтардың сенімділігі, өндірістік және экологиялық қауіпсіздік, тәуекелдерді басқару, корпоративтік басқарудың тиімділігі және адами капиталды дамыту мәселелеріне ерекше назар аударатын болады.

Біз «Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің одан әрі дамуын қолданыстағы активтің тиімділігін арттыру және оның ұзақ мерзімді әлеуетін іске асырудың дәйекті процесі ретінде қарастырамыз. Ұжымның кәсібилігі, жауапты басқару және стратегиялық бастамаларды қолдау Серіктестікке Қазақстанның сенімді энергиямен жабдыкталуына және гидроэнергетиканы дамытуға елеулі үлес қосуды одан әрі жалғастыруға мүмкіндік беретініне сенімдімін.

«Шүлбі ГЭС» ЖШС басшылығы мен ұжымына кәсіби жұмысы, жауапкершілігі және станцияның сенімді жұмысын қамтамасыз етуге қосқан үлесі үшін алғысымды білдіремін. Барша қызметкерлерге одан әрі табыс, қауіпсіз еңбек және жаңа жетістіктер тілеймін.

**Құрметпен,
Ивченко Елена Дмитриевна
«Шүлбі ГЭС» ЖШС
Байқау кеңесінің төрайымы**

2. БАС ДИРЕКТОРДЫҢ ҮНДЕУІ

Құрметті серіктестер және әріптестер!

2025 жылы «Шүлбі ГЭС» ЖШС (бұдан әрі – Серіктестік) өзінің операциялық қызметін тұрақты даму саласындағы орнықты көрсеткіштерге қол жеткізуге бағыттады. Қазақстан Республикасындағы ең ірі гидроэлектр станциясы ретінде Серіктестік үшін негізгі көрсеткіш тұрақты өндірістік қызметті қамтамасыз ету және бекітілген стратегиялық міндеттерді іске асыру болды.

Серіктестік гидроэлектр станциясының негізгі активтерінің тұрақты жұмысын қамтамасыз етті, бұл өз кезегінде өнеркәсіптік өндірісті дамытуға, энергетикалық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге, сондай-ақ өңір мен Қазақстан Республикасын энергиямен жабдықтаудың сенімділігін арттыруға үлес қосты.

Есепті кезеңде Серіктестік дәстүрлі түрде Ертіс өзенінің экожүйесіне түсетін экологиялық әсерді барынша азайту, декарбонизация жөніндегі іс-шараларды іске асыру және су ресурстарын пайдалануды оңтайландыру бойынша жұмыстар жүргізді. Шүлбі кенті әкімінің аппаратымен келісу бойынша декарбонизация бағдарламасы шеңберінде кент аумағына 400 дана сібір шыршасының көшеті отырғызылды.

Серіктестікте адами капиталды дамытуға және тұрақты даму мәселелеріне тиісті көңіл бөлінді. Мәселен, 2025 жылдың соңындағы жағдай бойынша азаматтық-құқықтық сипаттағы шарттар бойынша тартылған қызметкерлерді есепке алмағанда, персоналдың тізімдік саны 192 адамды құрады. Оқу сағаттарының жалпы саны 7994 сағатты құрап, бір қызметкерге орта есеппен 12 сағат оқыту жүргізілді. Өнеркәсіптік қауіпсіздік пен еңбекті қорғау деңгейін арттыруға, сондай-ақ әлеуметтік тұрақтылықты қамтамасыз етуге бағытталған шаралар іске асырылды.

2025 жылы Серіктестік гидроэлектр станциясының жабдықтарын жөндеу және жаңғырту бойынша жүйелі жұмысты жалғастырды. Бұл жөндеу жұмыстарының тиімділігін арттыруға және гидроагрегаттардың тұрақты жұмысын қамтамасыз етуге мүмкіндік берді. 2025 жылы Серіктестіктің электр энергиясын өндіру көлемі 1,87 млрд кВт·сағ құрады, бұл Қазақстан Республикасында өндірілген электр энергиясының жалпы көлемінің 1,52%-ына тең.

2025 жылы Серіктестіктің қаржылық көрсеткіштері тұрақты болды: EBITDA көрсеткіші 13 197 млн теңгені, ал таза пайда 9 366 млн теңгені құрады. 2025 жылы

Серіктестік қолданыстағы генерациялайтын қуаттарды нығайтуға және олардың тұрақты жұмысын қамтамасыз етуге, оларды жаңғыртуға және операциялық тиімділігін арттыруға, сондай-ақ Серіктестіктің тұрақты даму жүйесін басқаруды одан әрі жетілдіруге бұдан әрі де ерекше назар аударатын болады.

**Құрметпен,
Кундаков Серик Кумаккалиевич
«Шүлбі ГЭС» ЖШС Бас директоры**

3. Серіктестік туралы

«Шүлбі ГЭС» ЖШС Семей қаласынан 70 километр қашықтықта орналасқан.

Ертіс өзеніндегі гидроэлектр станциялары каскады үш станцияны қамтиды: Бұқтырма ГЭС, Өскемен ГЭС және Шүлбі ГЭС.

Каскадтың соңғы сатысы – су қоймасының толық көлемі 2,39 км³ болатын Шүлбі ГЭС-і.

Негізгі функциясы – электр энергиясын өндіру.

Шүлбі ГЭС Ертіс өзенінің ағынын өтемдік реттеуге, Үлбі және Үбі өзендерінің ағындарын жинақтауға, сондай-ақ Павлодар облысының жайылма шалғындарын көктемгі су басуын қамтамасыз етуге арналған.

ГЭС ғимаратында әрқайсысының қуаты 117 МВт болатын 6 гидроагрегат орнатылған.

Белгіленген (жобалық) қуаты – 702 МВт, қолда бар (нақты) қуаты – 702 МВт.

Бірінші гидроагрегат 1987 жылғы желтоқсанда іске қосылды, соңғы, алтыншы гидроагрегат 1994 жылы іске қосылды.

Шүлбі ГЭС құрылыстарының класы – екінші.

ГЭС ғимараты – терең су ағызғыштармен біріктірілген арналық ғимарат, бөгет – экранды топырақ бөгет.

2025 жылғы 20 ақпаннан бастап Серіктестіктің жалғыз қатысушысы – «Qazaq Green Power PLC» жария компаниясы.

Шүлбі ГЭС персоналының штаттық саны – **201** адам.

Занды мекенжайы және шаруашылық қызметін жүзеге асыратын орны:
071426, Қазақстан Республикасы, Абай облысы, Жаңасемей ауданы, Шүлбі кенті,
П

р

«Стратегия

м **Мақсаты және қолданылу саласы**

з 2022 жылғы 22 қазанда Серіктестік « «Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің 2022–2035 жылдарға арналған даму стратегиясын» бекітті.

н «Шүлбі ГЭС» ЖШС контрагенттер алдындағы міндеттемелерін орындау мақсатында электр энергиясын өндіру және өткізу, сондай-ақ қуатты реттеу бойынша қызметтер көрсету жөніндегі қызметті жүзеге асырады. Тұтыну көлемінің өсуі аясында қолда бар қуат резервтерінің жылдам қысқаруына байланысты (күнтізбелік жылда орта есеппен 4%-ға немесе жыл сайын 600 МВт-қа), салада электр қуатының тапшылығы туындауы мүмкін. Осыған байланысты Серіктестік негізгі стратегиялық міндеттердің бірі ретінде электр энергиясын тұрақты өндіруді қамтамасыз етуді, ұзақ мерзімді құнның өсуін және тұрақты дамуды айқындайды.

Қазақстан бүкіл әлеммен бірге жаңартылатын энергия көздерін кеңінен пайдалануға негізделген энергетикалық көшу кезеңіне аяқ басуда. Уақыт өте келе олардың басым бөлігі қазба отын түрлерін – газды, мұнайды және көмірді алмастыратын болады. Осы күн тәртібінің маңыздылығын және Бұқтырма су қоймасындағы су қорына, сондай-ақ уәкілетті мемлекеттік орган белгілейтін су нығыстарына байланысты электр энергиясын өндіру қызметімен, сонымен қатар Ертіс өзенінің Қытаймен трансшекаралық сипатына байланысты тәуекелдерді түсіне отырып, Серіктестік 2035 жылға дейінгі кезеңде су ресурстарын барынша тиімді

пайдалана отырып, қоршаған ортаға теріс әсерін барынша азайтуға ұмтылады. Осы мақсатта түрлі іс-шараларды, оның ішінде қуаттылығын арттыра отырып, қолданыстағы жабдықтарды жаңғырту, цифрландыру және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі іс-шараларды іске асыру көзделеді.

Қазақстанның жаһандық стратегиялық мақсаты төрт бағыт бойынша «жасыл» трансформацияға көшу болып табылады: COP-26, ESG, климаттың өзгеруі және көміртегі бейтараптығы. Серіктестік осы үрдіске тікелей қатысуды жоспарлап отыр.

Даму стратегиясы 2022–2035 жылдар кезеңінде Серіктестіктің қызметін жоспарлау және жүзеге асыру үшін негізгі құжат болып табылады.

Стратегия ұлттық энергетикалық қауіпсіздік жүйесін стратегиялық жоспарлау саласындағы мемлекеттік саясатты ескереді. Сонымен қатар Стратегияны қалыптастыру кезінде Серіктестік Біріккен Ұлттар Ұйымының Жаһандық шартында бекітілген тұрақты даму қағидаттарын басшылыққа алады және олармен шектелмей, тұрақты даму элементтерін қамтиды.

Стратегиялық мақсаттар

Серіктестіктің стратегиялық мақсаттары, оларға қол жеткізу жөніндегі міндеттер мен іс-шаралар

1.	Жабдықтардың тозу деңгейін төмендету, сенімділігін арттыру және қуаттылығын ұлғайту	1.1 Негізгі жабдықтардың ресурсын қалпына келтіру	2022–2035 жылдар 1.1.1 ГЭС гидроагрегаттарына күрделі жөндеу жұмыстарын жүргізуді қамтамасыз ету. Көрсеткіш: гидроагрегаттардың сенімді және қауіпсіз жұмыс істеуі.
		1.2 Жаңа қуаттарды іске қосу	2030 жылға дейін 1.2.1 Шүлбі ГЭС-інің екінші кезегін салу. 1.2.2 Семей ГЭС-ін (Шүлбі ГЭС-інің контрреттегіші) салу. Көрсеткіш: ГЭС жұмысының тиімділігін арттыру: • тәуліктік график көлемінде су ағынын теңестіру есебінен су реттеуге қойылатын шектеулерді жою (табиғат қорғау мақсатындағы су жіберу кезеңін қоспағанда); • жылдық толық емес реттеуді жүзеге асыру мүмкіндігін қамтамасыз ету; • судың 1 кВт·сағ электр энергиясына жұмсалатын үлестік шығынын жақсарту есебінен су ресурстарын ұтымды пайдалану; • ГЭС-тің электр энергиясын өндіру көлемін ұлғайту; • барлық су пайдаланушылар үшін көктемгі табиғат қорғау мақсатындағы су жіберуді оңтайлы мерзімдерде жүзеге асыру; • Павлодар облысындағы Ертіс өзенінің жайылмасын толық суландыру үшін жағдай жасау; • табиғат қорғау мақсатындағы су жіберу кестесін орындау үшін төменгі су ағызу

			құрылыстары арқылы бос су ағызу көлемін (генератордан тыс режимде) азайту; • навигация кезеңінде өзен көлігінің жұмысы үшін қолайлы жағдайлар жасау. 2023–2035 жылдар 1.2.2 Республикалық бюджет комиссиясы арқылы таза пайданы тарту, бұл ретте пайдаға дивидендтік саясатты қайта қарау арқылы Компанияны дамытуға қайта инвестициялауды қамтамасыз ету. Көрсеткіш: пайданың бір бөлігін күрделі жобаларды қаржыландыруға бағыттау.
2.	Энергетика саласына озық технологияларды енгізу	2.1 Технологиялық процестің сенімділігін, тиімділігін және басқарылуын арттыру	2022–2025 жылдар 2.1.1 №4, №6 және №3 гидроагрегаттар арқылы өтетін су шығынын өлшеудің автоматтандырылған жүйесін енгізу. Көрсеткіш: су шығынының нақты ағымдағы мәнін алу және тәуліктік графиктерді қалыптастыру сапасын одан әрі арттыру. Гидроагрегаттарды су шығынын өлшеу жүйелерімен жарақтандыру жобасын аяқтау. 2023 жыл 2.1.2 ШГЭС мониторинг жүйесін жаңғырту. Көрсеткіш: мониторинг жүйесінің сенімділігін арттыру, басқару және мониторинг жүйелерін одан әрі дамыту және олардың функционалдық мүмкіндіктерін кеңейту мүмкіндігін қамтамасыз ету. 2022–2023 жылдар 2.1.2 Жоғарғы және төменгі бьефтердегі су деңгейлерін бақылаудың автоматтандырылған жүйесін енгізу. Көрсеткіш: Шүлбі ГЭС-інің жоғарғы және төменгі бьефтеріндегі су деңгейінің нақты ағымдағы мәндерін автоматты режимде алу және тәуліктік графиктерді қалыптастыру сапасын одан әрі арттыру.
		2.2 Активтердің техникалық жай-күйін диагностикалау, бақылау және талдау жүйелерін дамыту	2023–2026 жылдар 2.2.1 Энергетикалық жабдықтардың техникалық жай-күйін бағалау әдістемесін енгізу. Көрсеткіш: жабдықтың техникалық жай-күйін бағалау нәтижелеріне қарай технологиялық жабдыққа техникалық әсер ету жөнінде шешімдер қабылдау тәсілдерін біріздендіру.
		2.3 Гидротехникалық құрылыстардың сенімділігін арттыру және пайдалану мерзімін ұзарту	2022–2025 жылдар 2.3.1 Айнымалы деңгейдегі жөндеу жұмыстарын жүргізу. 2023–2024 жылдар 2.3.2 Топырақ бөгетінің жоғарғы бьеф жағындағы қысымдық бетінің түйісу орындары мен деформациялық жіктерін жөндеу. 2021–2023 жылдар

			2.3.3 Топырақ бөгетінің қысымдық бетін жөндеу. Көрсеткіш: гидротехникалық құрылыстарды пайдаланудың сенімділігі мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету, олардың орнықтылығы, беріктігі, ұзақ мерзімділігі, су өткізбейтіндігі және сүзгілік беріктігі бойынша нормативтік (жобалық) талаптарға сәйкестігін қамтамасыз ету. Гидротехникалық құрылыстарды қолайсыз физикалық, химиялық және биологиялық процестердің, мұз жүктемелері мен судың әсерінен болатын зақымданулардан қорғау.
3.	Сандық трансформация	3.1 Компанияның процестерін басқарудың электрондық жүйелерін енгізу	2022–2023 жылдар 3.1.1 Кәсіпорынды басқарудың ERP есепке алу жүйесіне көшу. Көрсеткіш: қолданысы тоқтатылған ескірген 1С: ӨКБ платформасынан функционалдық мүмкіндіктері кеңейтілген заманауи платформаға көшу. 2022–2023 жылдар 3.1.2 1С: ТҚКЖЖ платформасында техникалық қызмет көрсету және жөндеу жүйесін дамыту. Мақсаты: Компания активтерін басқару тиімділігін арттыру.
		3.2 Ақпараттық қауіпсіздік деңгейін арттыру	2022–2023 жылдар 3.2.1 Киберқауіптерден қорғау жүйелерін енгізу; 3.2.2 Қолданыстағы ақпараттық қауіпсіздік жүйелері арқылы тұрақты мониторинг жүргізу және инциденттерге жедел ден қою; 3.2.3 Оқыту, ұсынымдар мен ақпараттық қауіпсіздікке қатысты орын алған маңызды оқиғалар туралы соңғы жаңалықтарды тарату арқылы персоналдың АҚ мәселелері бойынша сауаттылығын арттыру. Көрсеткіш: қақтығыстар санын азайту және Компанияның ақпараттық қауіпсіздігінің жалпы деңгейін арттыру.
4.	Объектінің энергия тиімділігін арттыру	4.1 Энергия тиімділігін арттыру	2021–2025 жылдар 4.1.1 Энергия үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру жөніндегі іс-шаралар жоспарын орындау. К ө р с
		4.2 Шүлбі ГЭС-інің жұмыс режимдерін қайта қарау	2022–2024 жылдар 4.2.1 Гидроагрегаттарға энергетикалық сынақтар жүргізу. - гидротурбинаның ең жоғары ПӘК-і мен максималды қуатының нақты мәндерінің турбина өндіруші зауыт кепілдік берген мәндерге сәйкестігін тексеру;

			- нақты жағдайдағы энергетикалық сипаттамаларды алу; - қалақшалары бұрылмалы гидротурбиналардың оңтайлы комбинаторлық тәуелділігін айқындау және оның белгіленген комбинаторлық байланысқа сәйкестігін тексеру. Көрсеткіш: ГА жүргізілген энергетикалық сынақтардың нәтижелері бойынша зауыттық су шығыны сипаттамаларын қайта қарау. Су-энергетикалық режимді тиімді пайдалану.
5.	Өткізу қызметін және көрсетілетін қызметтер тізбесін дамыту	5.1 Энергетикалық нарықтардағы жұмыс тиімділігін арттыру 5.2 Тұтынушыларға қосымша қызметтер көрсету	2022–2035 жылдар 5.2.1 Электр қуатын реттеу бойынша көрсетілетін қызметтер көлемін ұлғайту мақсатында су-энергетикалық режимді тиімді пайдалану; 5.2.2 Орталықтандырылған сауда-саттықта электр қуатының барынша мүмкін болатын көлемін өткізу; 5.2.3 Орталықтандырылған сауда-саттықта электр энергиясын өткізу көлемін ұлғайту. Көрсеткіш: Компанияның пайдасын ұлғайту.
6.	Кадрлық әлеуетті дамыту	6.1 Өз персоналының біліктілігін арттыру	2022 жыл (қыркүйек) 6.1.1 «Гидроэнергетика» бағыты бойынша индустриялық серіктестер үшін біліктілікті арттырудың барлық түрін жүзеге асыру мақсатында ШҚТУ базасында құрылған Құзыреттер орталығымен ынтымақтастық орнату; 6.1.2 ГЭС пайдалану персоналының тәжірибе алмасу бағдарламасы бойынша, оның ішінде басқа елдердің мамандарымен кәсіби оқытудан өтуін қамтамасыз ету. Көрсеткіш: персоналдың біліктілігін арттыру.
		6.2 Дуалды оқыту бағдарламасын қолдау және дамыту	2022 жыл 6.2.1 Гидроэнергетиктерді даярлау мақсатында ШҚТУ-мен Шығыс Қазақстан облысы және басқа да облыстардағы гидроэлектр станцияларының пилоттық топты жасақтауға қатысуы (қабылдау науқанына бірлесіп қатысу) бойынша ынтымақтастық орнату; 2023 жыл 6.2.2 «Гидроэнергетика» бағыты бойынша білім алатын студенттердің кәсіби практикадан және тағылымдамадан өтуін, сондай-ақ бос жұмыс орындары жәрмеңкесін ұйымдастыруды қамтамасыз ету мақсатында С. Серікбаев атындағы ШҚТУ-дың Мансап орталығымен ынтымақтастық орнату; 2022–2023 жылдар 6.2.3 «Бакалавриатқа арналған гидроэнергетика» білім беру бағдарламасын әзірлеуге қатысу; 2022–2023 жылдар

			Индустриялық серіктестердің қатысуымен мектеп базасында ерте кәсіптік бағдар беру бағдарламасын әзірлеу. Олимпиадалар мен конкурстар өткізу. Көрсеткіш: кадр резервін қалыптастыру.
7.	Энергетика саласындағы жалпыұлттық бастамаларды қолдау	7.1 Қазақстанның гидроэнергетика саласын дамыту жоспарын іске асыру	2022–2030 жылдар 7.1.1 Мемлекеттік органдардың саланы дамыту жоспарын іске асыруға қатысты тапсырмаларын орындау. Көрсеткіш: ҚР гидроэнергетика саласын дамыту жоспарын табысты іске асыру.
		7.2 Қазақстан энергетикасын декарбонизациялау	2023–2035 жылдар 7.2.1 Бекітілген декарбонизациялау жоспарын орындау. Көрсеткіш: Декарбонизациялау жөніндегі жалпыұлттық бағдарламаны іске асыруға барынша үлес қосу.

Миссиясы, пайымы, құндылықтары мен қағидаттары

Миссия: Қауіпсіз және экологиялық таза электр энергиясын өндіру, өндірілген өнімнің сапасына қойылатын жоғары стандарттарға сәйкес келуді және *контрагенттер алдындағы міндеттемелердің үздіксіз орындалуын* қамтамасыз ету, сондай-ақ қуатты реттеу бойынша қызметтер көрсету.

Пайым: Контрагенттер алдындағы міндеттемелерді орындау үшін электр энергиясын өндіру және өткізу, сондай-ақ қуатты реттеу бойынша қызметтер көрсету жөніндегі қызметті жүзеге асыратын сенімді әрі тұрақты кәсіпорын ретінде қызмет ету.

Құндылықтар:

Тұрақты даму – ұлттық экономиканың дамуына үлес қоса отырып, ЖЭК дамытуға, атмосфераға шығарылатын шығарындыларды азайтуға және экожүйені жақсартуға ықпал ету.

Жауапты инвестициялар – өндірістік қызметтің тұрақты даму қағидаттарына сәйкестігін қамтамасыз ету, тұрақты дамуға қол жеткізу мақсатында экономикалық, экологиялық және әлеуметтік мақсаттардың өзара үйлесімділігін қамтамасыз ету.

Активтерді тиімді басқару – электр энергиясын өндіру саласын дамыту және жаңғырту, сондай-ақ қуатты реттеу бойынша қызметтер көрсету, генерациялайтын қондырғыларды техникалық қайта жарақтандыру және реконструкциялау.

Қағидаттар:

Қауіпсіздік – әрбір жұмыс күнін қауіпсіз етуге ұмтыламыз.

Экология – табиғи ресурстарды сақтауға және қалпына келтіруге ықпал етеміз.

Кәсібилік – кәсіби мамандардан құралған команда болып жұмыс істейміз.

Өзара түсіністік – жұмыстың тиімділігін қамтамасыз ету үшін әрбір мәселенің маңыздылығын түсіне білеміз.

Әлеуметтік жауапкершілік – персоналдың әлеуметтік тұрақтылығын қамтамасыз етеміз, қайырымдылық акциялары мен бастамаларына қатысамыз.

Серіктестік мақсаты

Сапа менеджменті жүйесі саласында

электр энергиясын өндіру сенімділігінің жоспарланған көрсеткіштерінің орындалуын қамтамасыз ету.

еткізілген электр энергиясы мен көрсетілген қызметтер үшін мерзімі өткен дебиторлық берешектің қалыптасуына жол бермеу жөніндегі іс-шаралардың уақтылы орындалуын қамтамасыз ету.

BITDA margin – Серіктестіктің табыстылық деңгейін және шығындарды қысқарту тиімділігін бағалау көрсеткіші.

Кадр резерві» бағдарламасын іске асыру.

уалды оқыту бағдарламасын қолдау және дамыту.

ыртқы және ішкі PR бағыттары бойынша міндеттер мен іс-шараларды іске асыру арқылы станцияның имиджін басқару.

Қ дамыту және оның жұмыс істеу тиімділігін арттыру.

Экологиялық менеджмент жүйесі саласында

ОҚ қорғау мәселелері бойынша персоналдың хабардарлық деңгейін арттыру.

экологиялық авариялардың салдарын жою мәселелері бойынша персоналдың білімі мен сауаттылық деңгейін арттыру.

еріктестіктің оң экологиялық имиджін қалыптастыру.

ртіс өзенінің биоәртүрлілігін жақсарту.

кономиканы декарбонизациялау жөніндегі мемлекеттік бағдарламаны іске асыру.

Еңбекті қорғау және қауіпсіздікті қамтамасыз ету менеджменті жүйесі саласында

өлдік жарақаттану деңгейіне қол жеткізу жөніндегі іс-шараларды іске асыру.

Самұрық-Энерго» АҚ-ның «Қауіпсіз өндіріс» ААЖ-ға жұмыс орындарын тексеру жүйесін интеграциялау.

ехногендік және табиғи сипаттағы төтенше жағдайлардың салдарын жою мәселелері бойынша персоналдың білімі мен сауаттылық деңгейін арттыру.

ызметкерлерге қауіпті және зиянды өндірістік факторлардың әсер ету тәуекелін төмендету.

Энергетикалық менеджмент жүйесі саласында

нергия тиімділігі бойынша жоспарланған көрсеткіштердің орындалуын қамтамасыз ету.

Энергетикалық менеджмент жүйесінің» тиімді жұмыс істеуін арттыру.

Парақорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйесі саласында

ыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың алдын алу.

Даму стратегиясын іске асыруға байланысты тәуекелдер мен сын-қатерлер

Тәуекелдің немесе қатердің атауы	Тәуекелді басқару жөніндегі шаралар
Операциялық тәуекелдер	
Электр энергиясын өндіру жоспарының орындалмау тәуекелі	1 ТЖҚ жеткізу бойынша конкурстық рәсімдерді уақтылы өткізу және шарттар жасасу. 2 Шарттардың орындалуын бақылау. 3 Ертіс бассейндік инспекциясымен кеңестер мен келіссөздер жүргізу. 4 Ағымдағы жағдайды ескере отырып, болжамды мәндерді қайта есептеу және жоспарлы көрсеткіштерді түзету мүмкіндігін қарау. 5 Тәуеліктік кесте жобаларын бақылау және келісу.
Жабдықтарды, ғимараттар мен құрылыстарды күрделі/ағымдағы жөндеуді орындау тәуекелдері	1 Шартқа сәйкес жұмыстарды орындау мерзімдерінің сақталуын бақылау. 2 Жұмыстарды орындау кестесін әзірлеу және оның орындалуын бақылау. 3 ТЖҚ-ны жеткізу бойынша конкурстық рәсімдерді уақтылы өткізу және шарттар жасасу.
Сатып алу процесінің тәуекелі	1. Сатып алу жоспарын қалыптастыруға қатысу, сатып алу қызметін жоспарлау сапасын қамтамасыз ету мақсатында сатып алу жоспарына өзгерістер енгізуге және оны өзектендіруге жәрдемдесу. 2. Сатып алу жоспарының орындалуына ай сайын, тоқсан сайын, жарты жыл сайын және жыл сайын мониторинг жүргізу. 3. Қазақстандық тауар өндірушілердің және СБҚмЭӨӨ-нің (сенім білдірілген бағдарламалық қамтылым мен электрондық өнеркәсіп өнімдерінің) тізілімін мониторингтеу. 4. Әлеуетті жеткізушілердің өтінімдерін белгіленген талаптарға сәйкестігі тұрғысынан қарау кезінде бақылау жүргізу. 5. Сатып алу процестеріне қатысатын қызметкерлердің біліктілігін арттыру. 6. Енгізілетін өзгерістердің санын қысқарту мақсатында жоспарды түзету процесін оңтайландыру жөніндегі бастамашылар мен жоспарлау бөліміне арналған жадынама әзірлеу. 7. Сатып алу рәсімін өткізер алдында жаңа өндірістер құру жобасын іске асыру шеңберінде

Тәуекелдің немесе қатердің атауы	Тәуекелді басқару жөніндегі шаралар
	әлеуетті жеткізушілер өндіретін тауарлар тізбесіне мониторинг жүргізу. 8. Қазақстандық тауар өндірушілерден сатып алуға басымдық берілетін тауарларды сатып алу кезінде маркетингтік қорытындылардың өзектілігін бақылау.
Стратегиялық бағыт – Тиімділік	
Тарифтік белгілеу тәуекелі	1 Ертіс бассейндік инспекциясымен кеңестер мен келіссөздер жүргізу. 2 Тарифтік сметаны әзірлеу сапасын арттыру. 3 Коэффициенттердің мәндеріне әсер ететін көрсеткіштерді бақылау.
Контрагент банктердің кредиттік тәуекелі	1. Лимиттер бойынша бөліністе ақша қаражатының қозғалысы болжамын ай сайын жасау («Самұрық-Энерго» АҚ КҚБ).
Даму жоспарын, Даму жоспарына енгізілетін түзетулерді және олардың орындалуын сапасыз талдау	1 Даму жоспарын, Даму жоспарына енгізілген түзетулерді және олардың орындалуын сапалы талдау. 2 САЖМТҚ-ның бастапқы құжаттарын уақтылы өңдеу (бастапқы құжаттарды уәкілетті тұлғамен келісу, келісілген бастапқы құжаттарды БУЖЕБ-ға уақтылы ұсыну). 3 ЕРП БЖ бастапқы құжаттарды уақтылы өңдеу. 4 Шығыстар жоспарын әзірлеу және шығыстарды оңтайландыру. 5 Алдыңғы кезеңдердегі Даму жоспарының орындалу нәтижелерін (нақты көрсеткіштерді) талдау негізінде бюджетті жоспарлау. 6 Сапалы маркетингтік зерттеу жүргізу. 7 Тарифтік сметаны әзірлеу сапасын арттыру және өтінімді қарауға уақтылы ұсынуды қамтамасыз ету. 8 Нарықтағы қаржы құралдарының құнына мониторинг жүргізу.
Тәуекел заңнаманы бұзу және НҚА талаптарын сақтамау	1 Материалдарға құқықтық сараптама жүргізу. 2 Құқықтық сипаттағы қорытындылар мен ұсынымдар дайындау.
Стратегиялық бағыт – Тұрақты даму	
Экологиялық тәуекелдер	1. «ҚТ және ҚОҚ күндері» шеңберінде персоналды экологиялық қызмет саласында оқыту. 2. Экологиялық аварияларға қарсы оқу-жаттығулар өткізу.

Тәуекелдің немесе қатердің атауы	Тәуекелді басқару жөніндегі шаралар
	3. Қауіпті және қауіпті емес қалдықтарды уақтылы шығару. 4. Өндірістік экологиялық бақылау жүргізу. 5. ҚОҚ мәселелері бойынша тексерулер жүргізу барысында объект аумағындағы экологиялық қауіпсіздікті бақылау. 6. Уәкілетті органдарға есептілікті уақтылы ұсыну. 7. Балық шабақтарын уақтылы жіберуді жүргізу. 8. «Қоршаған ортаны қорғау» бабы бойынша бюджеттің орындалуын қамтамасыз ету. 9. 2025 жылға арналған қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар жоспарын орындау.
Корпоративтік басқару тәртібін бұзу тәуекелі	Корпоративтік құжаттар мен жоспарлардың орындалуын бақылау, мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл жасау, Серіктестіктің корпоративтік веб-сайтындағы ақпаратты өзектендіру.
Жұмыс орнындағы және қызметтік міндеттерді орындау кезіндегі қауіпсіздік	1 Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау мәселелері бойынша нұсқамалар өткізу. 2 Бекітілген кестеге сәйкес персоналдың ТЖ, табиғи және техногендік авариялар кезіндегі іс-қимылдары бойынша жаттығулар мен оқу-жаттығулар өткізу. 3 «ҚТ және ҚОҚ күні» іс-шаралары шеңберінде оқыту, тренингтер және практикалық сабақтар өткізу. 4 Мердігер ұйымдардың персоналына «Денсаулықты қорғау және еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету» жөніндегі ІНҚ талаптары бойынша оқыту өткізу. 5 Наряд-рұқсат беру жүйесі шеңберінде іс-шараларды өткізу (ұйымдастырушылық және техникалық іс-шаралар, жұмыстардың қауіпсіздігін талдау, «Денсаулықты қорғау және еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету» жөніндегі ІНҚ шеңберіндегі іс-шаралар). 6 ЕҚ және ҚТ саласында оқыту және білімін тексеру жүргізу. 7 ЕҚ және ҚТ бойынша тексерулер жүргізу барысында орындалатын жұмыстар мен жұмыс орындарының қауіпсіздігін бақылау. 8 Персоналды қажетті көлемде сапалы ЖҚҚ-мен қамтамасыз ету.

Тәуекелдің немесе қатердің атауы	Тәуекелді басқару жөніндегі шаралар
	9 Аралау және тексеру нәтижелері бойынша белгіленген іс-шараларды орындау. 10 Қауіпті техникалық құрылғыларға куәландыруды уақтылы және қажетті көлемде жүргізу. 11 Техникалық құрылғылар мен құрылыстардың өнеркәсіптік қауіпсіздігіне сараптама жүргізу.
Адами ресурстар тәуекелдері	1 Персоналды біліктілік құжаттарының қолданылу мерзімдеріне сәйкес тұрақты түрде оқыту. 2 Білім беру ұйымдарының студенттерінің өндірістік практикадан өтуін ұйымдастыру. 3 Уәкілетті мемлекеттік органдар жүргізген тексерулердің нәтижелері бойынша анықталған бұзушылықтарды жою және олардың алдағы уақытта қайталануына жол бермеу жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу. Әзірленген іс-шаралардың орындалуын қамтамасыз ету және бақылау. 4 Оқытуға арналған бюджеттеу жүргізу, Жеткізушіге қойылатын біліктілік талаптары көзделген техникалық сипатты, бағалар бойынша маркетингтік зерттеуді уақтылы ұсыну және сатып алу рәсімін уақтылы өткізу.
Өндірістегі авариялар мен апаттардың туындау тәуекелі	1 Бюджеттеу. 2 Жаттығулар мен оқу-жаттығуларды уақтылы өткізу. 3 Мамандандырылған ұйымдарда оқытуды және білім мен дағдыларды арттыруды уақтылы ұйымдастыру.
Әлеуметтік тәуекелдер	1 Өндірістік персонал мен ӘБП-ның әлеуметтік тұрақтылығы мен тартылу рейтингіне жыл сайынғы зерттеу жүргізу. 2 Оқыту бағдарламалары мен тренингтер өткізу. 3 Қауіпсіз әрі қолайлы еңбек жағдайларын қамтамасыз ету, жұмыс орындарын жақсарту. 4 Қызметкерлермен жүйелі түрде кері байланыс орнату және жетістіктері үшін ынталандыру. 5 Команда құруға бағытталған корпоративтік іс-шараларды ұйымдастыру. 6 Қызметкерлерді қажетті жеке қорғаныш құралдарымен қамтамасыз ету. 7 Өзгерістерді талқылау үшін басшылықтың ұжыммен кездесулерін өткізу.

Тәуекелдің немесе қатердің атауы	Тәуекелді басқару жөніндегі шаралар
	8 Компанияның бюджетін ескере отырып, қызметкерлердің тамақтануға жұмсайтын шығыстарын өтеу мөлшерін арттыру. 9 Отбасылық құндылықтарды нығайтуға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру. 10 Еңбекақыны ресми инфляция деңгейінен төмен емес мөлшерде индекстеуді қамтамасыз ету.
Беделге нұқсан келу тәуекелі	1 Бұқаралық ақпарат құралдарында, Компанияның ресми әлеуметтік желілерінде және Серіктестіктің корпоративтік веб-сайтында Серіктестіктің қызметі туралы тақырыптық мақалаларды дайындау және жариялау. 2 Ақпараттық материалдарды «Сыртқы және ішкі коммуникациялар» 17-06-КН сәйкес веб-сайтта және әлеуметтік желілерде дайындау және орналастыру қағидаларының сақталуын бақылау. 3 Жылдық есепті уақтылы әзірлеу және веб-сайтта орналастыру. 4 Серіктестіктің қызметіне қатысты БАҚ сұрау салуларына жауаптарды уақтылы дайындау және жіберу. 5 Құрылымдық бөлімшелердің ақпараттық стандарттарды сақтауын алдын алу мақсатында директорларға хаттар жіберу. 6 Теріс пікірлерге тұрақты мониторинг жүргізу, БАҚ және әлеуметтік желілерде жарияланған оқиғаларға уақтылы ден қою. 7 Серіктестіктің имиджіне теріс әсер етуі мүмкін барлық оқиғалар туралы GR және PR жөніндегі бас менеджерді уақтылы хабардар ету.
Климаттық физикалық тәуекелдер	1 Климаттық және экологиялық тәуекелдерге жол бермеу мақсатында қоршаған ортаны қорғау жөніндегі бекітілген іс-шаралар жоспарының орындалуын бақылау. 2 Судың генерациялау режимінен тыс ағызылуына жол бермеу мақсатында ЕрСБИ-мен Ертіс су қоймалары каскады бойынша судың оңтайлы шығыстарын пысықтау.
Комплаенс-тәуекелдер	1. Тәуекелді сәйкестендіру және бағалау, бақылау рәсімдерін айқындау және тәуекелдің алдын алу жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу.

Тәуекелдің немесе қатердің атауы	Тәуекелді басқару жөніндегі шаралар
	2 Реттеуші талаптардың сақталуын бақылау, сондай-ақ сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жүйелерін іске асыру. 3 Құқық бұзушылыққа жол берген қызметкерлер мен лауазымды тұлғаларды заңнамада көзделген жауапкершілікке тарту жөніндегі уәкілетті органдарға жәрдем көрсету. 4 Жаңадан қабылданатын қызметкерлер мен лауазымды тұлғаларды сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі ішкі нормативтік құжаттармен таныстыру. 5 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс мәдениетін қалыптастыру бойынша оқыту жүргізу. 6 Контрагенттердің (бенефициарлардың) сенімділігін тексеру. 7 Инициативалық ақпараттандыру желісі бойынша келіп түскен шағымдар мен өтініштерді уақтылы қарау және есептілікті ұсыну. 8 Бұзушылықтардың себептерін анықтау және олардың салдарын барынша азайту мақсатында қызметтік тексерулер/тергеп-тексерулер жүргізу. 9 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі жылдық жұмыс жоспарын әзірлеу.
Сот талқылаулары (талап-арыз және шағымдар бойынша жұмыс)	1 Компанияның мүдделерін қорғау мақсатында сот органдарына уақтылы жүгіну. 2 Шарттық міндеттемелердің орындалу мерзімдерінің сақталуына мониторинг жүргізу.
Бизнестің қызметіне елеулі әсер етуі мүмкін заңнамадағы өзгерістер тәуекелі	1 Материалдарға құқықтық сараптама жүргізу. 2 Құқықтық сипаттағы қорытындылар мен ұсынымдар дайындау. 3 Заңнамадағы өзгерістерге мониторинг жүргізу.

4. Операциялық қызмет

«Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің негізгі қызмет түрлері

- электр энергиясын өндіру;

- электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету және электр қуатын реттеу бойынша қызметтер көрсету;
- басқа санаттарға енгізілмеген өзге де кәсіби, ғылыми және техникалық қызмет;
- жалдау.

«Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің негізгі өнімдері мен көрсетілетін қызметтері

- электр энергиясы;
- қуатты реттеу бойынша қызметтер көрсету;
- электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша қ

ы

з

Негізгі өткізім нарықтары

Серіктестік электр энергиясы мен қуатты электр энергиясы мен қуаттың көтерме-сауда нарығында өткізеді:

- электр энергиясын Серіктестік электр энергиясын Бірыңғай сатып алушы арқылы электр энергиясының көтерме сауда нарығында өткізеді;
- теріс теңгерімсіздіктерді өткізу электр энергиясының теңгерімдеуші нарығында жүзеге асырылады;
- электр қуатын реттеу бойынша қызметтерді көмекші қызметтер нарығында көрсету «KEGOC» АҚ-қа жүзеге асырылады;
- қуат нарығындағы орталықтандырылған сауда-саттық нәтижелері бойынша электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша қызметтер «ЖЭК бойынша ҚЕО» ЖШС-не көрсетіледі

т

«Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің операциялық қызметі

Серіктестіктің операциялық қызметі Қазақстан Республикасының заңнамасына, оның ішінде «Электр энергетикасы туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, Қазақстан Республикасының Су кодексіне, Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне, сондай-ақ электр энергетикасы, су ресурстарын пайдалану және қорғау саласындағы қатынастарды реттейтін өзге де нормативтік-құқықтық актілерге сәйкес жүзеге асырылады.

Серіктестік қызметінің бірқатар ерекшеліктері бар. Олар электр энергиясын өндіру процесінің өзен ағынына, жоғары орналасқан су қоймаларының жұмыс режимдеріне тәуелділігімен, сондай-ақ төменгі бьеф жағдайларына және табиғат қорғау заңнамасының талаптарына байланысты шектеулермен негізделеді.

Осыған байланысты электр энергиясын өндіру көлемі Қазақстан Республикасы Су ресурстары және ирригация министрлігінің Су ресурстарын реттеу, қорғау және пайдалану комитетінің су ресурстарын пайдалану және су қорын қорғау саласында өз құзыреті шегінде мемлекеттік бақылауды жүзеге асыратын «Ертіс бассейндік су инспекциясы» республикалық мемлекеттік мекемесі белгілейтін су шығыстарына тікелей тәуелді.

кесте. Электр энергиясын өндіру көлемі

Электр энергиясын өндіру көлемі, млрд кВт·сағ			
Қазақстан Республикасындағы өндіру көлемі			
«Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің өндіру көлемі			
Үлес, %			

кесте. Электр энергиясы мен теңгерімсіздіктерді өткізу көлемі

Көрсеткіш атауы	жыл	жыл
Өндірілген электр энергиясы, кВт·сағ		
Электр энергиясын желіге босату, кВт·сағ		
Су шығыны, м³/с	1 028	929
Өткізу көлемі, кВт·сағ		
<i>оның ішінде:</i>		
БС, кВт·сағ	1 361 853 511	1 140 829 166
ЭЭТН-де сату, кВт·сағ	673 483 756	707 617 290

Қуат нарығы

Электр энергиясы нарығынан бөлек, Қазақстан Республикасының 2030 жылға дейінгі отын-энергетикалық кешенін дамыту тұжырымдамасын іске асыру шеңберінде электр қуаты нарығы жұмыс істеуін жалғастыруда. Оның мақсаты – генерациялайтын қуаттарды дамытатын инвесторлар үшін ұзақ мерзімді кепілдіктер беру арқылы саланың инвестициялық тартымдылығы үшін қолайлы жағдайлар жасау, сондай-ақ электр энергиясын өндіруге арналған гидротехникалық құрылыстарды, ЭҚҚ-ның негізгі және қосалқы жабдықтарын тұрақты әзірлікте ұстау.

Серіктестік үшін электр қуаты нарығына қатысу орталықтандырылған саудасаттық арқылы электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша қызметтерді өткізу арқылы жүзеге асырылады.

2025 жылдың қорытындысы бойынша электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша көрсетілген қызметтің жалпы көлемі 6 762,3 МВт құрады.

Жүйелік және көмекші қызметтер нарығы

Гидроэлектр станциясының жоғары маневрлік мүмкіндігі Серіктестікке жүйелік және көмекші қызметтер нарығына тиімді қатысуға мүмкіндік береді.

Есепті жылы Серіктестік «KEGOC» АҚ-қа электр қуатын реттеу бойынша, оның ішінде жиілік пен қуатты автоматты реттеуге (ЖҚАР) қатысу қызметтерін көрсетті. 2024 жылмен салыстырғанда есепті кезеңде көрсетілген қызметтер көлемі үш еседен астам өсті.

Аталған қызметтерді көрсету Қазақстан Республикасының Бірыңғай электр

энергетикалық жүйесінің сенімді әрі орнықты жұмыс істеуін қамтамасыз етуге ықпал етеді.

3-кесте. Реттеу бойынша көрсетілген қызметтер көлемі

Көрсеткіш атауы	жыл	жыл
Көлемі, кВт	23 741	62 099
Сомасы, тг. (ҚҚС-сыз)		

Тарифтік саясат

Тарифтік реттеуді Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігі ЭҚК үшін электр энергиясына және электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтерге шекті тарифтерді бекіту арқылы жүзеге асырады.

Электр энергиясына шекті тарифтер Қазақстан Республикасының заңнамасына, оның ішінде Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2020 жылғы 22 мамырдағы № 205 бұйрығымен бекітілген Электр энергиясына шекті тарифтерді бекіту кезінде ескерілетін пайда нормасын айқындау әдістемесіне сәйкес белгіленеді.

2025 жылы Серіктестік үшін электр энергиясының тарифі мыналарды ескере отырып қалыптастырылды:

- электр энергиясын өндіруге жұмсалатын шығындар;
- амортизациялық аударымдар;
- Пайда нормасын айқындау әдістемесіне сәйкес айқындалатын пайда нормасы;
- шекті тарифтерді бекіту кезінде ескерілетін өзге де шығыстар.

2023 жылғы 1 шілдеден бастап Қазақстан Республикасында электр энергиясын Бірыңғай сатып алушы моделі қолданылады және электр энергиясын орталықтандырылған сатып алу-сатуды көздейтін электр энергиясының теңгерімдеуші нарығы нақты уақыт режимінде жұмыс істейді.

4-кесте. Электр энергиясының бағасы

Ширек	2024	2025
ЭЭТН-де электр энергиясын өткізудің орташа өлшенген бағасы, теңге/кВт·сағ*	5,37	6,82
Электр энергиясының көтерме сауда нарығында электр энергиясын өткізудің орташа өлшенген бағасы, теңге/кВт·сағ**	4,14	4,99
Орташа өлшенген өткізу бағасы, теңге/кВт·сағ***	4,55	5,69

* Электр энергиясының теңгерімдеуші нарығындағы (ЭЭТН) электр энергиясының орташа өлшенген бағасы, оған жиілік пен қуатты автоматты реттеу (ЖҚАР) нәтижесінде туындаған теріс теңгерімсіздіктерді өткізу құны қосылған.

** Электр энергиясының көтерме сауда нарығында (ЭЭКШ) Бірыңғай сатып алушыға өткізілген электр энергиясының орташа өлшенген бағасы.

*** Электр энергиясының көтерме сауда және теңгерімдеуші нарықтарында өткізілуін, оның ішінде теріс теңгерімсіздіктер бойынша есеп айырысуларды ескере отырып есептелген электр энергиясын өткізудің орташа өлшенген бағасы.

Бұған дейін белгіленген энергиялық өндіруші ұйымдар үшін шекті тарифтердің жеті жылдық қолданылу мерзімінің аяқталуына байланысты, Шекті тарифті бекіту қағидаларының 8 және 11-тармақтарына сәйкес 2025 жылғы 1 қыркүйекке дейін электр энергиясына келесі жеті жылдық кезеңге шекті тарифті бекіту туралы өтінім берілді.

Сонымен бірге макроэкономикалық тұрақтылықты қамтамасыз ету мақсатында және реттелетін бағаларды көтеруге қолданыста болған шектеулерге байланысты Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігінің жаңа шекті тарифтерді бекіту мәселесін қарауы кейінге қалдырылды. Осыған байланысты 2025 жыл ішінде Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2018 жылғы 14 желтоқсандағы № 514 бұйрығымен (2025 жылғы 27 қаңтардағы № 42-н/қ бұйрық редакциясында) белгіленген шекті тарифтер қолданыла берді.

Келесі жеті жылдық кезеңге арналған жаңа шекті тарифтер Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2025 жылғы 24 желтоқсандағы № 508-н/қ бұйрығымен бекітіліп, 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізілді.

Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2018 жылғы 14 желтоқсандағы № 514 бұйрығына (2023 жылғы 28 желтоқсандағы № 479 бұйрық редакциясында, 2025 жылғы 27 қаңтардағы № 42-н/қ бұйрық редакциясында) сәйкес Серіктестік үшін электр энергиясына белгіленген шекті тарифтер кестеде келтірілген.

5-кесте. Электр энергиясына шекті тарифтер

Атауы	ж. - 31.01.2025ж. дейінгі шекті тариф	ж. -31.12.2025ж. дейінгі шекті тариф
«Шүлбі ГЭС» ЖШС		

Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2015 жылғы 3 шілдедегі № 465 «Электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметке шекті тарифтерді бекіту туралы» бұйрығына (2023 жылғы 29 желтоқсандағы № 376 бұйрықтың редакциясында; 2024 жылғы 19 қарашадағы № 407 бұйрықтың редакциясында) сәйкес электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметке 2024 жылға 1 065 мың теңге/МВ және 2025 жылға 1 170 мың теңге/МВ деңгейінде шекті тарифтер белгіленді.

6-кесте. Орталықтандырылған сауда-саттық қорытындылары бойынша «Шүлбі ГЭС» ЖШС үшін электр қуатының жүктемені көтеруге әзірлігін қамтамасыз ету бойынша көрсетілетін қызметтің бағасы

Атауы		
Көрсетілетін қызметтің бағасы, мың теңге/МВт*ай		

5. Қаржылық-экономикалық көрсеткіштер

Қаржылық көрсеткіштер

Көрсеткіш			
Таза кіріс/шығын, млн теңге			
EBITDA, млн теңге			
Игерілген инвестициялар сомасы, мың теңге			

Өндірістік көрсеткіштер

Көрсеткіш			
Белгіленген электр қуаты, МВт			
Электр энергиясын өндіру көлемі, млн кВт·сағ			
Электр энергиясын өткізу көлемі, млн кВт·сағ			

Орташа жалақы

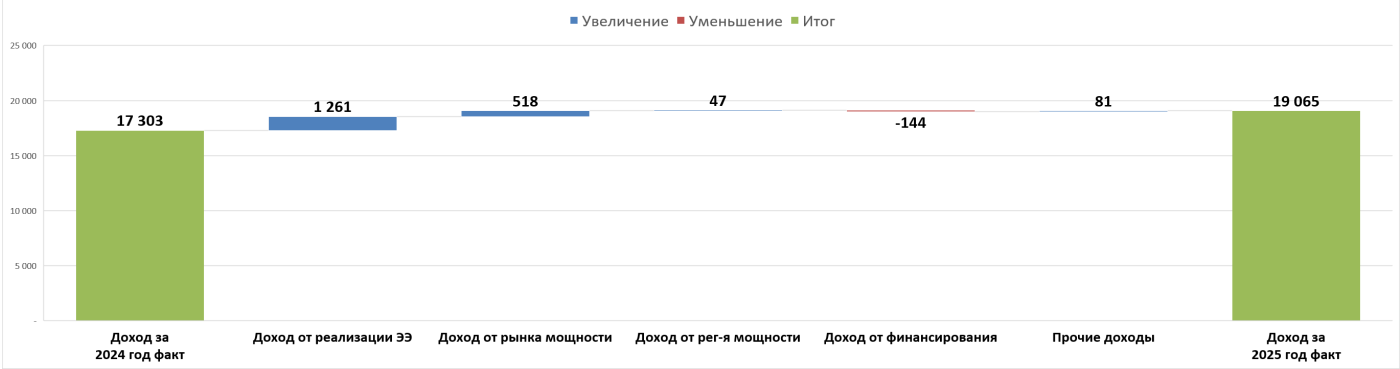
Орташа жалақы, теңге			

Қаржылық-экономикалық көрсеткіштерді ашып көрсету:

Көрсеткіштер	нақты	нақты	нақты
Тауарлар мен қызметтерді өткізуден түсетін кіріс			
Өткізілген тауарлар мен көрсетілген қызметтердің өзіндік құны			
Жалпы пайда (Gross operating profit)			
Жалпы және әкімшілік шығыстар			
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің амортизациясы			
Операциялық пайда			
Амортизация, пайыздар және КТС бойынша аударымдарға дейінгі пайда (EBITDA)			
Қаржыландырудан түсетін кірістер			
Өзге де кірістер			
Қаржыландыруға жұмсалатын шығыстар			
Өзге де шығыстар			
Активтердің құнсыздануынан болған залалдар			
Салық салынғанға дейінгі пайда (залал)			

Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар			
Қорытынды пайда			

«Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің 2025 жылғы жалпы кірістері 19 065 млн теңгені құрады:

2025 жылы кірістердің 2024 жылғы нақты көрсеткішпен салыстырғанда 1 762 млн теңгеге өсуі мынадай себептерге байланысты:

Электр энергиясын өткізуден түсетін кірістің 1 261 млн теңгеге өсуі тарифтің ұлғаюына байланысты. 2025 жылғы 1 қаңтардан бастап тариф 4,14 теңге/кВт·сағ болды, ал 2025 жылғы 1 ақпаннан бастап электр энергиясына шекті тариф 5,04 теңге/кВт·сағ мөлшерінде бекітілді. Бұл ретте электр энергиясы ЭЭТН-де ЖРҚҚ шеңберінде орташа 17,21 теңге/кВт·сағ тариф бойынша өткізіледі, 12 айдағы көлемі 45 605 мың кВт·сағ құрады.

Электр қуатының дайын болуын қамтамасыз ету жөніндегі көрсетілетін қызметтерден түсетін кірістің 518 млн теңгеге өсуі тарифтің 1 060 мың теңге/МВт-тан 1 160 мың теңге/МВт-қа дейін өсуіне байланысты.

- Қуатты реттеуден түсетін кіріс 47 млн теңгеге ұлғайды, оның ішінде:
- 35 млн теңгеге – көлемнің 38 МВт-қа ұлғаюы есебінен;
 - 12 млн теңгеге – тарифтің 900 мың теңге/МВт-тан 1 100 мың теңге/МВт-қа дейін өсуі есебінен.

2025 жылдың қорытындысы бойынша қаржыландырудан түсетін кірістер мен өзге де кірістер 636 млн теңгені құрады, ал 2024 жылы қаржыландырудан түсетін кірістер мен өзге де кірістер 700 млн теңгені құрады.

Өнімдер мен көрсетілетін қызметтердің өзіндік құны

№ р/с	Көрсеткіштер	нақты	нақты	нақты
	Шикізат пен материалдар, сатып алынатын бұйымдар, жартылай фабрикаттар және қосалқы материалдар			
	Сыртқы ұйымдар орындаған жөндеу жұмыстары			
	Сыртқы ұйымдар орындаған басқа да жұмыстар мен көрсеткен қызметтері			

№ р/с	Көрсеткіштер	нақты	нақты	нақты
	Негізгі құралдардың және материалдық емес активтердің амортизациясы			
	Өндірістік персоналдың ЕТҚ			
	ЕТҚ кірмейтін материалдық көмек және әлеуметтік төлемдер			
	Салықтар және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер			
	Еңбекті және қоршаған ортаны қорғауға арналған шығындар			
	Резервтерді құруға арналған шығыстар			
	Іссапар шығындары			
	Кадрларды даярлау және өндірістік персоналдың біліктілігін арттыру			
	Объектілерді күзету			
	Коммуналдық шығыстар			
	Байланыс қызметтері			
	Сақтандыру шығыстары			
	Компьютерлік және ұйымдастыру техникасына қызмет көрсету			
	Кеңсе шығыстары			
	Өзге де шығыстар			
	ЖИЫНЫ:			

2025 жылғы нақты өзіндік құн 6 205 млн теңгені құрады, бұл 2024 жылғы нақты деңгейден (5 323 млн теңге) 882 млн теңгеге жоғары. Елеулі өсім байқалған негізгі баптар:

амортизация бойынша – 16%-ға немесе 245 млн теңгеге өсуі жөндеу кестесіне сәйкес ағымдағы кеңейтілген жөндеу жұмыстарына байланысты объектілердің пайдалануға берілуіне байланысты;

еңбекақы қорының (ЕТҚ) шығындары бойынша – 27%-ға немесе 291 млн теңгеге өсуі штаттық бірліктер санының 4 бірлікке ұлғаюы; станциялардың бөлінуіне байланысты кейбір қызметкерлердің 0,5 мөлшерлемеден 1 мөлшерлемеге ауыстырылуы; мерекелерге орай қосымша 5 ЕТЖ төлемінің енгізілуі; ЕАҚ-тың ұлғаюына байланысты оған қатысты салықтардың өсуі, сондай-ақ 2025 жылы 6%-ды құраған жыл сайынғы индекстеуге сәйкес лауазымдық айлықақылардың ұлғаюы есебінен;

ЕТҚ құрамына кірмейтін материалдық көмек және әлеуметтік төлемдер бабы бойынша – 40%-ға немесе 9 млн теңгеге өсуі қызметкерлердің тамақтануына берілетін өтемақының күніне 2 000 теңгеге дейін қайта қаралуы есебінен;

күзет шығыстары бойынша – 52%-ға немесе 74 млн теңгеге өсуі МКҚБ-ның күзет қызметтеріне арналған тарифтердің ұлғаюы есебінен;

өрт күзеті шығыстары бойынша – 14%-ға немесе 34 млн теңгеге өсуі қызметтер тарифтерінің ұлғаюы есебінен;

«Сыртқы ұйымдар орындаған басқа да жұмыстар мен көрсеткен қызметтер» бабы бойынша – мердігер ұйымдардың жаңа жұмыстарын/қызметтерін қосуға байланысты 15%-ға немесе 185 млн теңгеге өсуі (гидротехникалық жабдықтың қауіпсіз пайдаланылуын қамтамасыз ету қызметтері, сараптамалық жұмыстар, гидроагрегатты құрғатуға дайындау бойынша сүңгуір жұмыстары, су қоймасының акваториясы мен оған іргелес аумақтарды авиациялық тексеру, гидротехникалық құрылыстардың сейсмостұрақтылығын бағалау (микросейсмикалық аудандастыру)).

Жалпы және әкімшілік шығыстар

№ р/с	Көрсеткіштер	нақты	нақты	нақты
	Әкімшілік персоналдың ЕТҚ			
	ЕТҚ кірмейтін материалдық көмек және әлеуметтік төлемдер			
	Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің амортизациясы			
	Көлік шығыстары			
	Іссапар шығындары			
	Өкілдік шығыстар			
	Ғимараттарды күтіп-ұстау, оның ішінде коммуналдық қызметтер			
	Үй-жайларды жалға алу			
	Кадрларды даярлау және біліктілігін арттыру			
	Салықтар және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер, барлығы			
	Консультациялық, аудиторлық және заң қызметтері			
	Демеушілік және қайырымдылық көмек			
	Қоғамдық ұйымдарға мүшелік жарналар			
	Мерекелік, мәдени-бұқаралық және спорттық іс-шараларды өткізуге арналған шығыстар			
	Резервтерді құруға арналған шығыстар			
	Өзге де шығыстар			
	ЖИЫНЫ:			

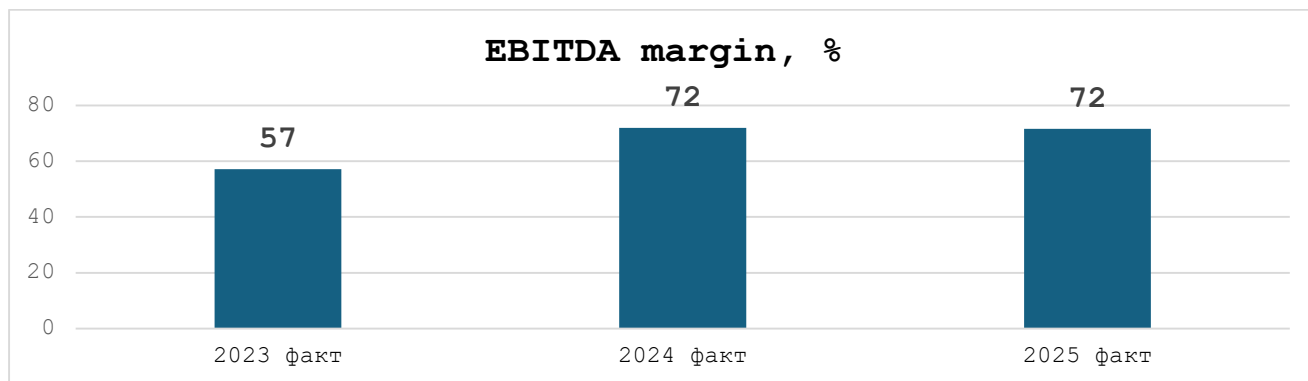
жылғы жалпы және әкімшілік шығыстар 848 млн теңгені құрады, бұл 2024 жылғы нақты деңгейден (896 млн теңге) 48,7 млн теңгеге төмен. Өзгерістер байқалған негізгі баптар:

еңбекақы қорының (ЕТҚ) шығыстары бойынша – 20%-ға немесе 70 млн теңгеге өсуі станцияның кейбір қызметкерлерін 0,5 мөлшерлемеден 1 мөлшерлемеге ауыстыру; мерекелерге орай қосымша 5 ЕТЖ төлемінің енгізілуі; ЕТҚ-тың ұлғаюына

байланысты оған қатысты салықтардың өсуі, сондай-ақ 2026 жылы 6%-ды құраған жыл сайынғы индекстеуге сәйкес лауазымдық айлықақылардың ұлғаюы есебінен; өзге де шығыстар бойынша – 60%-ға немесе 68 млн теңгеге төмендеуі 2024 жылы «Ситуациялық орталықты ұсыну», «CEO және CEO-1 лауазымдарын талдау және сипаттау, ішкі нормативтік құжаттарды талдау», «Жарнамалық және ақпараттық конструкцияларды дайындау» қызметтерінің көрсетілуіне байланысты;

Сонымен қатар, 2024 жылы су тасқынынан зардап шеккендерге 125 млн теңге мөлшерінде қайырымдылық көмек көрсетілді.

көрсеткіштері

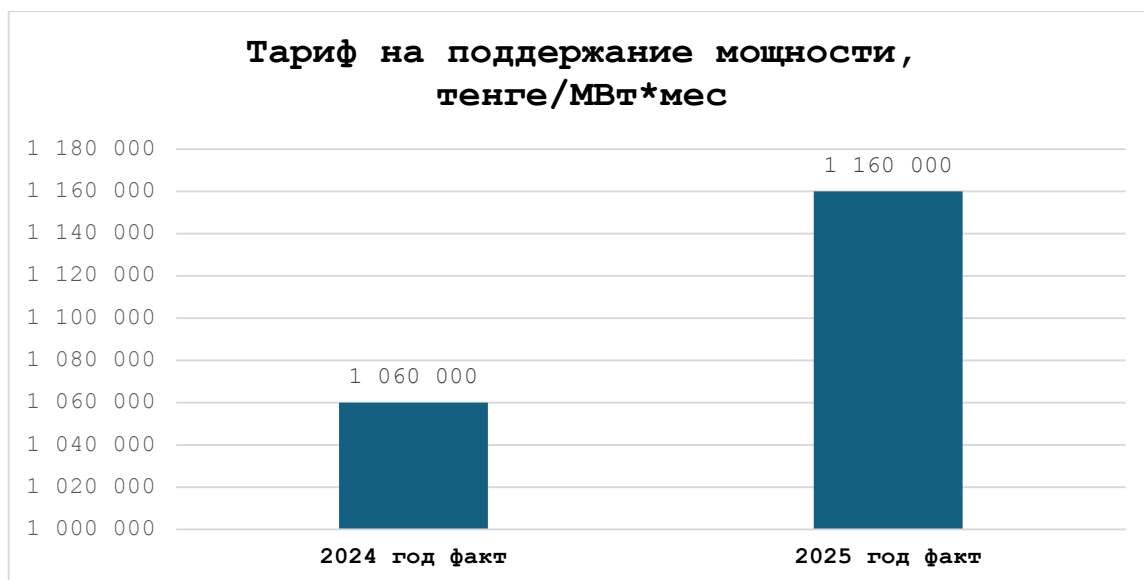

көрсеткіші компанияның операциялық тиімділігінің негізгі индикаторы болып табылады және оның пайыздар, салықтар және амортизация шегерілгенге дейінгі пайданы қалыптастыру қабілетін көрсетеді. 2025 жылы EBITDA margin көрсеткіші 2024 жылғы деңгейде сақталып, 72%-ды құрады.

2024–2025 жылдардағы өнімді өткізу тарифтері

2025 жылғы электр энергиясының нақты тарифі 4,99 теңге/кВт·сағ құрады. 2025 жылғы 1 қаңтардан бастап тариф 4,14 теңге/кВт·сағ болды, ал 2025 жылғы 1 ақпаннан бастап электр энергиясының шекті тарифі 5,04 теңге/кВт·сағ мөлшерінде бекітілді. 2025 жылғы тариф 2024 жылғы нақты тарифпен салыстырғанда 20,5%-ға жоғары.

2025 жылғы қуаттылықты ұстап тұрудың нақты тарифі айына 1 160 000 теңге/МВт құрады, бұл 2024 жылғы нақты тарифтен 9,4%-ға жоғары.

жылы мемлекетке төленген төлемдер (мың теңге)

Төлем түрі

Қазақстан үкіметі (ел)	КТС	Өзге	Жиыны
------------------------	-----	------	-------

Qazaq Green Power PLC Директорлар кеңесінің 2025 жылдың қорытындысы бойынша қабылдаған шешімінің негізінде Серіктестік Серіктестіктің жалғыз қатысушысының пайдасына 9 200 859 000 (тоғыз миллиард екі жүз миллион сегіз жүз елу тоғыз мың) теңге 00 тиын мөлшерінде дивидендтер төледі.

Серіктестіктің 2025 жылға арналған қаржылық есептілігі қолданыстағы нормативтік актілерге сәйкес <https://shges.kz/ru/deyatelnost/finansovaya-otchjotnost>

К
о
р

5. ЭКОЛОГИЯ, ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ

6.1 Экологиялық аспектілер

Өндірістік қызметтің, өнімдер мен көрсетілетін қызметтердің қоршаған ортаға әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін экологиялық аспектілерін (бұдан әрі – ЭА) сәйкестендіру және қоршаған ортаға елеулі әсер ететін маңызды экологиялық аспектілерді айқындау «ЭА-ны сәйкестендіру және маңызды экологиялық аспектілерді айқындау тәртібі» 02–01 КН талаптарына сәйкес жүргізілді.

2025 жылы мынадай санаттар бойынша 60 экологиялық аспект сәйкестендірілді:

атмосфераға шығарындылар – 12 ЭА;

жер қыртышының ластануы – 8 ЭА;

е

б

-

өндіріс қалдықтарының түзілуі, орналастырылуы және кәдеге жаратылуы – 15 ЭА;

ағып кетулер/төгілу – 6 ЭА;

өзге де – 9 ЭА;

құрылыс және күрделі жобаларды іске асыру – 10 ЭА.

Сәйкестендірілген әрбір экологиялық аспект бойынша ЭА-ға жеке талдау жүргізу матрицалары жаңартылды, Серіктестік бойынша тұтастай ЭА тізілімі өзектендірілді, сондай-ақ әрбір құрылымдық бөлімше бойынша ЭА тізбесі жасалды.

60 ЭА-ның ішінен 1 экологиялық аспект «маңызды» деп айқындалды, атап айтқанда:

1. Кәсіпорынның жерүсті су көздерінің – Ертіс өзені мен Шүлбі су қоймасының ихтиофаунасына әсері.

Серіктестікте атмосфераға ластаушы заттардың шығарындылары, ағынды сулардың төгінділері және түзілген қалдықтар бойынша тоқсан сайын мониторинг жүргізіледі. Қоршаған ортаға ластаушы заттар шығарындыларының есептеулері экологиялық бақылау бағдарламасы бойынша есепте көрсетіледі.

Елеусіз деп айқындалған аспектілер белгіленген талаптарға сәйкестігі тұрғысынан тұрақты мониторинг және өлшеулер жүргізу арқылы бақыланады.

Маңызды экологиялық аспект бойынша 2025 жылға арналған маңызды экологиялық аспектілердің тәуекелдері мен мүмкіндіктері тізілімінде көрсетілген іс-шара әзірленді. Серіктестіктің қызметіне әсер етуі мүмкін климаттық тәуекелдерге Ертіс өзенінің гидрологиялық режимінің өзгеруі, су ағыны көлемінің ауытқуы, су тасқыны және суы аз кезеңдер, сондай-ақ гидроэлектр станциясының жұмыс режимі мен гидротехникалық құрылыстардың сенімділігіне әсер ететін экстремалды ауа райы құбылыстары жатады. Аталған тәуекелдерді басқару мақсатында Серіктестік су режимінің мониторингін жүргізеді, су тасқыны кезеңдеріне дайындықты жүзеге асырады, жабдықтар мен гидротехникалық құрылыстардың жай-күйін бақылайды, сондай-ақ тәуекелдер мен мүмкіндіктер тізіліміне енгізілген іс-шараларды іске асырады.

Экологиялық мақсаттарға қол жеткізу және экологиялық міндеттердің орындалу дәрежесі туралы ақпарат

Серіктестіктің 2025 жылға арналған қоршаған ортаны қорғау саласындағы мақсаттары мен міндеттері «Интеграцияланған менеджмент жүйесі жөніндегі саясат, басшылық, мақсаттар және мақсаттарға қол жеткізу бағдарламасы. Өзірлеу және ресімдеу тәртібі» 04–01 КН талаптарына сәйкес әзірленіп, мына бөлігінде қабылданды:

ҚОҚ мәселелері бойынша персоналдың хабардар болу деңгейін арттыру.

Тоқсан сайын мынадай тақырыптар бойынша 4 экологиялық ақпараттық бюллетень шығарылды: климаттың өзгеру негіздері; Дүниежүзілік қоршаған ортаны қорғау күні; пластикпен ластану; топырақтың ластануы; әлемдегі экологиялық жаңалықтар.

Еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау күндері шеңберінде мынадай тақырыптар бойынша оқыту өткізілді: кәсіпорындар мен басқа да құрылыстарды орналастыруға, сондай-ақ су объектілерінде, су қорғау аймақтары мен белдеулерінде құрылыс және басқа да жұмыстарды жүргізу шарттарына келісім алу; су қорғау аймақтары мен белдеулерінде жұмыстарды жүргізу тәртібі; «Мердігер

ұйымдармен жұмыс» 17-09 КН; экологиялық құқық бұзушылықтар үшін жауапкершілік және келтірілген залалды өтеу; өнімнің көміртегі ізін басқару; Дүниежүзілік қоршаған ортаны қорғау күні; «Экологиялық аспектілерді сәйкестендіру және маңызды экологиялық аспектілерді айқындау тәртібі» 02-01 КН; аварияларға қарсы экологиялық жаттығулар; қалдықтармен жұмыс істеуге қойылатын жалпы талаптар; «Экологиялық қызмет» СТ-02; «АЭС Шүлбі ГЭС» ЖШС эмиссия нормативтері; қоршаған ортаны қорғау бойынша аралау-тексерулер. **Экологиялық авариялардың салдарын жою мәселелері бойынша персоналдың сауаттылық деңгейін арттыру.**

4 экологиялық жаттығу өткізілді.

а) 2025 жылғы 31 наурызда жедел персонал мен авариялық-техникалық командалардың (бұдан әрі – АТК) май төгілген жағдайда әрекет етуге дайындығын тексеру, буындардың алдын алу іс-шараларын орындау және өрт, авария салдарын жою бойынша шешімдер қабылдау қабілетін тексеру мақсатында аварияға қарсы (экологиялық), өртке қарсы жаттығу өткізілді. Кіріспе (жаттығу) Май айдау процесінде май шаруашылығындағы құбыржол үзілді.

Нәтижесінде май ағып кетіп, кейіннен белгісіз себептермен тұтану орын алды. Ұнтақты өрт сөндіру жүйесі іске қосылмады. Аварияға қарсы (экологиялық), өртке қарсы жаттығуды өткізу туралы есепке сәйкес сәйкессіздіктер анықталған жоқ. Экологиялық жаттығудың жалпы ұзақтығы 60 минутты құрады. Жаттығудың жалпы бағасы – жақсы.

б) 2025 жылғы 26 маусымда табиғи және техногендік сипаттағы объектілік аварияға қарсы жаттығу, сондай-ақ персоналдың бірлесіп әрекет етуін қамтамасыз ету, жағдайды бағалау және неғұрлым тиімді шешімдер қабылдау дағдыларын қалыптастыру, төтенше жағдайлар кезінде кәсіпорын персоналын қорғау тәсілдерін айқындау, ТЖ салдарын жою жоспарларының шынайылығын бағалау, басқару және байланыс жүйелерінің сенімділігін тексеру мақсатында экологиялық жаттығу өткізілді. Кіріспе (жаттығу)

Қатты екпінді жел (дауыл) салдарынан машина залының шатыры ішінара қирады. Конструкциялық элементтердің зақымдануы салдарынан ГА-5 май толтырылған жабдығының герметикалығы бұзылып, нәтижесінде машина залының 215 белгісінде еденге май төгілді. Аварияға қарсы жаттығуды өткізу туралы есепке сәйкес сәйкессіздіктер анықталған жоқ. Экологиялық жаттығудың жалпы ұзақтығы 60 минутты құрады. Жаттығудың жалпы бағасы – жақсы.

с) 2025 жылғы 30 қыркүйекте жедел персонал мен АТК-ның май төгілген жағдайда әрекет етуге дайындығын, АТК мен буындардың алдын алу іс-шараларын орындау және май төгілуіне байланысты инциденттің салдарын жою бойынша шешімдер қабылдау қабілетін тексеру мақсатында аварияға қарсы (экологиялық) жаттығу өткізілді. Кіріспе (жаттығу)

Трансформатор алаңында Т-2 күштік трансформаторынан майдың ағуы анықталды. Т-2 трансформаторының майды салқындату құбыржолын ағып кетудің бар-жоғын тексеру қажет болды. Тексеру барысында Т-2 салқындату құбыржолынан 215 белгіде майдың ағып кетуі анықталды. Аварияға қарсы жаттығуды өткізу туралы есепке сәйкес сәйкессіздіктер анықталған жоқ. Экологиялық жаттығудың жалпы ұзақтығы 60 минутты құрады. Жаттығудың жалпы бағасы – жақсы.

2025 жылғы 28 қарашада жедел персонал мен АТК-ның май төгілген жағдайда

әрекет етуге дайындығын, АТК мен буындардың алдын алу іс-шараларын орындау және май төгілуіне байланысты инциденттің салдарын жою бойынша шешімдер қабылдау қабілетін тексеру мақсатында табиғи және техногендік сипаттағы объектілік аварияға қарсы, экологиялық жаттығу өткізілді. Кіріспе (жаттығу)

215 белгіде турбиналық май төгілді. 215 белгіге жүргізілген тексеру барысында 217 белгіге шығатын баспалдақ маңындағы құбыржолдан турбиналық майдың ағып кеткені анықталды. Аварияға қарсы (экологиялық) жаттығуды өткізу туралы есепке сәйкес сәйкессіздіктер анықталған жоқ. Экологиялық жаттығудың жалпы ұзақтығы 60 минутты құрады. Жаттығудың жалпы бағасы – жақсы.

6.2.3 Серіктестіктің оң экологиялық имиджін қалыптастыру.

30.01.2025 жылға арналған экологиялық акциялар мен іс-шаралар жоспары әзірленіп, бекітілді.

а) «Таза жағалау» акциясы

2025 жылы акция маусым және қыркүйек айларында өткізілді. Шүлбі кенті мен Баженов ауылдық округінің жұртшылығымен бірлесіп, Ертіс өзенінің жағалауын тазалау бойынша «Таза жағалау» акциясына персоналдың қатысуы ұйымдастырылды.

б) «Ағаштарды қорғаңыз» акциясы

«Ағаштарды қорғаңыз» акциясы шеңберінде макулатура жинау акциясы өткізілді. Кенттегі көптеген қызметкерлердің үйлерінде пешпен жылыту қолданылуына байланысты макулатураның бір бөлігі үйлеріне алып кетілді. 70 кг көлеміндегі макулатура Семей қаласындағы Ерсалимов ЖК қайталама өңдеуге жіберілді.

в) Пайдаланылған батареяларды жинау акциясы

1 және 7-қабаттарда пайдаланылған батареяларды жинауға арналған контейнерлер орналастырылды. 2025 жылы жалпы салмағы 13,3 кг пайдаланылған батареялар мамандандырылған ұйымға тапсырылды.

Шүлбі су қоймасы мен Ертіс өзенінің биоалуантүрлілігін жақсарту.

2025 жылы балықтандыру бойынша іс-шара мердігердің шарттық міндеттемелерін орындамауына байланысты жүзеге асырылған жоқ.

ҚР-ның экономиканы декарбонизациялау жөніндегі мемлекеттік бағдарламасын іске асыру. Көшеттерді жеткізуге шарт жасасу. Көшеттер отырғызуды жүргізу.

2025 жылы «Шүлбі кенті әкімінің аппараты» ММ-мен келісім бойынша декарбонизациялау бағдарламасы шеңберінде Шүлбі кентінде 400 дана сібір шыршасының көшеті отырғызылды.

6.3 Экологиялық саясат

Сапа, экология, денсаулықты қорғау және еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз ету, энергия менеджменті және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы интеграцияланған саясат экологиялық менеджмент стандартының жалпы бағытын айқындайды, Серіктестіктің экологиялық қызмет саласындағы қағидаттарын белгілейді және жоғары басшылықтың мынадай міндеттемелерін қамтиды:

Қызметті жүзеге асыру кезінде қоршаған ортаға теріс әсердің алдын алуға немесе оны азайтуға бағытталған іс-қимылдарды жоспарлауды басымдық ретінде айқындау;

Жыл бойы тоқсан сайын мамандандырылған ұйымның күшімен жоғарғы және төменгі бьеф суының химиялық талдауы жүргізіледі.

Мұнай өнімдерінің авариялық төгілу салдарын жоюға арналған құралдар, оның ішінде сорбентті майлықтар, сорбентті жастықшалар және сорбентті бондар ба.

Сапаны, денсаулықты қорғау және еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз етуді, экологияны, энергия менеджментін және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылды басқару жүйесінің тұрақты түрде жетілдірілуіне және нәтижелілігін арттыруға ұмтылу;

ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, ISO 50001, ISO 37001 стандарттарының талаптарына сәйкес қызметті және тиісті ресурстарды процестер ретінде басқару бұйрықпен жауапты тұлғаларды (КМЖ бойынша жоғары басшылық өкілі, ДСМЖ және ЕҚҚ бойынша уәкілетті тұлға, ЭМЖ бойынша уәкілетті тұлға, ЭМЖ бойынша уәкілетті тұлға, СМЖ бойынша уәкілетті тұлға) тағайындау және олардың міндеттері мен өкілеттіктерін айқындау арқылы жүзеге асырылады. Кәсіпорында корпоративтік менеджмент жүйесін жұмыс жағдайында ұстау мақсатында Серіктестікте тиісті бұйрық бекітілген.

2025 жылы ISO 45001:2018, ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 50001:2018, ISO 37001:2016 стандарттарының талаптарына сәйкестігіне сыртқы аудит жүргізілді.

Осы аудиттің қорытындысы бойынша «Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің корпоративтік менеджмент жүйесі жоғарыда аталған халықаралық стандарттардың талаптарына сәйкес келеді.

Қазақстан Республикасының заңнамасы мен ISO халықаралық стандарттарының талаптарын сақтау және мердігер ұйымдардан да осы талаптарды сақтауды талап ету;

Қазақстан Республикасының заңнамалық-құқықтық және нормативтік құжаттарының, сондай-ақ Серіктестік өзіне қабылдаған басқа да талаптардың сақталуы қамтамасыз етіледі. 2025 жыл ішінде бақылаушы органдар тарапынан тексерулер жүргізілген жоқ.

Қолданыстағы заңнамалық-құқықтық және нормативтік құжаттарға (ЗҚНҚ) қол жеткізу үшін «Заң» (Заң ДҚ) бағдарламасы пайдаланылады. Бағдарлама корпоративтік менеджмент жүйесінде және Серіктестіктің қызметінде қолданылатын нормативтік-құқықтық және өзге де құжаттардың тізілімін қамтиды. Тізілім мерзімді түрде өзектендіріліп, оған тиісті өзгерістер мен толықтырулар енгізіледі.

ҚР заңнамасына сәйкес мердігер ұйымдардың жұмыстарын бақылау мақсатында «Мердігер ұйымдармен жұмыс» 17–09 КН әзірленді. Жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерге қойылатын қолданыстағы заңнамалық талаптар қамтылған техникалық сипат (ТС) үлгілері әзірленіп, ТС үлгісіне «Жұмыстарды қауіпсіз жүргізу шарттары» қосымшасы енгізілді. Мердігер ұйымдардың жұмыстарды орындауына кураторлар мен станция персоналы тарапынан бақылау

ұйымдастырылды. Сондай-ақ мердігер ұйымдардың персоналына Серіктестіктің ішкі нормативтік құжаттарының талаптары бойынша кіріспе оқыту жүргізіледі.

Серіктестіктің аумағында жұмыстарды орындауға кіріспес бұрын тәуекел деңгейі жоғары жұмыстарды орындайтын мердігер ұйымдардың барлық жұмыскерлері міндетті түрде оқудан өтеді. Оқыту барысында олар Серіктестіктегі ЕҚ және ҚОҚ жөніндегі негізгі талаптармен танысады. Оқудан өткеннен кейін барлық жұмыскерлер оқу материалын меңгеру деңгейін тексеру үшін тест тапсырады. Тест нәтижелері бойынша өту балын жинамаған жұмыскерлер жұмысқа жіберілмейді.

Кіріспе нұсқаманы жүргізу кезінде мердігер ұйымдардың жұмыскерлері Серіктестікте қолданыстағы және жұмыстарды орындау барысында олардың сақтауы міндетті ЕҚ, ЕҚ және ҚОҚ нормалары мен талаптарымен таныстырылады. Кіріспе нұсқамадан өткеннен кейін де тестілеу жүргізіледі. Тест нәтижелері бойынша өту балын жинамаған жұмыскерлер жұмысқа жіберілмейді.

Серіктестікте жұмыс істеу кезеңінде мердігер ұйымдардың жұмыскерлері ҚТ және ҚОҚ күндері шеңберінде Кәсіпорын нұсқаулықтарының талаптары бойынша оқудан өтеді.

Әрбір жұмыскерді үздіксіз оқытуды, оның құзыреттілігін және жалпы мәдениетін арттыруды, сондай-ақ өз қызметінің сапасына жауапкершілігін сезінуді қамтамасыз ету;

Серіктестікте экология, денсаулықты қорғау және еңбек қауіпсіздігі салаларында персоналды оқытудың бірнеше түрі жүзеге асырылады:

-мердігерлерді экология, қауіпсіздік және еңбекті қорғау мәселелері бойынша 8 сағаттық бағдарлама негізінде оқыту;

-ҚТ және ҚОҚ күндерін өткізу шеңберінде бекітілген тақырыптар бойынша презентациялар ұсына отырып, ай сайын оқыту жүргізу;

-бөлімшелерде жұмыскерлерге кіріспе, мақсатты, кезекті және кезектен тыс нұсқамалар өткізу;

-Серіктестіктің қызметі туралы жұмыскерлермен және жұртшылықпен ашық диалог пен консультациялар жүргізуді қамтамасыз ету;

-тәуекелдер мен мүмкіндіктерге жауап ретінде іс-қимылдарды жоспарлау және жүзеге асыру.

Серіктестікте тәуекелдерді басқару жөніндегі комитет құрылды. Комитет тәуекелдерді уақтылы анықтауды, оларға ден қою шараларын, іс-шараларды орындау мерзімдерінің сақталуын және олардың өзектендірілуін бақылайды.

Экологиялық саясат «Біріктірілген менеджмент жүйесі жөніндегі саясат, басшылық, мақсаттар мен міндеттер. Әзірлеу және ресімдеу тәртібі» 04–01 КН талаптарына сәйкес әзірленді. Саясат Серіктестіктің Бас директорымен 2025 жылғы 30 қаңтарда өзектендіріліп, ақпараттық стендтерге орналастырылды. Серіктестіктің жұмыскерлері саясаттың ережелерімен таныстырылды.

Әрбір жұмыскерді үздіксіз оқыту, оның құзыреттілігі мен жалпы мәдениетін арттыру, сондай-ақ өз қызметінің сапасы үшін жауапкершілігін сезіну үдерісін ұйымдастыру;

Серіктестікте экология, денсаулықты қорғау және еңбек қауіпсіздігі салаларында персоналды оқытудың бірнеше түрі жүзеге асырылады:

мердігерлерді экология, қауіпсіздік және еңбекті қорғау мәселелері бойынша 8 сағаттық бағдарлама негізінде оқыту;

Еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау күндерін өткізу шеңберінде бекітілген тақырыптар бойынша презентациялар ұсына отырып, ай сайын оқыту жүргізу; бөлімшелерде жұмыскерлерге кіріспе, мақсатты, кезекті және кезектен тыс нұсқамалар өткізу.

Серіктестіктің қызметі туралы жұмыскерлермен және жұртшылықпен ашық диалог жүргізуді және консультациялар беруді қамтамасыз ету;

Жыл ішінде экологиялық акциялар өткізілді, толығырақ осы бөлімнің 6.2-тармағында көрсетілген.

Тәуекелдер мен мүмкіндіктерге жауап ретінде іс-қимылдарды жоспарлау және жүзеге асыру.

Директорлар кеңесі климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктерді қоса алғанда, тұрақты даму мәселелеріне стратегиялық бақылауды жүзеге асырады.

Бақылау кеңесі климаттық және экологиялық тәуекелдерді басқару жүйесін, сондай-ақ тиісті ақпаратты ашудың толықтығын бақылайды.

Бас директор және Бас директордың бірінші орынбасары бекітілген іс-шаралардың іске асырылуын қамтамасыз етеді.

Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі бас менеджер экологиялық қызметті үйлестіреді, көрсеткіштерге мониторинг жүргізеді және есептілікті дайындайды

Климаттық мәселелерді басқару құрылымы

Директорлар кеңесі
тұрақты дамуға жалпы қадағалау
Байқау кеңесі
тәуекелдерді басқару, климаттық және экологиялық аспектілер
Бас директор
Бас директордың бірінші орынбасары
Директорлар кеңесінің, Бас директордың шешімдерін іске асыру
Корпоративтік басқару және тұрақты даму жөніндегі бас менеджер
үйлестіру, ақпаратты бағалау, есептілікті дайындау
Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі бас менеджер
есепке алу, шығарындыларды мониторингтеу, есептілікті дайындау

Сонымен қатар, Серіктестікте тәуекелдер жөніндегі комитет құрылды. Комитет тәуекелдерді уақтылы анықтауды, оларға ден қою шараларын, іс-шараларды орындау мерзімдерінің сақталуын және олардың өзектендірілуін бақылайды. Климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктерді басқаруға бағытталған іс-шараларға жұмсалатын шығындардың есебі қолданыстағы бюджеттеу және басқарушылық есеп жүйесі шеңберінде тиісті шығыс баптары бойынша жүргізіледі. Мұндай іс-шараларға осы есепте көрсетілген гидротехникалық құрылыстардың

сенімділігін қамтамасыз ету, су тасқыны кезеңдеріне дайындық, энергия тиімділігін арттыру, декарбонизация, қоршаған ортаны қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік жөніндегі жұмыстар жатады.

Бұқаралық ақпарат құралдарымен жұмыс және шағымдарды қоса алғанда, сыртқы мүдделі тараптардың өтініштері бойынша жұмыс туралы ақпараттандыру

Бұқаралық ақпарат құралдарымен жұмыс және сыртқы мүдделі тараптардың өтініштері бойынша жұмыс «Сыртқы және ішкі коммуникациялар» 17–06 КН талаптарына сәйкес жүргізілді.

Есепті кезеңде сыртқы мүдделі тараптардан (оның ішінде халықтан) Серіктестік бөлімшелерінің экологиялық қауіпсіздікті бұзу фактісіне қатыстылығына байланысты **шағымдар түскен жоқ**.

2025 жыл бойы тоқсан сайын қоршаған ортаны қорғау мәселелері бойынша ақпарат Серіктестіктің барлық пайдаланушыларына электрондық пошта арқылы таратылатын экологиялық ақпараттық бюллетеньде жарияланып отырды, сондай-ақ әлеуметтік желілерде жарияланды.

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы қызмет көрсеткіштері

Серіктестікте өндірістік экологиялық бақылау Экологиялық кодекстің 13-тарабының талаптарына сәйкес әзірленіп, бекітілген «2023–2028 жылдарға арналған өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасына» сәйкес жүргізіледі.

Бағдарламада өндірістік экологиялық бақылау барысында қадағаланатын параметрлердің міндетті тізбесі, оның жүргізілу мерзімділігін айқындау критерийлері, өлшеулердің ұзақтығы мен жиілігі, сондай-ақ пайдаланылатын аспаптық немесе есептік әдістер белгіленген.

Кәсіпорынның өндірістік алаңдарындағы атмосфераны ластаудың негізгі көздері дәнекерлеу және сырлау жұмыстарын жүргізу, металл өңдеу, ағаш өңдеу кезінде ластаушы заттардың шығарындылары, сондай-ақ автокөліктен шығатын шығарындылар болып табылады. Кәсіпорынның өндірістік алаңдарында атмосфераға ластаушы заттардың шығарындыларын жүзеге асыратын барлығы 24 көз бар, оның ішінде:

- 13 ұйымдастырылған шығарындылар көзі;
- 11 ұйымдастырылмаған шығарындылар көзі.

Кәсіпорынның өндірістік-шаруашылық қызметі барысында ластаушы заттардың шығарындылары мынадай құжатқа сәйкес жүзеге асырылды:

Қоршаған ортаға эмиссияларға арналған № KZ34VCZ00651134 рұқсат. Қолданылу мерзімі: 21.08.2020 жылдан 31.12.2029 жылға дейін. **Қоршаған ортаға ластаушы заттардың шығарындылары бойынша жалпы лимит жылына 2,36585614 тоннаны құрайды.**

Белгіленген жалпы шығарындылар лимитінің асып кету жағдайлары тіркелген жоқ.

Бұл ретте «Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің негізгі өндірістік қызметі органикалық отынды жақпай, гидроэнергетикалық ресурстарды пайдалану есебінен электр энергиясын өндіруге байланысты екенін атап өткен жөн. Гидроэлектр станциясының белгіленген және қолда бар қуаты 702 МВт құрайды, ГЭС

ғимаратында әрқайсысының белгіленген қуаты 117 МВт болатын 6 гидроагрегат пайдаланылады.

Рұқсат беру құжаттамасында көрсетілген ластаушы заттардың шығарындылары электр энергиясын өндіру процесімен тікелей байланысты емес, керісінше қосалқы және жөндеу-шаруашылық жұмыстарын орындау кезінде, оның ішінде дәнекерлеу, сырлау, металл өңдеу, ағаш өңдеу жұмыстары, сондай-ақ автокөлік құралдарын пайдалану кезінде түзіледі. Осылайша, гидроэлектр станциясында электр энергиясын өндіру процесінде отынды жағуға байланысты ластаушы заттар мен парниктік газдардың тікелей шығарындылары болмайды.

Сондай-ақ Серіктестіктің өндірістік қызметінде электр энергиясын өндірудің технологиялық процесіне байланысты ядролық отын, радиоактивті материалдар және иондаушы сәулелену көздері пайдаланылмайды. Осыған байланысты «Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің өндірістік қызметі барысында радиоактивті қалдықтар түзілмейді.

Жауын-шашын суларын жинау және тазарту үшін ГЭС ғимаратының аумағында нөсер канализация жүйесі бар. Суды төгу үшін 2024 жылғы 23 ақпанда берілген № KZ22VTE00227746 арнайы су пайдалануға рұқсат бар. 2025 жылы жауын-шашын суы № 3 учаскеден – ГЭС ғимаратының төменгі бьефіндегі КСС-1 ауданындағы аумақтан төгілді, қалған учаскелерден Ертіс өзеніне су төгілген жоқ. Жауын-шашын суы 2025 жылғы 29 қаңтардағы № 098-ДУ шартқа сәйкес ЖК Райбаева С. тарапынан сорғы арқылы шығарылды. **Асып кету жағдайлары тіркелген жоқ.**

Қоршаған ортаға эмиссияларға арналған рұқсатқа бекітілген табиғатты қорғау іс-шараларының жоспарына сәйкес 9 іс-шараны орындау көзделген, 2025 жылы барлық іс-шаралар орындалды.

Кәсіпорында тоқсан сайын Ертіс өзенінің жоғарғы және төменгі бьефтерінен мұнай өнімдеріне сынамалар алынып, судың толық химиялық талдауы жүргізіледі. Талдауды шартқа сәйкес «Ұлттық сараптама және сертификаттау орталығы» АҚ жүргізеді.

Есепті кезеңдегі талдау нәтижелері бойынша **шекте рұқсат етілген концентрациялардан асып кету жағдайлары анықталған жоқ.**

Ертіс өзенінің ағынын реттеу және электр энергиясын өндіру үшін Ертіс өзенінің суын пайдалану мақсатында 2023 жылғы 14 тамыздағы № KZ88VTE00192026 арнайы су пайдалануға рұқсат бар. Рұқсатты су ресурстарын пайдалануды реттеу және қорғау жөніндегі Ертіс бассейндік инспекциясының мемлекеттік мекемесі берген. Рұқсаттың қолданылу мерзімі – 14.08.2023 жылдан 16.10.2028 жылға дейін.

Жасыл желектерді суару үшін № KZ91VTE00259290 арнайы су пайдалануға рұқсат бар. Қолданылу мерзімі – 20.08.2024 жылдан 19.07.2029 жылға дейін. Есепті кезеңде суару үшін 1,1 мың м³ су алынды, **белгіленген лимиттің асып кету жағдайлары тіркелген жоқ.**

Су ресурстары Серіктестіктің қызметіндегі негізгі табиғи ресурс болып табылады, өйткені электр энергиясын өндіру процесі гидроагрегаттар арқылы өткізілетін судың көлеміне тікелей байланысты. Бұл ретте пайдаланылатын судың негізгі бөлігі қайтарымсыз тұтынылмайды, гидротурбиналардан өткеннен кейін Ертіс өзенінің арнасына қайта түседі.

Есепті кезеңде судың орташа шығыны 929 м³/с, ал электр энергиясын өндіру көлемі 1 871,5 млн кВт·сағ құрады. Суды пайдалану белгіленген рұқсат беру құжаттары мен су пайдалану режимдері шегінде жүзеге асырылды. Арнайы су пайдалану бойынша, оның ішінде жасыл желектерді суаруға су алу бойынша лимиттердің асып кетуі тіркелген жоқ.

Экологиялық мониторинг мақсатында Серіктестік электр энергиясын өндіру кезінде су ресурстарын пайдалану тиімділігінің көрсеткіші ретінде суды пайдалану қарқындылығын қарастырады. Бұл көрсеткішті пайдаланылған су көлемінің өндірілген электр энергиясының көлеміне қатынасы ретінде есептеуге болады. Аталған көрсеткіштің динамикасы гидрологиялық жағдайға, су қоймасының жұмыс режиміне, су ағыны көлеміне және диспетчерлік жүктеме кестелеріне байланысты.

Кәсіпорынның өндірістік қызметі нәтижесінде қалдықтардың мынадай түрлері түзіледі: тұрмыстық қатты қалдықтар, пайдаланылған сынапты шамдар, кесек түріндегі қара металдар сынығы, электрондық сынықтар (компьютерлік техника сынығы), пайдаланылған майлары бар қалдықтар, тазарту құрылыстарынан алынған қатты тұнба (ұсталған мұнай өнімдері), пайдаланылған сүзгі матасы, пайдаланылған сүзгілік жүктеме (белсендірілген көмір), дәнекерлеу электродтарының қалдықтары мен күйінділері, қара металдардың жоңқасы, абразивтік бұйымдардың сынықтары, құрылыс қалдықтары, аумақтан жиналған сыпырынды, май сіңген силикагель, ЛБМ пайдаланудан кейінгі қалдықтар, кесек түріндегі асбестцемент қалдықтары, бүтін немесе сынған қорғасын аккумуляторларының батареялары, ескі пневматикалық шиналар, мұнаймен, мазутпен сіңірілген топырақ, майланған шүберек, пайдаланылған батареялар, макулатура, майланған сорбенттер, ағаш қалдықтары.

Өндіріс және тұтыну қалдықтары Серіктестіктің өндірістік алаңдарының аумағында уақытша орналастыруды және жинақтауды талап етеді. Өндіріс қалдықтарының түзілуінің жол берілетін көлемін айқындау бойынша есептеулер және қоршаған ортаның ластану деңгейінің қазіргі жағдайын бағалау талап етілмейді. Кәсіпорында өндіріс қалдықтарын жинақтауға арналған жинақтағыштар жоқ. Қазақстан Республикасының 2021 жылғы 2 қаңтардағы Экологиялық кодексіне сәйкес қалдықтарды басқару бағдарламасы әзірленді.

Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің талаптарына сәйкес кәсіпорында қалдықтардың 24 төлқұжаты бар.

Өндірістік алаңдардың учаскелерінде өндіріс қалдықтарын жинау қалдықтардың әрбір түрі үшін таңбаланған герметикалық металл контейнерлерге жүзеге асырылады. Қалдықтар жинақталуына қарай шығарылып әкетіледі. 2025 жылы тұрмыстық қатты қалдықтар мен құрылыс қалдықтарын шығару үшін ЖК Анталиспен шарт жасалды. Пайдаланылған май мен майланған шүберекті өтеусіз негізде шығару бойынша «Теплокоммунэнерго» МКК ММ-мен шарт бар. Шарт жыл сайын ұзартылып отырады.

«Қазақстандық қалдықтарды басқару операторы» ЖШС-мен жасалған шартқа сәйкес электрондық және электрлік сынықтар, лак-бояу қалдықтары, ЖҚҚ және пайдаланылған құрамында сынап бар шамдар, пайдаланылған батареялар шығарылды.

Score 3 шығарындылары

«Шүлбі ГЭС» ЖШС GHG Protocol Corporate Value Chain (Scope 3) Standard талаптарына сәйкес парниктік газдардың жанама шығарындыларын (Scope 3) кезең-кезеңімен бағалауды жүзеге асырады.

Есепті кезеңде Scope 3 санаттарының мынадай түрлеріне сандық бағалау жүргізілді:

- санат – Сатып алынған тауарлар мен көрсетілетін қызметтер;
- санат – Сатып алынған күрделі тауарлар;
- санат – Шикізат пен сатып алынған тауарларды тасымалдау;
- санат – Қызмет барысында түзілетін қалдықтар;
- санат – Қызметтік іссапарлар;
- санат – Жұмыскерлерді тасымалдау (жұмысқа және жұмыстан).

Маңыздылықты талдау нәтижелері бойынша жанама шығарындылардың негізгі көздері ретінде мыналар танылды:

- 1-санат – Сатып алынған тауарлар мен көрсетілетін қызметтер;
- 2-санат – Сатып алынған күрделі тауарлар.

Көрсетілген санаттар Scope 3 шығарындыларының жалпы көлеміне ең үлкен үлес қосады және Серіктестіктің көміртегі ізін басқару жөніндегі іс-шараларды әзірлеу кезінде ескеріледі.

Scope 3 шығарындыларының санаттар бөлінісіндегі есептеулері төменде келтірілген:

Санаттар	тCO ₂ экв. Scope 3 \шығарылымдары	Үлесі
1 санат		
санат		
санат		
санат		
санат		
санат		
Барлығы		

Осылайша, «Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің Scope 3 парниктік газдар шығарындыларының жалпы көлемі 3 680,357 тCO₂-экв. құрады.

Ұсынылған деректерден көрініп тұрғандай, Scope 3 жанама шығарындыларының негізгі үлесі 1-санатқа (Сатып алынған тауарлар мен көрсетілетін қызметтер) тиесілі – жалпы көлемнің шамамен 93%-ын құрайды. Бұл кәсіпорын қызметінің ерекшелігіне және сатып алынатын материалдардың, жабдықтар мен көрсетілетін қызметтердің едәуір көлеміне байланысты.

Қалған санаттардың әрқайсысы шығарындылардың 5%-дан азын құрайды және маңыздылығы төмен санаттар ретінде танылды.

Заңнамалық-құқықтық және нормативтік құжаттардың талаптарына, сондай-ақ Кәсіпорын ұстанатын басқа да талаптарға сәйкестікті бағалау нәтижелері

Кәсіпорында қолданылатын заңнамалық-құқықтық және нормативтік құжаттарды (ЗҚНҚ) сәйкестендіру мақсатында «Сыртқы шығу тегі бар заңнамалық-

құқықтық және нормативтік құжаттарды басқару және сәйкестікті бағалау тәртібі» 03–16 КН рәсімі әзірленді. «Талаптарын Серіктестікте орындау міндетті болып табылатын ЗҚНҚ тізбелері» әзірленіп, Серіктестіктің серверінде орналастырылды. Тізбелер 03–16 КН талаптарына сәйкес жылына бір рет өзектілігі тұрғысынан тексеріледі.

Қызметтің қоршаған ортаны қорғау саласындағы ЗҚНҚ талаптарына сәйкестігін қамтамасыз ету экологиялық менеджмент жүйесіндегі негізгі міндеттемелердің бірі болып табылады. Осы міндеттеменің орындалуын бақылау және қамтамасыз ету мақсатында Серіктестікте «Сыртқы шығу тегі бар заңнамалық-құқықтық және нормативтік құжаттарды басқару және сәйкестікті бағалау тәртібіне» 03–16 КН сәйкес қызметтің қолданылатын ЗҚНҚ талаптарына және Серіктестік ұстанатын басқа да талаптарға сәйкестігі бағаланады.

Серіктестік қызметінің қоршаған ортаны қорғау саласындағы ЗҚНҚ талаптарына сәйкестігіне бағалау жүргізілді. Жүргізілген талдау және ұсынылған ақпаратты бағалау нәтижелері бойынша Серіктестіктің 2025 жылғы өндірістік қызметі жалпы алғанда қоршаған ортаны қорғау саласындағы ЗҚНҚ талаптарына сәйкес келді.

2025 жыл ішінде бақылаушы органдар тарапынан тексерулер жүргізілген жоқ.

Түзету және алдын алу іс-шараларының орындалуы туралы ақпарат

Экологиялық менеджмент жүйесі шеңберіндегі сәйкессіздіктер мынадай іс-шараларды жүргізу барысында анықталады:

- ішкі және сыртқы аудиттер, сондай-ақ КМЖ аудиттері;
- өндірістік экологиялық бақылау;
- табиғи ресурстарды пайдалану және қоршаған ортаны қорғау саласындағы заңнама талаптарының сақталуына мемлекеттік бақылау органдары жүргізетін сыртқы инспекциялық тексерулер.

Қоршаған ортаны қорғау мәселелері бойынша ішкі тексерулер жүргізу барысында анықталған сәйкессіздіктер «1С: Еңбекті қорғау» жүйесінде тіркеледі, олардың орындалуы бақыланады және анықталған сәйкессіздіктер жойылады.

Анықталған сәйкессіздіктердің жалпы саны – 1 037, оның ішінде 1 034 сәйкессіздік жойылды.

Негізгі бұзушылықтар станция персоналы мен мердігер ұйымдардың жұмыскерлері тарапынан қалдықтарды басқару талаптарының орындалмауына байланысты болды. Жөндеу жұмыстарын жүргізу кезеңдерінде бұзушылықтар санының өскені байқалады. Қалдықтарды басқару саласындағы бұзушылықтардың себептері – жұмыстарды орындау барысында және олар аяқталғаннан кейін жұмыс орнын уақтылы жинамау, өндіріс қалдықтарының жинақталуы, қалдықтарды уақтылы кәдеге жаратпау, қалдықтарды оларды сақтауға арналмаған орындарда сақтау, сондай-ақ жабдықтар мен көлік құралдарынан сұйықтықтардың ағуы.

Ішкі тексерулер барысында жүргізілетін аралау нәтижелері, негізінен, анықталған бұзушылықтарды жою бойынша түзету іс-шараларының нәтижелі екенін көрсетеді, алайда қайталанатын бұзушылықтар да кездеседі.

6. Кадр саясаты

Біздің жұмыскерлеріміз – Серіктестіктің басты құндылығы, оның тұрақты жұмыс істеуінің және орнықты дамуының негізі. Ұжымның кәсібилігі, жауапкершілігі және өз ісіне адалдығының арқасында біз алға қойылған міндеттерді табысты іске асырып, болашаққа сеніммен қараймыз.

Көптеген жылдар бойы Серіктестік қауіпсіз әрі қолайлы еңбек жағдайларын жасауға, жұмыскерлердің әлеуметтік қорғалуының лайықты деңгейін және бәсекеге қабілетті еңбекақы төлеуді қамтамасыз етуге ерекше көңіл бөліп келеді. Қызметіміздің басым бағыттарының бірі – адами капиталды дамыту. Біз оқыту, біліктілікті арттыру және қажетті құзыреттерді дамыту арқылы жұмыскерлердің кәсіби және мансаптық өсуіне қолайлы жағдайлар жасаймыз.

Серіктестікте персоналды тиімді басқару мақсатында HR қызметінің барлық дерлік бағыттары бойынша нормативтік және регламенттеуші құжаттар әзірленіп, қолданысқа енгізілді. Бұл жүйе адами ресурстарды кешенді басқаруға, стратегиялық мақсаттар мен міндеттерді айқындауға, жұмыскерлер қызметінің тиімділігін бағалауға, сондай-ақ оқыту мен кәсіби дамуға деген қажеттіліктерді уақтылы анықтауға мүмкіндік береді.

Адами ресурстарды басқару Серіктестіктің ұйымдық басқаруындағы негізгі функциялардың бірі болып табылады және жоғары кәсіби білікті, уәждеделген әрі ұйымшыл ұжым қалыптастыруға бағытталған.

Персоналды басқару саласындағы негізгі міндеттер:

- қызметкерлердің кәсіби және іскерлік қасиеттеріне сәйкес кадрларды тиімді іздеуді, іріктеуді және орналастыруды қамтамасыз ету;
- персоналмен жұмыс істеу жүйесін үнемі жетілдіру, оқытуды және біліктілікті арттыруды ұйымдастыру, сондай-ақ кадр резервін қалыптастыру;
- әлеуметтік-еңбек қатынастарын реттеу, жұмыскерлерді әлеуметтік қорғауды қамтамасыз ету және еңбек жағдайларын жақсарту;
- Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасының, ішкі нормативтік құжаттардың және Ұжымдық шарттың ережелерінің сақталуын бақылау;
- Серіктестіктің корпоративтік мәдениетін қалыптастыру, дамыту және нығайту.

Персоналдың саны

Қолданыстағы ұйымдық құрылым мен штаттық кестеге сәйкес станция персоналының тізімдік саны **201 адамды** құрайды. Кәсіпорынның ұжымы станцияның сенімді әрі тиімді жұмысын қамтамасыз ететін қызметтің түрлі бағыттарындағы мамандарды біріктіреді.

Жұмыс өтілінің орташа ұзақтығы – 9 жыл. Қызметкерлердің орташа жасы – 39 жас.

Персонал, адам санының динамикасы

Көрсеткіш			
Персоналдың тізімдік саны			
Персоналдың орташа тізімдік саны			

«Шүлбі ГЭС» ЖШС персоналының 2025 жылдың соңындағы жағдай бойынша азаматтық-құқықтық сипаттағы шарттар (АҚС) бойынша тартылған жұмыскерлерді

есепке алмағанда, тізімдік саны 192 адамды құрады. 2024 жылмен салыстырғанда персоналдың тізімдік санының артуы штаттың кеңеюіне байланысты.

Персоналды іріктеу ЖШС теңдік, әділдік және кемсітушілікке жол бермеу қағидаттарын ұстанып, жұмыскерлерді жұмысқа орналастыру, кәсіби дамыту және мансаптық өсу үшін тең мүмкіндіктерді қамтамасыз етеді. Серіктестікте персоналды іріктеу ұйымның ағымдағы және перспективалық қажеттіліктерін, сондай-ақ стратегиялық міндеттерін ескере отырып жүзеге асырылады. Кандидаттарды іріктеу кезінде шешімдер жынысына, жасына, ұлтына, денсаулық жағдайына, әлеуметтік жағдайына, діни нанымдарына және өзге де белгілеріне қарамастан, тек кәсіби біліміне, тәжірибесіне, біліктілігіне, қызметінің нәтижелілігіне, еңбекке деген уәждемесіне және Серіктестіктің корпоративтік құндылықтарына сәйкестігіне негізделіп қабылданады.

Негізгі қағидаттар мен іс-шаралар:

жұмысқа орналасу және мансаптық даму кезінде тең мүмкіндіктерді қамтамасыз ету; әлеуетті кандидаттар қатарын кеңейту мақсатында «Самұрық-Қазына» қорының компаниялар тобының ресми рекрутинг платформасы **QSamruk.kz (Samruk)** жұмыс орындары туралы ақпаратты орналастыру;

персоналды іріктеу кезінде объективті, ашық және бірыңғай өлшемшарттарды қолдану;

инклюзивті және кемсітусіз жұмысқа қабылдау мәдениетін қалыптастыру;

кәсіби тәжірибесі, біліктілігі мен құзыреттері әртүрлі кандидаттарды тарту;

кадрлық көрсеткіштерге мониторинг жүргізу және персоналды басқару тәжірибесін тұрақты түрде жетілдіру;

конкурстық іріктеуге қатысушыларға кері байланыс ұсыну және конкурс нәтижелерін Samruk Qyzmet платформасында жариялау;

ішкі кандидаттардың, оның ішінде Товариществоның кадр резервінде тұрған қызметкерлердің кандидатураларын басым тәртіппен қарауды қамтамасыз ету.

Бос жұмыс орындары туралы ақпарат мемлекеттік және орыс тілдерінде орналастырылады, бұл кең ауқымды жұмыс іздеушілер үшін жұмысқа орналасу мүмкіндіктері туралы ақпаратқа тең қолжетімділікті қамтамасыз етуге ықпал етеді. Осы қағидаттарды іске асыру ашық, инклюзивті және өзара құрметке негізделген жұмыс ортасын қалыптастыруға, ұжым жұмысының тиімділігін арттыруға және «Шүлбі ГЭС» ЖШС-ның корпоративтік мәдениетін нығайтуға ықпал етеді.

Жаңа қызметкерлерді бейімдеу бағдарламасы

Серіктестікте кадрлық әлеуетін дамыту мақсатында жаңа қызметкерлерді бейімдеу тетіктерін жетілдіру жұмыстарын тұрақты түрде жүргізіп келеді. Серіктестікте жұмысқа қабылдау кезінде қызметкердің сынақ мерзімі кезеңіне арналған лауазымға кіріспе бойынша үлгілік жоспар қолданылады. Жоспар үш бөлімнен тұрады: жалпы бөлім, сынақ мерзіміне арналған тапсырмаларды орындау жоспары және қызмет нәтижелерін бағалау. Жоспар сынақ мерзімінің барлық кезеңін қамтиды.

Жас мамандардың жаңа жұмыс орнына бейімделуіне қолдау көрсету мақсатында қажет болған жағдайда оларға тиісті құрылымдық бөлімшенің қызметкерлері қатарынан тәлімгер бекітіледі. Тәлімгер қызметтік міндеттерді меңгеруге қолдау көрсетеді, туындайтын жұмыс мәселелерін шешуге көмектеседі, басқа құрылымдық бөлімшелермен және сыртқы ұйымдармен өзара іс-қимыл жасау тәртібімен таныстырады, корпоративтік әдеп нормалары мен мінез-құлық қағидаларын түсіндіреді, сондай-ақ кәсіби бейімделу үдерісінің тиімді өтуіне және практикалық дағдыларды қалыптастыруға ықпал етеді.

Кадр тұрақтамаушылығы

Кадр тұрақтамаушылығының қарқыны, %

Көрсеткіш			
Кадр тұрақтамаушылығы ¹	8	2	9

«Шүлбі ГЭС» ЖШС персоналды ұстап қалу деңгейін арттыруға және кадрлар құрамының тұрақтылығын қамтамасыз етуге бағытталған іс-шараларды тұрақты түрде жүзеге асырып келеді. Бәсекеге қабілетті еңбекақы деңгейі, оның тұрақты индексациялануы, материалдық және материалдық емес ынталандырудың тиімді жүйесі, сондай-ақ әлеуметтік кепілдіктердің ұсынылуы қолайлы еңбек жағдайларын қалыптастырып, жұмыскерлердің Серіктестікке деген адалдығын арттыруға және олардың Серіктестікте ұзақ мерзімді жұмыспен қамтылуына ықпал етеді.

Жалақы төлеу

Компания еңбекақыны тұрақты түрде индексациялап, сондай-ақ сыйақы беру жүйелерін енгізіп келеді. 2025 жылғы қаңтардан бастап еңбекақы деңгейі орта есеппен 6,5%-ға индексацияланды.

Серіктестіктегі орташа жалақының елдегі деңгейге арақатынасы, теңге

Көрсеткіш	2023	2024	2025
Елдегі ең төменгі жалақы	70 000	85 000	85 000
Өндірістік персоналдың орташа айлық жалақысы	514 003	639 559	810 321

Әйелдер мен ерлердің бастапқы деңгейдегі стандартты жалақысының елдегі деңгейге арақатынасы, теңге

Көрсеткіш	2023	2024	2025
-----------	------	------	------

	Ерлер	Әйелдер	Ерлер	Әйелдер	Ерлер	Әйелдер
Бастапқы деңгейдегі жұмыскердің жалақысы	300 000	288 000	328 500	315 400	353 300	335 500
Елдегі ең төменгі жалақы	70 000	70 000	85 000	85 000	85 000	85 000
Арақатынасы, %	392	358	385	354	503	425

Ұйым еңбекақы төлеу саласында тең мүмкіндіктер қағидаттарын ұстанады және кемсітушілікке жол бермейді. Жалақы мөлшері қызметкердің біліктілігіне, орындалатын жұмыстың күрделілігіне, жауапкершілік деңгейіне, еңбек жағдайларына және қызмет нәтижелеріне қарай, қызметкердің жынысына қарамастан айқындалады.

Жалақы төлеу саласындағы гендерлік теңдік қағидаттарының сақталуын қамтамасыз ету және олардың орындалуына мониторинг жүргізу мақсатында қызметкерлердің еңбекақы деңгейіне жыл сайын талдау жүргізіледі.

Есепті кезеңнің қорытындысы бойынша әйелдердің орташа еңбекақысы ерлердің орташа еңбекақысының **94,96%-ын** құрады.

Жалақы төлеудегі гендерлік алшақтық **5,04%-ды** құрады.

Талдау қолданыстағы ұйымдық құрылым мен персонал санаттарын, оның ішінде өндірістік қызметкерлерді ескере отырып жүргізіледі.

Негізгі еңбекақидан бөлек, Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына және Серіктестіктің Ұжымдық шартына сәйкес қызметкерлерге қосымша төлемдер мен әлеуметтік кепілдіктер, оның ішінде мыналар көзделген:

- үстеме жұмысқа, сондай-ақ мереке және демалыс күндеріндегі және түнгі уақыттағы жұмысқа ақы төлеу;
- әртүрлі үстемеақылар мен қосымша төлемдер төлеу;
- ауыр жұмыстарда, зиянды (ерекше зиянды) және қауіпті еңбек жағдайларындағы жұмыстарда істейтін қызметкерлердің еңбегіне жоғарылатылған мөлшерде ақы төлеу;
- қосымша ақы төленетін жыл сайынғы еңбек демалысын беру;
- зейнеткерлікке шығуына байланысты еңбек шартын бұзған кезде қызметкерлерге үш орташа айлық еңбекақы мөлшерінде біржолғы өтемақы төлеу;
- қосымша ақы төленетін экологиялық демалыс беру;
- бала туғанына байланысты 50 АЕК мөлшерінде біржолғы өтемақы төлеу;
- жақын туысы қайтыс болған жағдайда жерлеуге байланысты 50 АЕК мөлшерінде біржолғы өтемақы төлеу.

Жұмыс беруші Қазақстан Республикасының заңнамасында, Ұжымдық шартта және ішкі нормативтік актілерде көзделген жағдайларда қызметкерлерге өтемақы төлемдерін жүзеге асырады.

Өтемақы төлемдері растайтын құжаттар негізінде және белгіленген тәртіпке сәйкес жүзеге асырылады.

Зиянды еңбек жағдайларында жұмыс істейтін қызметкерлердің жекелеген санаттарын әлеуметтік қорғау деңгейін арттыру мақсатында жұмыс беруші Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген талаптарға сәйкес міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын да төлеуі мүмкін.

Міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын төлеу қызметкерлерге қосымша зейнетақы жинақтарын қалыптастыруға мүмкіндік береді және зиянды өндірістік жағдайларда еңбек қызметін жүзеге асыратын персоналды әлеуметтік қолдау шараларының бірі болып табылады.

Зейнетақымен қамсыздандыру, өтемақы төлемдері және жұмыстан босатылған кезде берілетін кепілдіктер мәселелері бойынша қызметкерлер персоналмен жұмыс және әкімшілік мәселелер бөліміне жүгіне алады.

Персоналды тарту және ынталандыру

Серіктестікте қызметкерлерді ынталандыру және еңбегін мойындау мақсатында мынадай құралдар қолданылады:

- **Жұмыс қорытындылары бойынша сыйақы беру** – негізгі тиімділік көрсеткіштеріне қол жеткізгені, өндірістік міндеттерді орындағаны және жұмыста жоғары нәтижелер көрсеткені үшін сыйақы төлеу.

- **Кәсіби жетістіктері үшін көтермелеу** – рационализаторлық ұсыныстарды енгізгені, Серіктестіктің қызмет тиімділігін арттыруға бағытталған жобаларға қатысқаны және жоғары өндірістік көрсеткіштерге қол жеткізгені үшін қызметкерлерді марапаттау.

- **Корпоративтік, ведомстволық және мемлекеттік наградалармен марапаттау** – көп жылғы адал еңбегі, кәсібилігі және саланы дамытуға қосқан үлесі үшін қызметкерлерді әртүрлі наградаларға ұсыну.

- **Қызметкерлерді мойындау бағдарламалары** – алғыс жариялау, Құрмет грамоталарын, дипломдарды және материалдық емес көтермелеудің өзге де нысандарын табыстау.

- **Мансаптық және кәсіби даму** – қызметкерлерге оқудан өтуге, біліктілігін арттыруға, семинарлар мен тренингтерге, сондай-ақ корпоративтік білім беру бағдарламаларына қатысуға мүмкіндік беру.

- **Қызметкерлерді әлеуметтік қолдау** – Серіктестіктің ішкі нормативтік құжаттарына және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес әлеуметтік жеңілдіктер мен кепілдіктер беру.

- **Корпоративтік іс-шаралар** – корпоративтік рухты нығайтуға және қызметкерлердің ұйым қызметіне тартылуын арттыруға бағытталған кәсіби байқаулар, спорттық, мәдени және командалық іс-шаралар өткізу.

Аталған құралдарды қолдану қолайлы жұмыс ортасын қалыптастыруға, персоналдың ынталану деңгейін арттыруға, қызметкерлердің Серіктестікке деген адалдығын нығайтуға және «Шүлбі ГЭС» ЖШС стратегиялық мақсаттарына қол жеткізуге ықпал етеді.

2025 жылы 41 қызметкер түрлі наградалармен марапатталды.

2025 жылғы Энергетиктер күніне орай Серіктестіктің бастамасымен саланы дамытуға қосқан үлесі және жоғары өндірістік жетістіктері үшін 10-нан астам қызметкер марапатталды.

Сонымен қатар, қызметкерлердің бірі Қазақстан Республикасының мемлекеттік наградасына ие болып, аталған награданы оған Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі жеке өзі табыстады. Бұл оның кәсіби еңбегіне, көп жылғы адал қызметіне және сала мен елдің дамуына қосқан үлесіне берілген жоғары баға болды.

Персоналды ынталандыру және олардың кәсіби деңгейін арттыру мақсатында Серіктестікте түрлі байқаулар өткізілді. 2025 жылы мынадай байқаулар ұйымдастырылды:

- «Үздік жас қызметкер»

Мұндай байқауларды өткізу қызметкерлердің кәсіби шеберлігін арттыруға, кадрлық әлеуетті дамытуға және өндірістік қауіпсіздік мәдениетін нығайтуға ықпал етеді.

2025 жылы әлеуметтік тұрақтылық деңгейін талдау мақсатында өндірістік персонал арасында Samruk Research Services әдістемесі негізінде әлеуметтік зерттеу жүргізілді. Сауалнама нәтижелері бойынша SRS интегралдық көрсеткіші 95%-ды құрады.

«Тәлімгер» жобасы

«Тәлімгер» жобасын іске асыру және Жұмысшы кәсіптер жылы аясында «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобында бір жетім баланы жұмысқа орналастыру үшін квота бөлінді.

Гендерлік теңдік

Серіктестіктің персонал құрылымында ерлер басым, бұл энергетика саласының ерекшелігіне байланысты, өйткені жұмыс орындарының едәуір бөлігі техникалық және өндірістік кәсіптермен байланысты. Сонымен қатар «Шүлбі ГЭС» ЖШС гендерлік теңдік және барлық қызметкерлер үшін тең мүмкіндіктер қағидаттарын дәйекті түрде ұстанады.

Қызметкерлердің жынысы бойынша бөлінісі, адам

Ерлер	
Әйелдер	

7.7 Әлеуметтік кепілдіктер мен тұрақтылықты қамтамасыз ету

«Шүлбі ГЭС» ЖШС қолайлы еңбек жағдайларын жасауға және қызметкерлердің күтулері мен қажеттіліктеріне сәйкес келетін әлеуметтік кепілдіктерді ұсынуға ерекше көңіл бөледі. Серіктестік қызметкерлер мен олардың отбасы мүшелерінің өмір сүру сапасын, әл-ауқатын және әлеуметтік қорғалу деңгейін арттыруға бағытталған әлеуметтік бағдарламалар кешенін іске асырады.

Серіктестіктің әлеуметтік саясатына сәйкес қызметкерлерге мынадай кепілдіктер мен жеңілдіктер ұсынылады:

- өмірді сақтандыру және ерікті медициналық сақтандыру;
- уақытша еңбекке жарамсыз болған немесе мүгедектік белгіленген жағдайда өтемақы төлемдері, сондай-ақ жүктілікке және босануға байланысты жәрдемақылар;
- жүктілікке және босануға байланысты демалыс, сондай-ақ бала үш жасқа толғанға дейін оның күтіміне байланысты демалыс;
- Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес зейнетақымен қамсыздандыру;
- бала туған кезде, жақын туыстары қайтыс болған жағдайда жерлеуге байланысты материалдық көмек, сондай-ақ асыраушысынан айырылған жағдайда

Зейнеткерлерге қолдау көрсету.

Серіктестік еңбегі сіңген демалысқа жіберілген қызметкерлерді қолдауға ерекше көңіл бөледі, олардың әлеуметтік әл-ауқатын арттыруға және ұжыммен белсенді байланысын сақтауға бағытталған шараларды жүзеге асырады.

Зейнеткерлерге әлеуметтік қолдаудың мынадай түрлері көзделген:

- зейнеткерлікке шыққан кезде біржолғы жәрдемақы төлеу;
- кәсіби мереке – Энергетиктер күніне орай материалдық көмек көрсету;
- ұрпақтар сабақтастығын нығайту және корпоративтік дәстүрлерді сақтау мақсатында еңбек ардагерлері мен зейнеткерлерді корпоративтік және мерекелік іс-шараларға қатысуға тарту.

Зейнеткерлік жасқа толуына байланысты еңбек қызметін тоқтататын қызметкерлерге үш лауазымдық айлықақы мөлшерінде біржолғы өтемақы төленеді.

Қызметкерлерді зейнетақымен қамсыздандыру Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мемлекеттік жинақтаушы зейнетақы жүйесі арқылы жүзеге асырылады. Серіктестік заңнамада белгіленген тәртіппен міндетті зейнетақы жарналарын Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына уақтылы аударады.

Персоналды дамыту және оқыту

Шүлбі ГЭС-і кадрлық әлеуетті тұрақты дамытуға, жұмыскерлерге заманауи білім беру бағдарламаларына және кәсіби өсу мүмкіндіктеріне қолжетімділікті қамтамасыз етуге ұмтылады. Серіктестік корпоративтік тренингтерді, біліктілікті арттыру бағдарламаларын, тәлімгерлік жүйесін, білім беру ұйымдарымен ынтымақтастықты және онлайн-оқытуды ұсынады. Басқарушылық құзыреттерді дамытуға және цифрлық өзгерістерге бейімделуге ерекше көңіл бөлінеді. Қызметкерлерді оқытуға инвестиция салу арқылы Серіктестік корпоративтік мәдениетті нығайтып, бизнестің бәсекеге қабілеттілігін арттырады.

Оқыту негізінен энергетикалық жабдықтарды пайдалану, тәлімгерлік бағдарламалары, басқару дағдыларын (МВА) дамыту, тақырыптық семинарлар мен тренингтер өткізу, кадр резервін дамыту, сондай-ақ ESG бойынша корпоративтік бағдарламалар бағыттарын қамтиды. Серіктестік персоналды жүйелі түрде дамытуға, олардың кәсіби өсуіне және еңбек тиімділігін арттыруға ықпал етуге ұмтылады.

Бағдарламаларды іске асыру жұмыстан қол үзіп те, жұмыстан қол үзбей де жүзеге асырылады, оның қорытындысы бойынша сертификат немесе біліктілік куәлігі беріледі.

Қызметкерлерді оқытуға жұмсалатын шығындар

Көрсеткіш	2025
Қызметкерлерді оқытуға жұмсалған жалпы шығындар, мың теңге	282650
Бір қызметкерді оқытуға жылына жұмсалатын шығындар, теңге	43483

Бір қызметкерге шаққандағы оқытудың орташа сағат саны жынысы бойынша бөліністе, адам/сағат

Көрсеткіш	2025
Ерлер	533
Әйелдер	117

Инклюзивті жұмыс ортасы мен әртүрлілікті дамыту

«Шүлбі ГЭС» ЖШС жыл сайын инклюзивті жұмыс ортасын дамытуға, тең мүмкіндіктерді қамтамасыз етуге және азаматтардың әртүрлі санаттарының кәсіби тұрғыдан өзін-өзі жүзеге асыруына қолдау көрсетуге бағытталған бастамаларды іске асырады.

Осы бағыттағы жұмыстар шеңберінде Серіктестік Абай облысының білім басқармасының «ІТ және жаңа технологиялар жоғарғы колледжі» МКҚК және Абай облысының білім басқармасының «Электротехникалық колледжі» МКҚК-мен ынтымақтастық және өзара іс-қимыл туралы меморандумдар жасасты. Аталған меморандумдар білім беру, әлеуметтік және өндірістік салаларда инклюзивті практикаларды дамытуға және енгізуге, ортаның қолжетімділігін арттыруға, сондай-ақ денсаулық мүмкіндіктері шектеулі (ДМШ) студенттердің кәсіби тұрғыдан өзін-өзі жүзеге асыруына жәрдемдесуге бағытталған.

Ынтымақтастықтың негізгі бағыттары:

инклюзивті практикаларды және қолжетімді ортаны дамыту;
студенттердің, оның ішінде денсаулық мүмкіндіктері шектеулі (ДМШ) студенттердің кәсіби даярлығына қолдау көрсету;
студенттердің өндірістік практикасы мен тағылымдамадан өтуін ұйымдастыру;
тағылымдамадан өтушілерге қолдау көрсету үшін Серіктестік қызметкерлері қатарынан тәлімгерлер бекіту;
түлектер мен студенттердің жұмысқа орналасуына жәрдемдесу, оның ішінде олардың кандидатураларын қолда бар бос жұмыс орындарына қарастыру;
өндірістік ортаның инклюзивтілігі мен қолжетімділігін арттыруға бағытталған бірлескен іс-шараларға қатысу.

Аталған меморандумдарды іске асыру өңірдің кадрлық әлеуетін дамытуға, инклюзивті мәдениетті қалыптастыруға, кәсіптік білім берудің қолжетімділігін арттыруға, сондай-ақ жас мамандардың практикадан, тағылымдамадан өтуі және кейіннен жұмысқа орналасуы үшін қосымша мүмкіндіктер жасауға ықпал етеді.

Дарындар және кадр резерві

2025 жылы кадр резервінде 31 жұмыскер болды, оның ішінде 6 әйел. Сабақтастық жүйесін іске асыру шеңберінде 6 бос лауазым ішкі кандидаттардың есебінен толықтырылды.

Кадр резервін қалыптастыру таланттарды басқарудың корпоративтік қағидаларына сәйкес объективтілік, ашықтық, әділдік, еріктілік және тиімділік қағидаттары негізінде жүзеге асырылады.

Білім беру жүйесімен және қоғаммен өзара іс-қимыл

«Шүлбі ГЭС» ЖШС жас мамандарды тарту және кадр резервін қалыптастыру мақсатында жоғары оқу орындарымен және колледждермен белсенді ынтымақтастық орнатады. Серіктестік студенттердің өндірістік және диплом алдындағы практикадан, тағылымдамадан өтуіне, сондай-ақ кейіннен түлектерді

жұмысқа орналастыру мүмкіндігімен дуальды оқыту бағдарламаларына қатысуына жағдай жасайды.

2025 жылы кәсіпорында 15-тен астам студент практикадан өтті, ал 10-нан астам студентпен дуальды оқыту туралы шарттар жасалды. Жұмысшы кәсіптер жылын өткізу шеңберінде Серіктестік білім беру ұйымдарымен ынтымақтастықты кеңейтіп, серіктестік туралы 4 жаңа келісім мен меморандумға қол қойды.

2025 жылғы есепті кезеңде Серіктестіктің қызметкерлері персоналды дамытуға, корпоративтік мәдениетті нығайтуға, қызметкерлердің тартылу деңгейін арттыруға және корпоративтік құндылықтарды қолдауға бағытталған қоғамдық, корпоративтік және әлеуметтік бастамаларды іске асыруға белсенді қатысты.

Қызметкерлерді оқыту және кәсіби дамыту, корпоративтік іс-шараларды өткізу, ішкі коммуникацияларды дамыту, сондай-ақ әлеуметтік және қайырымдылық жобаларына қатысу мәселелеріне ерекше көңіл бөлінді.

Жыл бойы Серіктестіктің қызметкерлері кәсіби құзыреттерді дамытуға және кәсіпорын қызметінің тиімділігін арттыруға ықпал ететін біліктілікті арттыру бағдарламаларына, оқыту семинарлары мен тренингтерге қатысты. Сонымен қатар командалық өзара іс-қимылды нығайтуға, қызметкерлердің ынтымақын арттыруға және ұжымда қолайлы әлеуметтік-психологиялық ахуал қалыптастыруға бағытталған корпоративтік іс-шаралар өткізілді.

Корпоративтік мәдениет пен ішкі коммуникацияларды дамыту шеңберінде қызметкерлермен ақпараттық кездесулер, түсіндіру іс-шаралары және Серіктестік қызметінің өзекті мәселелерін талқылауға арналған коммуникациялық алаңдар ұйымдастырылды.

Жұмыскерлер сондай-ақ азаматтардың жекелеген санаттарына қолдау көрсетуге, корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік қағидаттарын дамытуға және Серіктестіктің оң имиджін нығайтуға бағытталған әлеуметтік және қайырымдылық бастамаларға қатысты.

Жалпы алғанда, қызметкерлердің қоғамдық қызметке қатысуы кадрлық әлеуетті дамытуға, корпоративтік мәдениетті нығайтуға, персоналдың тартылу деңгейін арттыруға және Серіктестіктің әлеуметтік жауапкершілік қағидаттарын іске асыруға ықпал етті. Жоғарыда аталған іс-шараларға қатысқан қызметкерлердің орташа саны 53 адамды құрады. 2025 жылы жұмыскерлердің акцияларға қатысуының орташа ұзақтығы 3 сағаттан аспады, бұл 153 адам/сағатты құрады.

«Шүлбі ГЭС» ЖШС өз қызметін Қазақстан Республикасының заңнамасына және ішкі нормативтік құжаттарға сәйкес ашықтық, іскерлік әдеп және саяси бейтараптық қағидаттары негізінде жүзеге асырады.

Серіктестік саяси жарналар мен қайырымдылықтарды жүзеге асырмайды, саяси партияларды, кандидаттарды және өзге де саяси ұйымдарды қаржыландырмайды, сондай-ақ Серіктестік атынан саяси процестерге қатыспайды.

Мемлекеттік органдармен, өнеркәсіптік, салалық және кәсіби қауымдастықтармен өзара іс-қимыл Қазақстан Республикасының заңнамасы және Серіктестіктің қызметі шеңберінде ғана жүзеге асырылады. Серіктестік жекелеген саяси күштердің мүддесі үшін лоббистік қызметті жүзеге асырмайды.

Серіктестік қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қоғамдық және саяси өмірге жеке тұлға ретінде қатысуға құқығы бар.

Мұндай қатысу олардың өз атынан жүзеге асырылады және «Шүлбі ГЭС» ЖШС ұстанымын білдірмейді.

Қауіпсіз еңбек жағдайын қамтамасыз ету

Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік мәселелерін басқару

«Шүлбі ГЭС» ЖШС қызметкерлер мен мердігер ұйымдардың жұмыскерлері үшін Қазақстан Республикасының заңнамасы талаптарын қатаң сақтай отырып, тиісті әрі қауіпсіз еңбек жағдайларын жасайды және ISO 45001 халықаралық стандартының ұсынымдарын басшылыққа алады. Аталған талаптар мен тәсілдерге сәйкестік тұрақты түрде жүргізілетін аудиторлық тексерулер барысында расталады.

«Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің ЕҚ және ӨҚ саласындағы басымдықтарына мыналар жатады:

- корпоративтік менеджмент жүйесін тұрақты түрде жетілдіру арқылы бизнес-процестердің нәтижелілігін арттыру;
- заңнамада және халықаралық стандарттарда белгіленген еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі саласындағы барлық қолданылатын нормалар мен талаптарды сақтау;
- ықтимал қауіптердің алдын алу және оларды жою арқылы қауіпсіз әрі қолайлы еңбек жағдайларын қамтамасыз ету, сондай-ақ қызметкерлер мен барлық мүдделі тараптардың денсаулығына төнетін тәуекелдерді азайту;
- жұмыс орындарындағы қауіпсіздікті қамтамасыз ету мақсатында заманауи жабдықтарды, инновациялық шешімдер мен қорғаныс құралдарын пайдалану;
- жұмыскерлермен консультациялар өткізу және олардың денсаулықты сақтауға әрі еңбек қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған процестерге қатысуын қамтамасыз ету.

ЕҚ және ӨҚ басқармасының құрылымы

Компанияда еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік саласындағы қызмет басқарудың барлық деңгейлерінде жолға қойылған.

Өндірістік қауіпсіздікті қамтамасыз ету Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік басқармасы арқылы жүзеге асырылады. Басқармада 9 маман жұмыс істейді, оның ішінде 5 маман еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы бағытына, 2 маман өнеркәсіптік қауіпсіздік бағытына, 1 маман өрт қауіпсіздігі бағытына жауап береді, ал 1 маман еңбек қызметі барысында денсаулықты қорғау мәселелеріне жетекшілік етеді.

Қауіпсіздік мәдениетін қалыптастыру және өндірістік жарақаттану деңгейін төмендету мақсатында ай сайын Басқарма төрағасының, тиісті бағыттарға жетекшілік ететін басшылардың және өзге де еншілес ұйымдардың қатысуымен өткізілетін кеңестерге қатысу қамтамасыз етіледі. Бұл жұмыс өндірістік қауіпсіздік мәселелеріне басқарушылық назарды арттыруға, атқарушылық тәртіпті қамтамасыз етуге және қабылданған шешімдердің іске асырылуын бақылауға бағытталған.

Есепті кезеңде Басқарма мүшелерінің қатысуымен өндірістік қауіпсіздік мәселелері бойынша өткізілген 10 корпоративтік кеңеске қатысу қамтамасыз етілді. Кеңестердің қорытындысы бойынша 78 хаттамалық тапсырма беріліп, олардың

барлығы толық көлемде орындалды. Сонымен қатар «Қауіпсіз өндіріс» өндірістік қауіпсіздік қызметтері басшылары клубының 4 отырысына, сондай-ақ еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік мәселелері бойынша 1 Қазақстан халықаралық конференциясы мен көрмесіне қатысу қамтамасыз етілді.

Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік жөніндегі өндірістік кеңес қауіпсіздіктің ағымдағы жай-күйін жүйелі түрде қарастырады, қабылданған шаралардың тиімділігін бағалайды және көзделген іс-шаралардың орындалуын бақылайды. Аталған шараларды іске асыру компанияда бақылаудың жоғары деңгейін сақтауға, сондай-ақ еңбекті қорғауды басқару жүйесін одан әрі дамытуға мүмкіндік береді.

Еңбекті қорғау саласындағы тәуекелдерді бағалау және қызмет тиімділігі

Еңбекті қорғауды басқару және корпоративтік тәуекелдерді басқару жүйесінің негізгі қағидаттарының бірі – «Тәуекелдерді сәйкестендіру және бағалау» 01-01 КН қолдану. Нұсқаулық қызметкерлердің өмірі мен денсаулығына әсер ететін тәуекелдерді анықтау және бағалау тәртібін регламенттейді.

Тәуекелдерді бағалау алгоритмі:

- Тәуекелдерді сәйкестендіру және бағалау жөніндегі комиссия құрамына сарапшыларды іріктеу;

- Тәуекелдерді сәйкестендіруді және бағалауды жүргізу;

Жүргізілген тәуекелдерді бағалауды келісу;

Жол берілмейтін тәуекелдер деңгейін төмендету және жол берілетін тәуекелдер деңгейін бақылау жөніндегі шараларды әзірлеу;

- Әзірленген шараларды келісу;

- Тәуекелдерді басқару бағдарламасын бекіту.

«Шүлбі ГЭС» ЖШС қауіпсіздік мәдениетін жүйелі түрде дамытып, қызметкерлердің тәуекелдерді басқару мәселелері бойынша құзыреттілігін арттырады. Еңбекті қорғау және қауіпсіздік талаптарының бұзылғаны анықталған жағдайда қызметкерлер жұмысты тоқтата тұруға құқылы. Сонымен қатар арнайы әзірленген ынталандыру бағдарламалары шеңберінде қауіпсіздік деңгейін арттыруға бағытталған қызметкерлердің жеке бастамалары қолдау табады.

Оқиғаларды тергеп-тексеру

Жұмыс орындарындағы қауіпсіздік деңгейін арттыру мақсатында компания белгіленген тәртіппен барлық жағдаяттар мен оқыс оқиғаларды тергеп-тексереді.

Оқиғалардың себептерін егжей-тегжейлі талдау үшін «Себептер ағашы» және «5 неге?» әдістері қолданылады. Бұл түпкі себептерді анықтауға және оларды жоюдың неғұрлым тиімді тәсілдерін әзірлеуге мүмкіндік береді. Тергеп-тексеру нәтижелері басшылардың қатысуымен тоқсан сайын өткізілетін кеңестерде қаралып, кейін ақпараттық есептер түрінде барлық ЕТҰ-ларға жеткізіледі.

Серіктестікте тәуекелдерді бағалауды, қауіптерді анықтауды және түзету шараларын әзірлеуді көздейтін инциденттерді тергеп-тексерудің қатаң стандарттары мен рәсімдері қолданылады. Сонымен қатар Тәуекелдер тізілімі шеңберінде ауыр зардаптарға әкеп соғуы ықтимал төтенше жағдайлар мен авариялар ескеріледі. Аталған шаралардың жиынтығы қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз етуге,

қауіптерді жоюға және ықтимал оқиғалардың алдын алуға бағытталған белсенді жұмысты жүзеге асыруға бағытталған.

Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік саласындағы негізгі іс-шаралар

- зиянды әсер ету жағдайларында персоналдың жұмыспен қамтылуына мониторинг жүргізу (жұмыс орындарын аттестаттауды және өндірістік бақылауды қоса алғанда);

қызметкерлерді жеке және ұжымдық қорғаныш құралдарымен қамтамасыз етуді бақылау;

- құрылымдық бөлімшелерге әдістемелік және ақпараттық қолдау көрсету;
- өндірістегі жазатайым оқиғаларды тіркеудің ашық жүйесіне мониторинг жүргізу;

- қызметкерлердің жеке жауапкершілігі жүйесінің сақталуын бақылау (мысалы, қауіпсіздік талондары);

- қауіпсіздік мәселелері бойынша көшбасшылық мінез-құлық аудиттерін жүргізу;

- қауіпті факторларды сәйкестендіру және тәуекелдерді бағалау;

- ықтимал қауіпті оқиғалар туралы хабарлаған қызметкерлерді ынталандыру тетіктерін әзірлеу;

- техногендік және табиғи сипаттағы төтенше жағдайлар кезінде симуляциялық жабдықтарды пайдалана отырып, алғашқы көмек көрсету бойынша жыл сайын практикалық сабақтар өткізу;

- жазатайым оқиғаларға әкеп соқпаған ықтимал қауіпті оқиғаларды есепке алу және тергеп-тексеру;

- персоналды еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы саласында оқытуды бақылау;

- Компанияның барлық ЕТҰ арасында еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік саласында конкурстар өткізу.

арақаттанудың нөлдік деңгейіне қол жеткізу жоспары

Есепті кезеңде Серіктестік еңбек қауіпсіздігі деңгейін арттыруға және жаңа жағдайларды ескере отырып, стратегияны өзектендіруге бағытталған жұмысты жалғастырды. **«Самұрық-Энерго» АҚ-да 2025 жылдың Қауіпсіздік және еңбекті қорғау жылы болып жариялануына байланысты**, бұл бағыт Серіктестік деңгейінде басым бағыттардың бірі ретінде айқындалды. Қойылған міндеттерді жүйелі түрде іске асыру мақсатында мынадай бастамаларды көздейтін **Жарақаттанудың нөлдік деңгейіне қол жеткізу жоспары** әзірленді:

Қауіпсіздік мәдениетін дамыту және персоналдың кәсіби құзыреттерін арттыру

Серіктестік өндірістік қауіпсіздік мәдениетін нығайту бойынша жүйелі жұмысты жалғастырды. Оның шеңберінде халықаралық практикалар негізінде басшылар мен қызметкерлерді оқыту және олардың біліктілігін арттыру, презентациялық материалдар мен бейнематериалдарды пайдалана отырып нұсқамаларды көрнекі түрде өткізу, сондай-ақ қызметкерлердің білімін тұрақты түрде тексеру жүзеге асырылды. Еңбекті қорғау мәселелеріне басшылық құрамның жеке қатысуын күшейтуге ерекше көңіл бөлінді.

Тәуекелдерді басқаруды жетілдіру және оқыс оқиғалардың алдын алу

Бастамалар шеңберінде мінез-құлық аудиттерін жүргізуді, қауіпті жағдайларды (Near Miss) есепке алуды және тергеп-тексеруді, қауіп анықталған жағдайда жұмысты тоқтату құқығын іске асыруды, сондай-ақ ӨҚ талаптарын сақтамағаны үшін ұжымдық жауапкершілік тетіктерін енгізуді қамтитын проактивті алдын алу жүйесін дамыту қамтамасыз етілді.

Жабдықтар мен инфрақұрылымды пайдалану қауіпсіздігін арттыру

Серіктестік тозығы жеткен жабдықтарды техникалық қайта жарақтандыру, наряд-рұқсат беру жүйесін өзектендіру, ЕҚЖҚ бойынша тұрақты тексерулер жүргізу, сондай-ақ мердігер ұйымдарды бақылауды және көлік қауіпсіздігін күшейту бойынша жұмысты жалғастырды.

Авариялар мен төтенше жағдайларға дайындықты күшейту

Тұрақты түрде аварияға қарсы және өртке қарсы жаттығулар өткізілді, мердігер ұйымдардың дайындық деңгейін бағалау рәсімдері енгізілді, сондай-ақ жүйелі тексерулер жүргізу және басшылық құрам тарапынан бақылау арқылы авариялық-құтқару қызметінің тиімділігі арттырылды.

ӨҚ саласындағы ақпараттық-түсіндіру жұмыстары мен коммуникацияларды дамыту

Жұмыскерлердің хабардар болу деңгейін және тартылуын арттыруға бағытталған іс-шаралар іске асырылды: ӨҚ бойынша корпоративтік науқандар өткізілді, персонал жазатайым оқиғалардың мән-жайларымен таныстырылды, басшылықтың үндеулері жарияланды.

Есепті кезеңнің қорытындысы бойынша жарақаттанудың нөлдік деңгейіне қол жеткізу жөніндегі іс-шаралар жоспары толық көлемде орындалды. Бұл қызметкерлердің өмірі мен денсаулығын сақтауға басымдық берілетінін, алдын алу шараларына жүйелі көзқарас қалыптасқанын және қауіпсіз еңбек ортасын қалыптастыруға жауапты көзқарасты көрсетеді. Қол жеткізілген көрсеткіштер Серіктестіктің тәуекелдерді төмендету, қауіпсіздік мәдениетін нығайту және жарақаттанудың нөлдік деңгейіне қол жеткізу бағытында жүйелі жұмыс жүргізіп отырғанын көрсетеді.

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның еншілес және тәуелді ұйымдарының қызметкерлері арасында өндірістік қауіпсіздік саласында конкурстар өткізу жеке жетістік ретінде атап өтілді. Қатысушылар ЕҚ және ӨҚ саласындағы негізгі көрсеткіштер бойынша бағаланды. Бағалау еңбекті қорғау, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігі, мердігер ұйымдармен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік, қызметкерлердің денсаулығының профилактикасы және қауіпсіздік мәдениеті бағыттарын қамтыды. Конкурстарға 8 ЕТУ және 25 кандидат қатысты.

Конкурстардың қорытындысы бойынша жүлделі орынға ГМЦ жөндеу жөніндегі шебер В.В. Шестаков ие болды.

Өндірістік объектілердегі қауіпсіздік деңгейін сақтау және одан әрі арттыру мақсатында Серіктестік ЕҚ және ӨҚ саласындағы іс-шараларды іске асыруға

тұрақты түрде елеулі ресурстар бөледі. 2025 жылы бейінді мамандардың еңбекақы төлеу шарттары өзектендіріліп, сондай-ақ еңбекті қорғау жөніндегі іс-шараларды қаржыландыру көлемі екі есеге ұлғайтылды.

Өндірістік қауіпсіздік саласында іске асырылған бастамалар

ылы:

жұмыстарды орындау процесін бейнетіркеуге, қауіпсіздік талаптарының бұзылуын анықтауға, сондай-ақ станция персоналы мен мердігер ұйымдар персоналы жұмыстарды орындау кезінде олардың сапасын бақылауға және арттыруға арналған 80 дана «ақылды каска» (экшн-камера) сатып алынды;

электр қондырғыларында кернеудің болуын бақылауды қамтамасыз ету және жұмыстарды орындау кезінде электр қауіпсіздігі деңгейін арттыру мақсатында 40 дана кернеу сигнализаторы сатып алынды;

21 бірлік автокөлікке жүргізушіге көмек көрсету жүйесі орнатылды, бұл жол жүрісі қауіпсіздігінің деңгейін арттыруға, жол-көлік оқиғаларының туындау тәуекелін төмендетуге және көлік құралдарын пайдалану кезінде қауіпсіздік талаптарының сақталуын бақылауды жақсартуға мүмкіндік берді;

биіктікте жұмыстарды қауіпсіз жүргізу үшін 1 жиынтық сыналы құрастырмалы құрылыс сатылары сатып алынды;

персоналды ауысым алдындағы автоматтандырылған медициналық тексеруден өткізу үшін 3 терминал сатып алынды.

Аталған іс-шараларды іске асыру қауіпсіздік мәдениетін нығайтуға, өндірістік тәртіпті арттыруға, персоналдың тартылу деңгейін арттыруға және жарақаттану тәуекелдерін жүйелі түрде төмендетуге ықпал етті.

Өндірістік жарақаттану

Қауіпсіздікті қамтамасыз ету және өндірістік жарақаттану тәуекелдерін барынша азайту мақсатында барлық қажетті шаралар қабылданады. Мобильді қосымшалар немесе ДК арқылы қолжетімді «Қауіпсіз өндіріс» және 1С «Еңбекті қорғау» жүйелерінің көмегімен қызметкерлер ықтимал қауіптер мен оқиғалар туралы уақтылы хабардар етіледі. 2025 жылы жұмыс орындарындағы қауіпсіздік деңгейін арттыру бағытында бірқатар маңызды нәтижелерге қол жеткізіліп, қызметкерлер үшін еңбек жағдайларын жақсарту бойынша белсенді жұмыс жалғастырылды. Негізгі көрсеткіштердің бірі – 2025 жылы персонал мен мердігер ұйымдар персоналы арасында оқыс оқиғалардың тіркелмеуі.

«Шүлбі ГЭС» ЖШС персоналы арасындағы өндірістік жарақаттану жиілігі

Көрсеткіш				
Өліммен аяқталған жазатайым оқиғалардың жалпы саны				
Өліммен аяқталған жазатайым оқиғалардың жиілік коэффициенті				
Өліммен аяқталған жағдайларды қоспағанда, ауыр зардаптарға әкеп соққан				

өндірістік жарақаттану жағдайларының жалпы саны				
Өліммен аяқталған жағдайларды қоспағанда, ауыр зардаптарға әкеп соққан өндірістік жарақаттанудың жиілік коэффициенті				
Тіркелген өндірістік жарақаттардың жалпы саны				
Өндірістік жарақаттанудың жиілік коэффициенті (1 млн жұмыс істелген сағатқа шаққанда)				

Мердігер ұйымдар арасындағы өндірістік жарақаттану жиілігі

Көрсеткіш				
Өліммен аяқталған жазатайым оқиғалардың жалпы саны				
Өліммен аяқталған жағдайларды қоспағанда, ауыр зардаптарға әкеп соққан өндірістік жарақаттану жағдайларының жалпы саны				
Тіркелген өндірістік жарақаттардың жалпы саны				

Өндірістік жарақаттанудың алдын алу жөніндегі шаралар:

- Қызметкерлердің хабардар болу деңгейін арттыру және оқиғалардың қайталануына жол бермеу мақсатында барлық қызметкерлерге жазатайым оқиғалардың мән-жайлары мен себептері туралы ақпарат беру;
- Қауіпсіздік талаптары жөніндегі білімді өзектендіру мақсатында барлық өндірістік персонал үшін жоспардан тыс нұсқамалар өткізу;
- Жұмыскерлердің ТПЕ, ҚТЕ, сондай-ақ еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулықтар бойынша білімін, бірінші кезекте жазатайым оқиға орын алған құрылымдық бөлімшелерде, тұрақты түрде кезектен тыс тексеру;
- Кәсіпорындардың бірінші басшыларының қатысуымен ай сайын «Қауіпсіздік техникасы күндерін» өткізу;
- Қауіпсіздік және еңбекті қорғау қызметтері тарапынан жабдықтарға, ғимараттарға, құрылыстарға және жұмыс орындарына кешенді тексерулер жүргізу, нақты іс-қимыл жоспарларын, орындау мерзімдерін және жауапты тұлғаларды айқындау;
- Өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау мәселелері бойынша нұсқамалар мен білімді тексеруді қоса алғанда, белгіленген стандарттарға сәйкес барлық өндірістік персоналды оқытуды ұйымдастыру;
- Жөндеу науқандары басталғанға дейін инженерлік-техникалық персоналмен семинарлар мен кеңестер өткізу, оның ішінде бригадаларды жұмыстарды орындауға дұрыс жіберу және қажетті нарядтарды ресімдеу бойынша практикалық оқыту жүргізу;

• Еңбек жағдайлары бойынша жұмыс орындарын кемінде бес жылда бір рет аттестаттаудан өткізу, бұл ретте жұмыс процестері мен еңбек жағдайларын міндетті түрде түзету;

• Пайдалану мерзімі аяқталған және қызметкерлерге қауіп төндіретін ескірген жабдықтарды ауыстыру;

• Барлық деңгейлерде қауіпсіздік мәдениетін қалыптастыру мақсатында қауіпсіздік мәселелері бойынша басшылық құрамның көшбасшылық мінез-құлық аудиттерін жүргізу арқылы жоғары басшылықтың белсенді қатысуын қамтамасыз ету;

• Қауіптіліктерді сәйкестендіру және тәуекелдерді бағалау мәселелері бойынша қосымша тренингтер мен оқытуды ескере отырып, жұмыс орындарындағы тәуекелдер картасын/тізілімін тұрақты түрде өзектендіру.

енсаулықты қорғау

2025 жылы Серіктестікте өндірістік қызметке байланысты аурулар тіркелген жоқ.

Есепті кезеңде ықтимал зиянды және қауіпті еңбек жағдайларын анықтау мақсатында зертханалық зерттеулер жүргізіліп, жұмыс орындары аттестаттаудан өткізілді. Сонымен қатар жұмыс орындарында тұрақты өндірістік бақылау жүзеге асырылды.

Серіктестіктегі штаттық медициналық персоналдың саны 1 адамды құрайды. Сонымен қатар медициналық қызметкерлер шарттық негізде тартылады. Серіктестік жыл сайын тендерлік рәсімдердің қорытындысы бойынша жұмыскерлерді еңбек қызметі барысында орын алған жазатайым оқиғалардан сақтандыру шарттарын жасасады.

Персоналдың денсаулығын қорғау және аурулардың алдын алу жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыруға жұмсалатын шығындар заңнама талаптарына сәйкес жыл сайын Серіктестіктің даму жоспарында көзделеді.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша станция персоналы арасында жұмыс уақытын жоғалтуға әкеп соққан жазатайым оқиғаларсыз 5 581 күн, ал мердігер ұйымдардың қызметкерлері, келушілер мен практиканттар арасында осындай жазатайым оқиғаларсыз 4 759 күн жұмыс атқарылды.

«Шүлбі ГЭС» ЖШС жұмыскерлерінің денсаулығы және кәсіптік аурулар көрсеткіштері

Көрсеткіш				
Еңбек қызметіне байланысты емес және өлімге әкеп соқпаған жұмыс орнындағы денсаулық жағдайының нашарлау жағдайларының саны				
Денсаулық жағдайының нашарлауына байланысты еңбек қызметіне қатысы жоқ өліммен аяқталған жағдайлардың саны				
Тіркелген кәсіби аурулар саны				

Қызметкерлердің денсаулық жағдайын бақылаудың негізгі элементтерінің бірі – тұрақты медициналық тексерулерден өткізу.

2025 жылы қызметкерлердің 100%-ы міндетті мерзімдік медициналық тексеруден өтті. Медициналық тексеру нәтижелері бойынша созылмалы аурулары бар қызметкерлерге уақтылы ем қабылдау және оңалту шараларынан өту мүмкіндігі қамтамасыз етіледі. Еңбек жағдайларына байланысты шектеулері бар қызметкерлерге тиісті ұсынымдар беріліп, қажетті шектеулер белгіленеді.

Зиянды еңбек жағдайларында жұмыс істейтін қызметкерлер үшін сүт түріндегі емдік-профилактикалық тамақтану, сондай-ақ сауықтыру бағдарламасы шеңберінде санаторийлік-курорттық емделу көзделген. Медициналық тексерулердің қорытындылары бойынша сауықтыру жөніндегі жеке іс-шаралар жоспары әзірленеді:

- созылмалы аурулары бар қызметкерлерді уақтылы емдеу және оңалту мақсатында диспансерлік бақылау жүргізу;
- дәрігерлік комиссияның ұсынымы бойынша созылмалы аурулары бар қызметкерлерді санаторийлік-курорттық емделуге жіберу;
- кәсіби жарамдылығы анықталмаған қызметкерлерді қосымша медициналық тексеруден өткізу және кейіннен еңбек жағдайларына байланысты тиісті шектеулер белгілеу.

Сонымен қатар жоғары қауіпті жұмыстарда істейтін барлық қызметкерлер ауысым алдындағы медициналық тексеруден өтеді. Жұмыскерлердің денсаулығын сақтауға және өндірістік қызметтің олардың денсаулығына кері әсерін болдырмауға бағытталған шаралар тұрақты негізде іске асырылады.

Денсаулықты қорғау стандарттарын одан әрі арттыру мақсатында 2026 жылға денсаулық жағдайының кенеттен нашарлауына байланысты және еңбек қызметіне қатысы жоқ өлім жағдайларының санын азайтуға бағытталған бірқатар бастамаларды іске асыру жоспарланған:

- Еңбекті қорғау және еңбек гигиенасы саласындағы мамандарға арналған шеберлік класын өткізу, ӨК арасында озық практикалармен тәжірибе алмасуды ұйымдастыру;
- Барлық деңгейдегі қызметкерлердің мерзімдік медициналық тексеруден 100% өтуін қамтамасыз ету;
- Стресс-менеджмент, дұрыс тамақтану, психикалық және дене саулығына қатысты іс-шараларды қамтитын жыл сайынғы «Әл-ауқат апталығын» ұйымдастыру;
- Жүрек-қантамыр ауруларының қауіп факторларын ерте диагностикалау мақсатында медициналық скрининг жүргізуді бақылауды күшейту;
- Микрожарақаттарды есепке алу және тергеп-тексеру алгоритмін енгізу, оның ішінде медициналық қобдишалардың ішіндегі құралдар мен препараттардың пайдаланылуын тіркеу арқылы тиісті жағдайларды есепке алу және тергеп-тексеру;
- Қосымша медициналық сақтандыру бағдарламасын енгізу.

Жеткізушілермен және мердігерлермен өзара әрекет

Біз мердігер ұйымдарды ЕҚ және ӨҚ процестеріне тартуға, сондай-ақ оларды еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздікті басқару жүйесіне интеграциялауға ерекше мән береміз. Бұл өндірістік қызметтің барлық кезеңдерінде қауіпсіздіктің жоғары деңгейін қамтамасыз ету үшін қажет.

Осы бағыттағы негізгі құжат – еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздікті

басқару жүйесіне қойылатын негізгі талаптарды айқындайтын «Мердігер ұйымдармен жұмыс» 17–09 КН-ы.

Осы құжаттың талаптарын орындау мақсатында әлеуетті және қолданыстағы мердігер ұйымдардың еңбекті қорғау және қауіпсіздік мәселелері бойынша аудиті жүргізіледі. Бұл жұмыс оқиғалар мен жазатайым оқиғалардың себептерін анықтауға, сондай-ақ жұмыс орындарының ұйымдастырылуын бағалауға бағытталған.

Серіктестікте жарақаттанудың нөлдік деңгейіне қол жеткізу жөніндегі мақсаттар белгіленген, олар Серіктестіктің өз персоналына да, мердігер ұйымдардың қызметкерлеріне де қолданылады.

– еңбекке қабілеттілікті жоғалтуға әкеп соққан жарақаттану жиілігінің нөлдік деңгейі мақсатты көрсеткіш болып табылады.

Серіктестік пен мердігер ұйымдардың ортақ стратегиялық мақсаты – өндірістік жарақаттанудың нөлдік деңгейіне қол жеткізу. Осы мақсатқа қол жеткізу үшін барлық тараптар еңбекті қорғау саласындағы бірыңғай талаптарды басшылыққа алады, қолданыстағы қауіпсіздік нормалары мен стандарттарын сақтайды, өндірістік тәуекелдерді анықтап, барынша азайтады, сондай-ақ қауіпсіз еңбек мәдениетін бірлесіп қалыптастырады.

Серіктестіктің аумағында жұмыс істейтін барлық мердігер ұйымдар қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз ету, өндірістік жарақаттанудың және кәсіптік аурулардың алдын алу өндірістік процестің барлық қатысушылары үшін басым міндеттер болып табылатынын мойындайды.

Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздікті басқару жүйесі Серіктестіктің аумағында жұмыс істейтін мердігер ұйымдар персоналының 100%-ын қамтиды. Жеткізушілер мен мердігерлерге қатысты Серіктестік өнеркәсіптік қауіпсіздік стандарттарын сақтауды және қызметкерлердің құқықтарын құрметтеуді көздейтін нақты талаптар мен шарттарды белгілейді. Бұл барлық объектілерде қауіпсіздіктің жоғары деңгейін қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Жұмыскерлердің денсаулығын қорғау талаптарын сақтау, қауіпсіз еңбек жағдайларын, көрсетілетін қызметтердің тиісті сапасын қамтамасыз ету және Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын орындау мақсатында мынадай қызметтерді жүзеге асыратын мердігер ұйымдардың қызметіне бақылау жүргізіледі:

- жұмыскерлердің тамақтануын ұйымдастыру;
- жұмыскерлерге медициналық қызмет көрсету.

Бақылау мердігер ұйымдардың Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын, санитариялық-эпидемиологиялық нормаларды, жасалған шарттардың талаптарын, сондай-ақ ұйымның ішкі нормативтік құжаттарында белгіленген талаптарды сақтауын тексеру арқылы жүзеге асырылды.

Барлық мердігер ұйымдарға өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау қағидаларын бұзғаны үшін айыппұл санкцияларын қолдану жүйесі белгіленген. Мұндай айыппұлдардың тізбесі, оның ішінде ынтымақтастықты тоқтату шарасы, мердігер ұйымдармен жасалған шарттарда егжей-тегжейлі бекітілген.

Есепті кезеңде мердігер ұйымдардың қызметін өнеркәсіптік қауіпсіздік және еңбекті қорғау талаптарына сәйкестігі тұрғысынан 616 ішкі тексеру жүргізілді. Аудит нәтижелері бойынша 186 бұзушылық анықталды, бұл жұмыстарды орындаудың барлық кезеңдерінде қауіпсіздіктің жоғары деңгейін қамтамасыз ету үшін тұрақты бақылау мен аудит жүргізудің маңыздылығын көрсетеді.

Персоналды оқыту және құзыреттерін арттыру

Персоналды еңбекті қорғау және өндірістік қауіпсіздік саласындағы құзыреттерін арттыру Серіктестіктің қызметіндегі басым бағыттардың бірі болып табылады. Еңбекті қорғау бойынша оқыту лауазымына қарамастан барлық қызметкерлер үшін қолжетімді. Оқу бағдарламалары заңнама талаптарын ескере отырып әзірленеді және нақты мамандықтарға бейімделеді, оқытудың топтық және жеке нысандарын қамтиды.

Қызметтің барлық деңгейінде қауіпсіздіктің жоғары стандарттарын сақтау үшін барлық өндірістік персоналдың еңбекті қорғау және қауіпсіздік бойынша оқудан өтуі міндетті талап болып табылады.

Оқыту мынадай бағыттар бойынша жүргізіледі:

- қауіпсіздік бойынша мінез-құлық аудиттері;
- еңбекті қорғау;
- өрт қауіпсіздігі;
- дәрігерге дейінгі алғашқы көмек көрсету;
- қауіпсіз көлік жүргізу;
- биіктікте жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік негіздері;
- қауіпсіз еңбек мәдениеті;
- өзге де кәсіби бағдарламалар.

5 жылы Серіктестік қызметкерлері еңбекті қорғау және өндірістік қауіпсіздік бойынша жалпы 568 сағат/курс көлемінде оқудан өтті.

Барлық қызметкерлер өз мамандығы және сабақтас мамандықтар шеңберінде ЕҚЖҚ (Еңбекті қорғау және қауіпсіздік) бағдарламасы бойынша міндетті түрде оқудан өтеді. Оқу аяқталғаннан кейін кәсіпорынның оқу орталықтары қызметкерлерге сертификаттар береді.

Персоналдың еңбекті қорғау және қауіпсіздік мәселелері бойынша хабардар болу деңгейін арттыруға ерекше көңіл бөлінеді. Осы мақсатта арнайы нұсқамалар, ақпараттық стендтер, өндірістік кеңестер, қауіпсіздік жөніндегі жадынамалар және бұйрықтар қолданылады. Қауіпті факторлар мен ықтимал жағдайлар туралы ақпарат «Қауіпсіз өндіріс» автоматтандырылған жүйесі арқылы беріледі, бұл қызметкерлерді жедел хабардар етуге және жұмыс орындарында қауіпсіздік мәдениетін қалыптастыруға мүмкіндік береді.

Өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету

«Шүлбі ГЭС» ЖШС-де өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелеріне басымдық беріледі. Серіктестіктің барлық объектілері Қазақстан Республикасының заңнамасы мен қолданыстағы нормативтік құжаттардың талаптарына сәйкес өрт сөндірудің бастапқы құралдарымен жабдықталған. Объектілерде тасымалды және жылжымалы өрт сөндіргіштер, ішкі өрт крандары, сондай-ақ өрттің бастапқы кезеңінде жануды жоюға арналған құм салынған жәшіктер, өртке қарсы жабындар және басқа да құралдар бар.

2025 жылы «Шүлбі ГЭС» ЖШС объектілерінде өрт шығу жағдайлары тіркелген жоқ.

Өрт сөндіру құралдарының болуын, техникалық жай-күйін және уақтылы қызмет көрсетілуін бақылау тұрақты негізде жүзеге асырылады. Тексерулерді

Серіктестіктің жауапты қызметкерлері, сондай-ақ «Шүлбі ГЭС» ЖШС қызметтері жүргізетін ішкі тексерулер барысында жүзеге асырады.

Персоналдың өрт туындаған жағдайда әрекет етуге дайындығын арттыруға ерекше көңіл бөлінеді.

Кәсіпорында өрт қауіпсіздігі бойынша нұсқамалар, қызметкерлерді оқыту, эвакуациялау және төтенше жағдайлар туындаған кезде әрекет ету бойынша практикалық жаттығулар, сондай-ақ кәсіби өртке қарсы қызмет бөлімшесімен бірлескен өрт-тактикалық оқу-жаттығулары тұрақты түрде өткізіледі.

Жүргізілетін іс-шаралар персоналдың жоғары дайындық деңгейін қамтамасыз етуге және ықтимал төтенше жағдайларды жою кезінде өзара іс-қимылды жетілдіруге бағытталған.

Қауіпсіздікті қамтамасыз ету

«Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің күзеті Шығыс Қазақстан облысы мен Абай облысының ішкі істер органдарының мамандандырылған күзет бөлімшелерінің (ШҚО және АО МКҚБ) және жеке күзет ұйымының күштерімен аралас режимде қамтамасыз етіледі.

Есепті кезеңде қауіпсіздікті қамтамасыз ету мынадай бағыттарға арналды:

- компания объектілерінің физикалық қауіпсіздігін қамтамасыз етуге;
- тауарлық-материалдық құндылықтардың ұрлануы мен жоғалуына жол бермеуге;
- өткізу және объектішілік режимнің сақталуын бақылауға;
- ұйым мүлкінің сақталуын қамтамасыз етуге;
- құқыққа қайшы әрекеттер тәуекелдерін төмендетуге;
- құқық қорғау және бақылаушы органдармен өзара іс-қимыл жасауға;
- мердігер күзет ұйымдарының жұмысын бақылауға.

Күзеттің инженерлік-техникалық құралдары және терроризмге қарсы қорғау

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 7 қазандағы № 1151 қаулысымен бекітілген инженерлік-техникалық нығайтылуға қойылатын талаптарға және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 6 мамырдағы № 305 қаулысымен бекітілген терроризм тұрғысынан осал объектілерді терроризмге қарсы қорғауды ұйымдастыруға қойылатын талаптарға сәйкес «Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің қауіпсіздігі күзеттің және терроризмге қарсы қорғаудың инженерлік-техникалық құралдарының кешенімен қамтамасыз етіледі.

Оқу-жаттығу іс-шаралары

Күзет пен объектіні қорғауды күнделікті қамтамасыз ету дағдыларын пысықтау, төтенше жағдайларда әрекет етуге дайындықты арттыру, күзет қызметкерлерінің ойлау қабілетін, бастамашылдығын, дербестігін және күзет объектісінде қалыптасқан жағдайды дұрыс бағалау, шешім қабылдау және оларды дұрыс іске асыру дағдыларын дамыту, сондай-ақ құқыққа қайшы қол сұғушылықтарды күзету және олардың жолын кесу кезінде өзара іс-қимылды пысықтау мақсатында жыл бойы мынадай оқу-жаттығу іс-шаралары өткізілді:

№ р/с	Іс-шара атауы	2025 жылғы саны
	Оқу-жаттығу іс-шарасы (МКҚБ) (жалған рұқсатнама арқылы өту, тыйым салынған заттарды, оның ішінде атыс және суық қаруды, жарылғыш заттардың (ЖЗ) муляжын алып кіру).	
	Кешенді полиция күштерінің қатысуымен өткізілген жедел-тактикалық оқу-жаттығу	
	Станция персоналын оқыту (терроризмге қарсы іс-қимыл, жарылғыш құрылғыларды (ЖҚ) анықтау)	
	Барлық мемлекеттік органдарды (ТҚО, ҰҚКД, ПД, Әкімдік, ТЖД, жедел медициналық жәрдем және т.б.) тарта отырып өткізілген терроризмге қарсы оқу-жаттығулар	

Оқиғалар мен бұзушылықтарды талдау

Есепті кезеңде мынадай оқыс оқиғалар тіркелді:

Оқиға түрі	Саны	Залал	Қолданылған шаралар
Ұрлық жасау әрекеттері	0	0	Ұстау / қызметтік тексеру
Өткізу режимін бұзу	0	0	Ескерту / тәртіптік шаралар
Мүліктің бүлінуі	0	0	Қалпына келтіру / тергеп-тексеру
Төтенше жағдайлар	0	0	Эвакуациялау / оқшаулау

ТМҚ-ның сақталуын қамтамасыз ету

Тауарлық-материалдық құндылықтардың сақталуын қамтамасыз ету мақсатында мынадай жұмыстар жүргізілді:

- ТМҚ-ның күнделікті кіргізілуін/шығарылуын бақылау;
- тауарларды тиеп-жөнелту және қабылдау үдерістерін бақылау;
- ТМҚ қозғалысына мониторинг жүргізу;
- сақтау шарттарының сақталуын бақылау.

Есепті кезеңде Серіктестіктің қауіпсіздік қызметі объектілердің физикалық қауіпсіздігінің және тауарлық-материалдық құндылықтардың сақталуының қажетті деңгейін қамтамасыз етті. Негізгі міндеттер толық көлемде орындалды. Қабылданған шаралар ұрлық тәуекелдерін төмендетуге, ТМҚ қозғалысын бақылауды күшейтуге және ұйым объектілерінің тұрақты жұмыс істеуін қамтамасыз етуге мүмкіндік берді.

емалыс пен спорт

«Шүлбі ГЭС» ЖШС қызметкерлердің спорттық іс-шараларға қатысуын белсенді қолдай отырып, денсаулықты нығайтуға, командалық өзара іс-қимылды дамытуға және салауатты өмір салтын ұстануға қолайлы жағдайлар жасайды.

«Шүлбі ГЭС» ЖШС-де қызметкерлерге арналған іс-шаралар жоспары әзірленген. Жоспарға құрылымдық бөлімшелер арасында волейбол, шағын футбол,

үстел теннисі, шахмат, бильярд, нард, асық ату және тоғызқұмалақ бойынша жарыстар өткізу кіреді. Сонымен қатар қызметкерлердің жыл бойы бассейнге тұрақты түрде бару мүмкіндігі бар.

Шүлбі ГЭС-інің командалары жергілікті энергетиктер кәсіподағы ұйымдастыратын жыл сайынғы спартакиадаға қатысады. Спартакиада бағдарламасына шаңғы жарысы, шахмат, бильярд, үстел теннисі, шағын футбол, жүзу және волейбол сияқты спорт түрлері кіреді.

Шүлбі ГЭС-і командасы жыл сайын «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобы қызметкерлері арасында өткізілетін спартакиадаға қатысады. Оның бағдарламасына волейбол, шағын футбол, үстел теннисі, шахмат, асық ату, тоғызқұмалақ, арқан тарту, садақ ату, киберспорт және жеңіл атлетика кіреді.

Аталған іс-шаралардың негізгі мақсаты – қызметкерлер арасында салауатты өмір салтын насихаттау, дене шынықтыруды дамыту және корпоративтік рухты нығайту.

жымдық шарт

«Шүлбі ГЭС» ЖШС мен «Шүлбі ГЭС» бастауыш кәсіподақ ұйымы арасындағы ұжымдық шартқа 2022 жылғы 29 маусымда қол қойылды. Сондай-ақ 2023 жылғы 16 қазанда Ұжымдық шарттың №1 қосымшасы келісіміне қол қойылды.

Жыл сайын Ұжымдық шарттың ережелерін өзектендіру және оның мазмұнын Қазақстан Республикасының қолданыстағы еңбек заңнамасының, оның ішінде Қазақстан Республикасының Еңбек кодексінің талаптарына сәйкестендіру, сондай-ақ бас компаниямен келісу арқылы Ұжымдық шартты жетілдіру жұмыстары жүргізіледі.

Ұжымдық шартқа ұсынылатын өзгерістер «Әлеуметтік кепілдіктер, жеңілдіктер мен өтемақылар» бөлігін жетілдіруді, келіспеушіліктерді реттеу тетіктерін күшейтуді және қосымша демалыстарды, еңбекті қорғауды, қызметкерлердің демалысы мен сауықтырылу жағдайларын жақсартуды қоса алғанда, әлеуметтік кепілдіктерді кеңейтуді көздейді. Жаңа ұжымдық шартқа қол қою корпоративтік мәдениетті нығайту және еңбек ұжымымен сындарлы диалогты дамыту жолындағы маңызды қадам болып табылады.

«Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің ұжымдық шарты әлеуметтік-еңбек қатынастарын реттеудің және қызметкерлердің еңбек, экономикалық және әлеуметтік құқықтарын қорғауды қамтамасыз етудің негізгі құралы болып табылады. Құжат Компания мен қызметкерлер арасындағы сындарлы әлеуметтік әріптестікті дамытуға ықпал етеді және тұрақты әрі қауіпсіз еңбек ортасын қалыптастыруға бағытталған.

Қолданыстағы ұжымдық шарт қызметкерлерге ұсынылатын әлеуметтік төлемдер мен жеңілдіктердің кең ауқымын, оның ішінде мыналарды көздейді:

- сауықтыруға, бала туған кезде, қызметкер немесе оның жақын туыстары қайтыс болған жағдайда материалдық көмек көрсету, зейнеткерлерге төлемдер жасау, сондай-ақ төтенше жағдайлар кезінде қолдау көрсету;

- қызметкерлер мен олардың балаларының сауықтырылуын және санаторийлік-курорттық емделуін ұйымдастыру;

- мерейтойлық даталарға орай біржолғы көтермелеу төлемдерін жүзеге асыру, сондай-ақ мәдени-бұқаралық және спорттық іс-шараларды қаржыландыру және қызметкерлердің балаларына жаңа жылдық сыйлықтар беру;
- жарақат алған немесе асыраушысынан айырылған жағдайда төлемдер және өзге де әлеуметтік қолдау түрлері.

әсіподақ ұйымы

Шүлбі ГЭС-інде 2017 жылы «Шүлбі ГЭС» бастауыш кәсіподақ ұйымы құрылды. Шүлбі ГЭС қызметкерлерінің жалпы саны – 201 адам, оның ішінде 150 адам кәсіподақ мүшесі болып табылады.

Жұмыскерлердің кәсіби, экономикалық және әлеуметтік құқықтары қызметкерлер мен жұмыс берушінің уәкілетті өкілдерінің қатысуымен әлеуметтік әріптестік жүйесі шеңберінде іске асырылады. Серіктестік Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қызметкерлердің өз өкілдерін сайлау құқығының сақталуын қамтамасыз етеді.

Кәсіподақтың кәсіпорындағы негізгі рөлі – еңбек заңнамасының сақталуын бақылау, еңбек даулары туындаған жағдайда қызметкерлердің құқықтарын қорғау, құқықтық көмек пен консультациялар көрсету, ұжымдық шартта көзделген міндеттемелердің орындалуын бақылау, еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы жөніндегі техникалық инспекторлардың жұмысын үйлестіру және бақылау, спорт комитетінің жұмысын үйлестіру және бақылау, қызметкерлерге күрделі өмірлік жағдайларда қолдау көрсету, мәдени-бұқаралық, спорттық және сауықтыру іс-шараларын ұйымдастыру, Қазақстан Республикасының заңнамасындағы өзгерістер туралы қызметкерлерге ақпараттық-түсіндіру жұмыстарын жүргізу және басқа да міндеттерді атқару болып табылады.

Кәсіподақ «Кәсіподақ комитеті көздеген Кәсіподақ мүшелеріне арналған төлемдер туралы ереже» негізінде мерейтойлық даталарға орай қосымша төлемдер, жақын туысы қайтыс болған жағдайда, бала туған кезде, зейнеткерлікке шыққан кезде және басқа да жағдайларда төлемдер жүргізеді.

Сондай-ақ «Кәсіподақ қызметкерлерін, олардың балалары мен немерелерін сауықтыру туралы ережеге» сәйкес Кәсіподақ балаларға арналған сауықтыру лагеріне берілетін жолдамалар құнының 50%-ын балалар үшін және 30%-ын немерелер үшін өтейді, сондай-ақ қызметкерлердің санаторийлік-курорттық емделу шығындарының 50%-ын, бірақ 40 АЕК-тен аспайтын мөлшерде өтейді.

Кәсіподақ кәсіпорында және Шүлбі кентінде мерекелік іс-шараларды өткізуге көмек көрсету, еңбекті қорғауға байланысты іс-шараларды ұйымдастыру, Қауіпсіздік техникасы бойынша Отбасылық кездесулер өткізу, оның ішінде балалар суреттері байқауы сияқты конкурстар ұйымдастыру, Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасы шеңберінде персоналды оқытуға қатысу, станция қызметкерлерінің ҚТ және ТПЕ бойынша емтихандарды қабылдау жөніндегі комиссия жұмысына қатысу, аттестаттау комиссиясының жұмысына қатысу және басқа да жұмыстарды жүзеге асырады.

Серіктестікте кәсіподақтың қызметі, атап айтқанда, Қазақстан Республикасының Еңбек кодексімен, «Кәсіптік одақтар туралы» Қазақстан Республикасының Заңымен және ұжымдық шартпен реттеледі.

Корпоративтік басқару

Серіктестік бизнестің тұрақты дамуын қамтамасыз ету және негізделген басқарушылық әрі инвестициялық шешімдер қабылдау мақсатында корпоративтік басқарудың тиімділігін арттыруға ұмтылады.

Сапалы әрі тиімді корпоративтік басқару тәуекелдерді тиімді басқаруды және сенімді ішкі бақылау жүйесін қамтамасыз етеді, капитал құнын төмендетуге және Серіктестіктің беделін арттыруға мүмкіндік береді.

Корпоративтік басқару жүйесі

«Шүлбі ГЭС» ЖШС Жарғысының 25-тармағына сәйкес (2025 жылғы 11 желтоқсандағы №26 хаттамамен «Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің жалғыз қатысушысы – «Qazaq Green Power PLC» жария компаниясы бекіткен) Серіктестіктің басқару органдары болып мыналар айқындалған:

атысушы – жоғары орган;

айқау кеңесі – бақылаушы орган;

ас директор – дара атқарушы орган.

Жалғыз қатысушы – 2025 жылғы 20 ақпаннан бастап Серіктестіктің жалғыз қатысушысы «Qazaq Green Power PLC» жария компаниясы болып табылады.

Байқау кеңесі – Серіктестіктің Бас директорының қызметін бақылауды жүзеге асыратын орган және өз қызметін заңнамаға, Жарғыға және Серіктестіктің Қатысушысы бекітетін Бақылау кеңесі туралы ережеге сәйкес ұйымдастырады.

Байқау кеңесі заңнамаға және Жарғыға сәйкес Серіктестіктің басқа органдарының құзыретіне жатқызылмаған Серіктестік қызметінің мәселелері бойынша шешімдер қабылдайды.

Серіктестіктің Байқау кеңесі 3 мүшеден тұрады. Байқау кеңесінің мүшелері мен төрағасын сайлау Қатысушының айрықша құзыретіне жатады.

Байқау кеңесінің барлық мүшелерінің өздеріне жүктелген міндеттерді тиісінше орындау үшін қажетті тәжірибесі, білімі мен біліктілігі бар және оң беделге ие.

Серіктестіктің Байқау кеңесінің қызметі парасаттылық, белсенділік, адалдық, жауапкершілік және тиімділік қағидаттарына негізделеді.

Байқау кеңесі жыл сайын ұтымдылық, тиімділік және жүйелілік қағидаттарына сүйене отырып, отырыстар өткізу кестесі көрсетілген өзінің жұмыс жоспарын әзірлейді.

2025 жылы Серіктестіктің Байқау кеңесі 16 отырыс өткізді, оның ішінде 15 отырыс күндізгі нысанда және 1 отырыс сырттай нысанда өткізілді.

Серіктестіктің 2022 жылға арналған Байқау кеңесінің бекітілген жұмыс жоспарына сәйкес Байқау кеңесінің жұмыс жоспарын орындау көрсеткіші 100%-ды құрады.

№ р/с	БК жұмыс жоспарының орындалуы	5
-------	-------------------------------	---

	Өткізілген отырыстар саны	6
	Өткізілген күндізгі/сырттай отырыстар саны	1 5
	БК жұмыс жоспарындағы мәселелер саны	67
	Қаралған жоспарлы мәселелер саны	45
	Қаралған жоспардан тыс мәселелер саны	22

Ұсынылып отырған Байқау кеңесінің құрамы «QGR» Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 31 қазандағы шешімімен (№21 хаттама) бекітілді.

Байқау Кеңесінің
Төрайымы

Ивченко Елена Дмитриевна

Туған жылы: 09.04.1975 ж.

Білімі туралы мәліметтер: Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университеті (Өскемен қаласы), «Инфрақұрылымдағы экономика және басқару», «Электр энергетикасы» мамандықтары, техника және технологиялар бакалавры біліктілігі; MBA – «Іскерлік әкімшілендіру магистрі», Citi Business School (Мәскеу қаласы); САР – Сертификатталған бухгалтер-практик; IPFM DipIFRS – Кәсіби қаржы менеджерлері институтының халықаралық дипломы; БМЖ – аудиторы» бағдарламасы бойынша сертификат.

Соңғы үш жылдағы жұмыс орындары және атқарған лауазымдары туралы мәліметтер: 2019 жылғы қазаннан 2021 жылғы сәуірге дейін – Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу комитеті төрағасының орынбасары. 2022 жылғы сәуірден бастап қазіргі уақытқа дейін – «Самұрық-Энерго» АҚ-ның GR және даму жөніндегі басқарушы директоры.

Серіктестіктің Байқау кеңесінің құрамына алғаш рет сайланған күні: 14.06.2023 ж. («Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасы отырысының 14.06.2023 жылғы №28/23 хаттамасы).

«Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің және бәсекелес компаниялардың қатысу үлестеріне ие емес.

Байқау Кеңесінің мүшесі

Сарсен Гүльмира Амирулаевна

Туған жылы: 30.01.1987

Білімі туралы мәліметтер: 2009 жылы «Тұран» университеті, Экономика және болжау талдау және аудит» №0125245.

Соңғы үш жылдағы жұмыс орындары және атқарған лауазымдары туралы мәліметтер:

2021 жылғы қазаннан бастап қазіргі уақытқа дейін – Қазынашылық және корпоративтік қаржы департаментінің бас менеджері.

2019 жылғы сәуірден 2020 жылғы сәуірге дейін – «Орталық Азия электр энергетикалық корпорациясы» АҚ Қазынашылық басқармасының бастығы.

2018 жылғы наурыздан 2019 жылғы сәуірге дейін – «Қазақстандық коммуналдық жүйелер» ЖШС Тобының қазынашысы.

2010 жылғы тамыздан 2018 жылғы мамырға дейін – «КаР-Тел» ЖШС-нің (Beeline TM) Қазынашылық департаментінің бас менеджері.

2006 жылғы тамыздан 2009 жылғы қыркүйекке дейін – «Альянс Банк» АҚ-ның бас менеджері

Серіктестіктің Байқау кеңесінің құрамына алғаш рет сайланған күні: 04.06.2025ж. («QGP» Директорлар кеңесі отырысының 0

4

«Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің және бәсекелес Ғомпаниялардың қатысу үлестеріне ие емес.

Байқау Кеңесінің мүшесі

Хасенов Багдат Булатович

Туған жылы: 30.03.1980 ж.

Білімі туралы мәліметтер: Қарағанды экономикалық университеті «Қазтұтынуодағы», «Экономика» мамандығы;

А. Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университеті, «Құқықтану» мамандығы.

Соңғы үш жылдағы жұмыс орындары және атқарған лауазымдары туралы мәліметтер:

2024 жылғы қазаннан бастап қазіргі уақытқа дейін – «Qazaq Green Power PLC» ЖК-нің құқықтық сүйемелдеу, қамтамасыз ету және тәуекелдер жөніндегі басқарушы директоры. 2023 жылғы тамыздан 2024 жылғы қазанға

	дейін – «Ereymentau Wind Power» ЖШС-нің Бас директоры. 2022 жылғы сәуірден 2023 жылғы тамызға дейін – «Самұрық-Қазына Контракт» ЖШС-нің Құқықтық қамтамасыз ету департаментінің директоры, Серіктестіктің Байқау кеңесінің құрамына алғаш рет сайланған күні: 31.10.2025ж. Серіктестікпен үлестестігі туралы мәлімет: Серіктестікпен үлестестігі жоқ. «Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің және бәсекелес компаниялардың қатысу үлестеріне ие емес.
--	--

Бас директор – Серіктестіктің бірінші басшысы болып табылады және оның қызметіне басшылықты жүзеге асырады.

2026 жылғы қаңтардан бастап «Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің Бас директоры болып жалғыз қатысушының шешімімен Кундаков Серик Кумаккалиевич сайланды.

Серіктестіктің басшы қызметкерлерінің қызмет тиімділігін бағалау мақсатында Бас директор мен оның орынбасарларының 2025 жылға арналған негізгі тиімділік көрсеткіштері (бұдан әрі – НТК) әзірленді.

Жүйеге біріктірілген НТК жиынтықтары НТК иелерінің күш-жігерін Серіктестіктің стратегиялық мақсаттарына қол жеткізуге шоғырландыруға бағытталған, сондай-ақ мақсаттарға қол жеткізу дәрежесін өлшеуге және Серіктестік қызметінің тиімділігін басқарудың бірыңғай жүйесін қалыптастыру үшін қажетті алғышарттарды жасауға мүмкіндік береді.

Серіктестіктің басшы қызметкерінің НТК картасын әзірлеу барысында «Самұрық-Энерго» АҚ Басқармасының 2024 жылғы 4 желтоқсандағы шешімімен (№37 хаттама) бекітілген Серіктестіктің 2025–2029 жылдарға арналған Даму жоспарындағы көрсеткіштер ескерілді.

Серіктестіктің Бас директоры үшін мынадай корпоративтік НТК белгіленді:

R, мінез-құлықтық бақылаулар жүргізу;

- Электр энергиясын өткізу көлемі;
- Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алудағы ел ішіндегі құндылық үлесі;
- Серіктестіктің Даму жоспарында бекітілген, өндірістік активтер мен өндірістік қызметке тікелей қатысатын өзге де негізгі құралдардың жұмысқа жарамды күйін сақтауға бағытталған жөндеу іс-шараларының орындалуы;

• Атқарушы органның өкілеттіктері шеңберінде 2025 жылға арналған тұрақты дамуды басқару жүйесін жетілдіру жөніндегі Жол картасының орындалуы.

Серіктестіктің Бас директорының орынбасарларына арналған НТК карталары «Шүлбі ГЭС» ЖШС Байқау кеңесінің 2025 жылғы 28 ақпандағы шешімімен (№2 хаттама) бекітілді.

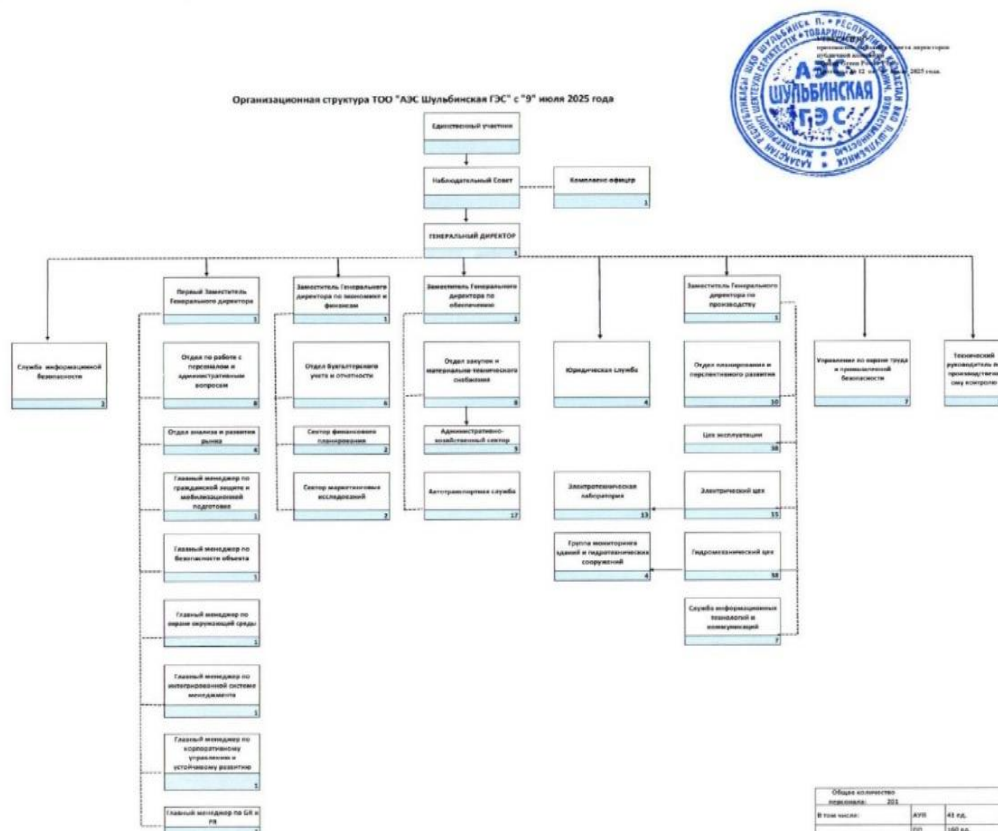
Серіктестіктің Бас директорының жалпы функционалдық картасындағы ESG-ге байланысты НТК жиынтық үлесі 50%-ды құрайды (LTIFR – 25%, NWFR – 10%, атқарушы органның өкілеттіктері шеңберінде 2025 жылға арналған тұрақты дамуды басқару жүйесін жетілдіру жөніндегі Жол картасының орындалуы – 15%).

С

е

«Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің ұйымдық құрылымы

і

а

Қолданыстағы ұйымдық құрылым «Qazaq Green Power PLC» жария компаниясы Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 9 шілдедегі шешімімен (№12 хаттама) бекітілді, ал Серіктестік қызметкерлерінің штат саны 201 (екі жүз бір) бірлік мөлшерінде «Qazaq Green Power PLC» жария компаниясы Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 9 шілдедегі шешімімен (№12 хаттама) бекітілді.

Өндірістік міндеттердің орындалуын қамтамасыз ету, еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік және тұрақты даму салаларындағы функцияларды күшейту, сондай-ақ жөндеу жұмыстарын орындау мақсатында өндірістік персоналдың штат саны 4 бірлікке ұлғайтылды, оның ішінде:

қауіпсіздік және еңбекті қорғау қызметін Бас директорға тікелей бағынатын Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік басқармасы етіп қайта атау және штат санын екі маманға: еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы жөніндегі инженер және еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік жөніндегі инженерге ұлғайту.

Бас директорға тікелей бағынатын өндірістік бақылау жөніндегі Техникалық басшы

С

Е

лауазымын енгізу (1 бірлік).

орпоративтік басқару және тұрақты даму жөніндегі бас менеджер лауазымын енгізу (1 бірлік).

Корпоративтік менеджмент жүйесі

«Шүлбі ГЭС» ЖШС-де (бұдан әрі – Серіктестік) тиімді әрі ашық басқаруды қамтамасыз ету мақсатында тұрақты даму қағидаттарына негізделген корпоративтік менеджмент жүйесі енгізілген. Осы саладағы негізгі нормативтік құжат – Корпоративтік менеджмент жүйесінің саясаты.

Жүйенің жай-күйін объективті бағалау және өзара іс-қимыл сапасын арттыру мақсатында корпоративтік орталық пен ЕТҚ мамандарының қатысуымен кросс-функционалдық аудиттер жүргізу тетігі қолданылады. Бұл бірыңғай білім базасын қалыптастыруға және үздіксіз жетілдіру мәдениетін дамытуға ықпал етеді.

2025 жылы «Шүлбі ГЭС» ЖШС менеджмент жүйелерінің халықаралық стандарттарының талаптарына сәйкестігіне жүргізілген сертификаттау аудитінен сәтті өтті.

Жылдың маңызды жетістіктерінің бірі – **ISO 37301:2021 (Compliance Management System) стандарты бойынша сертификаттау**. Аталған сертификат комплаенс-менеджмент жүйесінің жоғары деңгейде қалыптасқанын, корпоративтік басқарудың тиімділігін және ашықтық пен іскерлік әдеп қағидаттарына берілгендікті растайды.

Сонымен қатар мынадай халықаралық стандарттарға сәйкестік расталды:

- ISO 9001:2015 — сапа менеджменті жүйесі;
- ISO 14001:2015 — экологиялық менеджмент жүйесі;
- ISO 45001:2018 — еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау менеджменті

жүйесі;

- I

S • ISO 37001:2016 — парақорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйесі.

О Аудит қорытындысы бойынша корпоративтік менеджмент жүйесінің негізгі мықты тұстары атап өтілді, оның ішінде басшылықтың жоғары деңгейдегі қатысуы, кросс-функционалдық аудиттерді жүргізуге жүйелі тәсіл, электрондық құжат айналымының тиімділігі, бизнес-процестерді басқаруда АТ-жүйелерді белсенді қолдану.

0

тәуекелдер және оларды басқару жүйесіне ықпалдастыру

:

2

ESG тәуекелдерін басқару

0 «Шүлбі ГЭС» ЖШС-де (бұдан әрі – Серіктестік) ESG тәуекелдері мен мүмкіндіктерін басқару тәуекелдерді басқарудың жалпы корпоративтік жүйесіне ықпалдастырылған және басқарудың барлық деңгейлеріндегі күнделікті іскерлік практикасының бір бөлігі болып табылады. Серіктестіктің тәуекелдер мен мүмкіндіктерді басқару тәсілі Тәуекелдерді басқару саясатында бекітілген. Аталған саясат тұрақты даму саласындағы аспектілерді қоса алғанда, елеулі тәуекелдер мен мүмкіндіктерді анықтау, бағалау, мониторингтеу және олар бойынша есептілікті қалыптастыру қағидаттарын айқындайды.

р

г

е

т

Тәуекелдерді басқару процесі жүйелі әрі қалыптандырылған сипатқа ие және Серіктестіктің барлық құрылымдық бөлімшелерінде қолданылады. Осы процесс шеңберінде бөлімшелер мен функциялар тәуекелдер мен мүмкіндіктерді бағалайды, ден қою жоспарларын әзірлейді және неғұрлым елеулі әсерлерді басқару жөніндегі іс-шараларды іске асырады. ESG тәуекелдері мен мүмкіндіктерін қарау стратегиялық және бизнес-жоспарлау процестерімен қатар жүргізіледі, бұл басқарушылық шешімдер қабылдау кезінде тұрақты даму факторларын ескеруге мүмкіндік береді.

Тұрақты даму мәнмәтінінде Серіктестікте ESG тәуекелдерінің мынадай негізгі топтары айқындалған:

- **әлеуметтік тәуекелдер**, оның ішінде персоналды басқару, жергілікті қоғамдастықтарға әсер ету және адам құқықтарын сақтау мәселелері;
- **экологиялық тәуекелдер**, оның ішінде қоршаған ортаға әсер ету және климаттың өзгеруіне байланысты мәселелер;
- **экономикалық тәуекелдер**, Серіктестіктің қызметі жүзеге асырылатын өңірлерге және жалпы елге экономикалық әсер етуіне байланысты тәуекелдер.

ESG тәуекелдері мен мүмкіндіктерін бағалау тұрақты дамудың ағымдағы және перспективалық факторларын талдауды, жаһандық экономикалық, әлеуметтік-демографиялық және экологиялық трендтерді бағалауды, сондай-ақ Серіктестік қызметінің өңірлік және ұлттық деңгейлердегі ықтимал әсерлерін талдауды қамтитын кешенді тәсіл негізінде жүзеге асырылады. Жүргізілген бағалау нәтижелері бойынша тәуекелдерді төмендетуге, теріс әсерлерді барынша азайтуға және анықталған мүмкіндіктерді іске асыруға бағытталған басқарушылық шаралар әзірленеді.

Басқару жүйесінде тәуекел мәдениетінің жетілу деңгейін арттыруға, қызметкерлердің ESG тәуекелдері саласындағы хабардарлығын арттыруға және қабылданған шаралардың нәтижелілігін бағалауға ерекше назар аударылады. Тәуекелдерді басқарудың тиімділігі белгіленген корпоративтік рәсімдер шеңберінде тұрақты түрде қайта қаралады.

Негізгі тәуекелдер, сондай-ақ оларды басқару құралдары мен ішкі бақылау жүйесі туралы ақпарат «Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау» бөлімінде ашып көрсетіледі.

Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау

«Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің (бұдан әрі – Серіктестік) тұрақты даму жүйесінде стратегиялық мақсаттарға қол жеткізуге және ықтимал қауіптерді барынша азайтуға бағытталған тәуекелдерді тиімді басқару маңызды рөл атқарады. Тәуекелдерді басқару қызметтің экологиялық, әлеуметтік және экономикалық аспектілерін, сондай-ақ еңбекті қорғау, корпоративтік басқару және құқықтық талаптарды сақтау салаларындағы тәуекелдерді қамтиды.

Серіктестік COSO және «Үш қорғаныс желісі» моделі сияқты халықаралық стандарттар мен тәсілдерді қолданады. Олар тәуекелдерді анықтауға, бағалауға, мониторингтеуге және бақылауға жүйелі әрі кешенді тәсілді қамтамасыз етеді. Бұл басшылыққа тәуекелдердің қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді ықпалын ескере отырып, негізделген басқарушылық шешімдер қабылдауға және бизнес-процестердің тиімділігін арттыруға мүмкіндік береді.

Тәуекелдерді басқару жүйесінің қағидаттары мен элементтерін, сондай-ақ оған қатысушылардың функцияларын айқындайтын негізгі ішкі құжаттар:

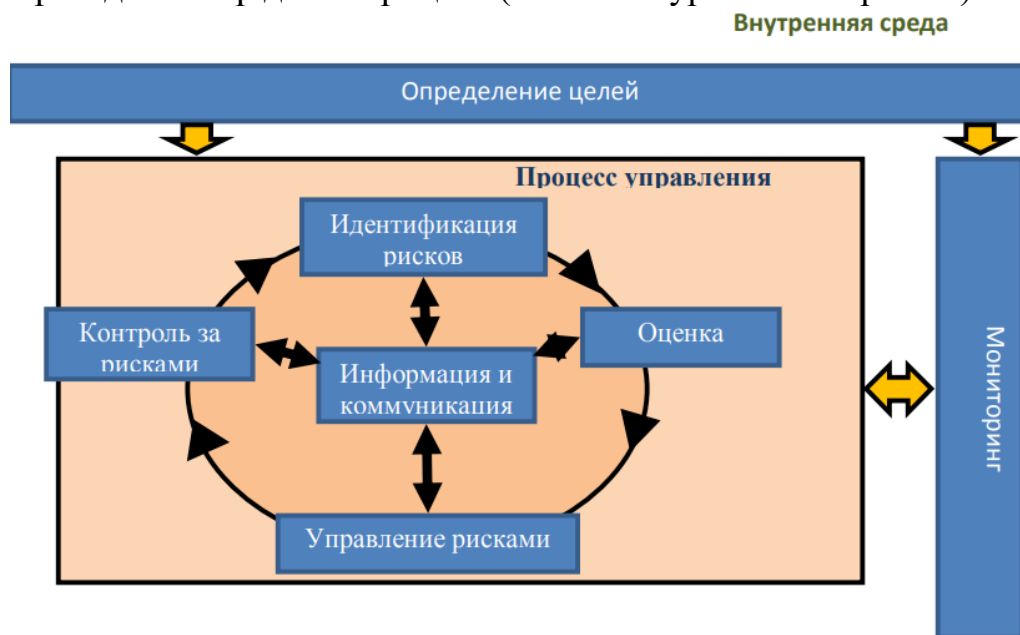
«Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің Тәуекелдерді басқару саясаты;

«Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің Тәуекелдерді сәйкестендіру және бағалау қағидалары;

Серіктестіктің негізгі тәуекелдік көрсеткіштерін әзірлеу әдістемесі;

Серіктестіктің «Шүлбі ГЭС» ЖШС тәуекелдер жөніндегі комитеті туралы ережесі.

Тәуекелдерді басқару – келесі сызбаға сәйкес компоненттерден тұратын тұрақты, серпінді және үздіксіз процесс (мысал 1-суретте келтірілген):

сурет. Тәуекелдерді басқару процесі

2025 жылы Серіктестіктің тұрақты дамуын басқару жүйесін жетілдіру жөніндегі Жол картасын іске асыру шеңберінде ESG тәуекелдерін кеңейтілген түрде анықтау және бағалау жүргізілді. 2025–2026 жылдарға арналған шоғырландырылған Тәуекелдер тізіліміне енгізілген экологиялық, физикалық және өтпелі климаттық тәуекелдерге ерекше назар аударылды. Әлеуметтік, кадрлық, өндірістік, құқықтық, комплаенс және корпоративтік тәуекелдердің бағалауы жаңартылды.

Анықталған барлық тәуекелдер бойынша ықтимал салдарлар ескеріле отырып, оларды басқару жөніндегі іс-шаралар әзірленді, бұл Серіктестіктің қызметіне теріс әсерді барынша азайтуға мүмкіндік береді. Климаттық тәуекелдер (физикалық және өтпелі) тәуекелдерді басқару жүйесінде ескерілген және негізгі тәуекелдерге жатқызылмаған.

Тәуекел-тәбеті және тәуекелдер мониторингі

Байқау кеңесі қызметтің негізгі бағыттары бойынша тәуекелдің жол берілетін деңгейлерін белгілейтін тәуекел-тәбетті бекітті. Тәуекел-тәбеті сыртқы ортадағы және қаржылық-экономикалық параметрлердегі өзгерістер ескеріле отырып, тұрақты түрде қайта қаралады және түзетіледі.

Тәуекелдерді басқару жөніндегі іс-шаралар жоспары

Жыл сайын мынадай құжаттар әзірленіп, Байқау Кеңесінің бекітуіне ұсынылады:

- Тәуекелдер тізілімі

- Тәуекелдер картасы
- Тәуекел-тәбеті

Серіктестіктің 2025 жылға арналған тәуекелдерін сәйкестендіру қорытындылары бойынша 19 тәуекел анықталып, бағаланды, негізгі тәуекел көрсеткіштерінің (КМС) шекті мәндері айқындалды, ал тәуекел иелері оларды төмендету факторлары мен іс-шараларын белгіледі.

Тәуекелдерді бағалау нәтижелері бойынша тәуекелдер 2025 жылғы Тәуекелдер картасының жасыл және сары аймақтарында орналасқан.

Серіктестіктің 2025 жылға арналған тәуекелдер картасы

Влияние	5					
	4					
	3	11-С-III 29-С-III	34-О-III 61-О-III			
	2	32-С-III 67-О-III	24-Ф-III 60-О-III 35-П-III	1-С-III 3-С-III 25-Ф-III	48-П-III 49-П-III 51-П-III	
	1	38-О-III 33-П-III	18-Ф-III 28-О-III			
		1	2	3	4	5
Вероятность						

Комплаенс

АЭС Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің (бұдан әрі – Серіктестік) Байқау кеңесінің 2025 жылғы 28 ақпандағы шешімімен (№2 хаттама) Серіктестіктің COMPLIANCE-офицері лауазымына қоса атқаратын жұмыс шарттарымен А.Б. Кайдаров тағайындалды.

Серіктестіктің Байқау кеңесінің 2025 жылғы 25 сәуірдегі шешімімен (№5 хаттама) Серіктестіктің 2025 жылға арналған COMPLIANCE-офицерінің жұмыс жоспары бекітілді.

Тиімді комплаенс жүйесін қалыптастыру, Серіктестіктің COMPLIANCE-офицерінің міндеттері мен қызметінің негізгі функционалдық көрсеткіштерін белгілеу мақсатында, сондай-ақ Серіктестіктің Байқау кеңесінің 2025 жылғы 28 қарашадағы шешімімен (№14 хаттама) бекітілген «АЭС Шүлбі ГЭС» ЖШС COMPLIANCE-офицері туралы ереженің (бұдан әрі – Ереже) 3-бөлімінің 5-тармағы

және 4-бөлімінің 10-тармағының 5) тармақшасы талаптарын және Жоспар іс-шараларын орындау шеңберінде «Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің Комплаенс-офицері Серіктестіктің Байқау кеңесіне есеп береді.

Серіктестіктің Комплаенс-офицерінің 2025 жылы орындауға белгіленген жұмыс жоспарының барлық іс-шаралары толық көлемде және белгіленген мерзімдерде орындалды. Атап айтқанда,

1) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мақсатында «Комплаенс функциясы бойынша ішкі нормативтік құжаттардың негізгі аспектілері» тақырыбында 3 оқыту өткізілді. Оқыту барысында «Qazaq Green Power PLC» жария компаниясының Мінез-құлық кодексі және Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты бойынша түсіндіру жұмыстары жүргізілді. Оқытумен 188 қызметкердің 158-і, оның ішінде топ-менеджмент өкілдері қамтылды;

2) Үшінші тараптарға тексеру жүргізілді;

3) Бастамашылық ақпараттандыру желісі бойынша өтініштер келіп түскен жоқ, тексерулер мен қызметтік тергеп-тексерулер жүргізілген жоқ;

4) Құзырет шеңберінде тұрақты даму жөніндегі Жол картасында көзделген іс-шаралар орындалды:

- Серіктестіктің қызметіне «Жедел желі» енгізілді, тәуелсіз оператордың байланыс деректері барлық жалпыға қолжетімді орындарда (3 тілде 30 жиынтық) және «Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің ресми сайтында орналастырылды, сондай-ақ тоқсан сайынғы оқыту шеңберінде оның жұмыс істеу қағидаттары түсіндірілді;

- топ-менеджмент пен қызметкерлерді өңірлер және қызметкерлер санаттары бөлінісінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатпен таныстыру бойынша 1 оқыту өткізілді (188 қызметкердің 158-і қамтылды: әкімшілік-басқару персоналы – 37, өндірістік персонал – 121, оның ішінде топ-менеджмент – 4);

- кемсітушілік жағдайлары тіркелген жоқ;

- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты және комплаенс функциясы бойынша өзге де ИНҚ-мен таныстырылған іскерлік әріптестердің үлесі 100%-ды құрады (328 контрагент);

5) «Самұрық-Энерго» АҚ Комплаенс қызметінің үйлестіруімен Серіктестік қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша тестілеуі өткізілді. Тестілеуге 176 қызметкер (96%) қатысты, білім деңгейінің орташа көрсеткіші 90%-ды (15 балдың 13,5-і) құрады;

6) Серіктестіктің Жоспарлау және перспективалық даму бөлімінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың тиімділігіне, сыбайлас жемқорлық деңгейін қабылдау мен бағалауға, сондай-ақ комплаенс тәуекелдерінің туындауына ықпал ететін себептер мен жағдайларды бейтараптандыруға жоғары басшылықтың қатысу дәрежесіне бағалау жүргізу мақсатында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг жүргізілді.

Есепті кезеңде «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобында Корпоративтік басқару кодексін енгізу жоспарының 25-тармағын орындау мақсатында, «Самұрық-Энерго» АҚ Директорлар кеңесінің 2025 жылғы 12 қыркүйектегі шешімімен (№15/25 хаттама) бекітілген, Серіктестіктің Комплаенс-офицерінің лауазымдық нұсқаулығы және Серіктестіктің Комплаенс-офицері туралы ереже өзектендірілді. Аталған құжаттар Серіктестіктің Байқау кеңесінің 2025 жылғы 28 қарашадағы шешімімен (№14 хаттама) бекітілді.

Серіктестіктің Персоналмен жұмыс және әкімшілік мәселелер бөлімі қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жүргізілген ішкі талдау нәтижелері бойынша анықталған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою жөніндегі іс-шаралар жоспары шеңберінде Серіктестіктің Бас директоры 2025 жылғы 25 қыркүйекте бекіткен 10 ұсыным көзделді. Аталған ұсынымдардың орындалуы толық көлемде аяқталды.

Инвестициялық қызмет

2025 жылы «Шүлбі ГЭС» ЖШС өндірістік активтердің жұмысқа қабілеттілігін сақтауға, сенімділігін арттыруға және қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз етуге бағытталған күрделі жобаларды іске асыруды жалғастырды. Күрделі салымдар электр энергиясын үздіксіз өндіруді қамтамасыз етуге, гидротехникалық құрылыстар мен негізгі жабдықтардың нормативтік техникалық жай-күйін сақтауға, өнеркәсіптік, экологиялық және өрт қауіпсіздігі талаптарын орындауға, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасы мен корпоративтік стандарттарының талаптарын сақтауға бағытталды.

«Шүлбі ГЭС» ЖШС инвестициялық қызметінің негізгі мақсаты – өндірістік активтердің ұзақ мерзімді сенімділігін қамтамасыз ету. Осы мақсатта жабдықтарды жаңғыртуға, физикалық және моральдық тұрғыдан ескірген негізгі құралдарды ауыстыруға, өндірістік процестердің тиімділігін арттыруға және пайдалану тәуекелдерін төмендетуге бағытталған заманауи техникалық шешімдер мен цифрлық технологияларды енгізуге арналған жобалар іске асырылуда.

Біздің тәсіліміз

Инвестициялық қызмет «Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің «Самұрық-Энерго» АҚ даму стратегиясына, Қазақстан Республикасының заңнамасы талаптарына және Серіктестіктің ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес жүзеге асырылады. Басымдық гидротехникалық құрылыстар мен жабдықтарды сенімді әрі қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз етуге, өндірістік активтердің қызмет ету мерзімін ұзартуға, станция жұмысының тиімділігін арттыруға, сондай-ақ қоршаған ортаға теріс әсерді азайтуға бағытталған жобаларға беріледі. Инвестициялық бағдарламаны қалыптастыру жабдықтардың техникалық жай-күйіне, диагностикалау нәтижелеріне, нормативтік құжаттардың талаптарына және ұзақ мерзімді өндірістік жоспарларға негізделеді.

2025 жылғы негізгі күрделі жобалар:

- №6 гидроагрегатқа күрделі жөндеу жүргізу (2024–2025);
- №3 гидроагрегатқа күрделі жөндеу жүргізу (2025–2026);
- Жөндеу бекітпелері жиынтығын дайындау (2024–2027);
- №2 трансформаторға күрделі жөндеу жүргізу;
- Айнымалы деңгейдегі жөндеу;
- ГА-3 Діріл мониторингі жүйесін қосымша жабдықтау (2025–2026).

«Шүлбі ГЭС» ЖШС инвестициялық қызметінің негізгі қағидаттары:

- өндірістік объектілерді сенімді әрі қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету;

- Қазақстан Республикасының заңнамасы, нормативтік-техникалық құжаттама және корпоративтік стандарттар талаптарын сақтау;
- күрделі салымдардың экономикалық негізділігі мен тиімділігін қамтамасыз ету;
- заманауи техникалық шешімдер мен жабдықтарды қолдану;
- күрделі салымдарды жоспарлау кезінде тәуекелге бағдарланған тәсілді қолдану;
- жобаларды жоспарлау және іске асыру кезінде экологиялық, әлеуметтік және корпоративтік факторларды (ESG) ескеру.

«Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің инвестициялық қызметі өндірістік активтердің тұрақты әрі қауіпсіз пайдаланылуын қамтамасыз етуге, жабдықтардың пайдалану дайындығының жоғары деңгейін сақтауға, олардың қызмет ету мерзімін ұзартуға, өндірістік жұмыстарды орындау кезінде өнеркәсіптік қауіпсіздік пен персонал қауіпсіздігі деңгейін арттыруға, сондай-ақ тұтынушыларды сенімді және үздіксіз энергиямен жабдықтау үшін жағдай жасауға бағытталған.

**«Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің 2025 жылы Даму жоспарын орындауы,
игеру әдістері бойынша, млн теңге (ҚҚС-сыз)**

Бағыттары бойынша	Нақты 2022	Нақты 2023	Нақты 2024	Нақты 2025	Болжам
Күрделі		8			

і с а л ы м д а р д ы ң ж а л п ы к ө л е м і					
И н в е с т и ц и я л ы қ ж о б а л а р					
Ө н д			9		

і р і с т і к а к т и в т е р д і қ о л д а у					
Ә к і м ш і л і к а к т и в т е р д і қ о л д		8	0		

а					
у					

Тұрақты жеткізу тізбегі және сатып алу қызметінің саясаты

Басқару тәсілі

Энергетика саласының цифрлық трансформациямен қатар өзгеруі жұмыс үдерістерін ұйымдастыру қағидаттарының, сондай-ақ тауарлар мен көрсетілетін қызметтерді жеткізу тәсілдерінің жаңаруына алып келеді. Бұл жеткізушілер «Шүлбі ГЭС» ЖШС қызметінің барлық бағыттарының тұрақты дамуын қамтамасыз етуде негізгі әріптестерге айналып отырғанын білдіреді.

«Шүлбі ГЭС» ЖШС жеткізушілерінен заңнама мен рұқсат беру талаптарын сақтаумен қатар, корпоративтік басқару, іскерлік әдеп, адам құқықтарын қорғау, еңбекті қорғау, қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау салаларындағы озық тәжірибелерді ұстануды күтеді.

Сатып алу қызметінің қағидаттары

- сатып алуға пайдаланылатын қаражатты оңтайлы әрі тиімді жұмсау;
- жеткізушілердің коммерциялық құпияға қатысты құқықтарын және (немесе) заңды мүдделерін сақтай отырып, сатып алу процесінің ашықтығы мен айқындығын қамтамасыз ету (тендер қорытындылары шығарылғанға дейін);
- әлеуетті жеткізушілер арасында адал бәсекелестікті қамтамасыз ету, сатып алуға қатысушылардың сөз байласуына жол бермеу;
- сатып алуға қатысушылардың жауапкершілігі;
- сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу;
- Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттарға қайшы келмейтін дәрежеде қазақстандық тауар өндірушілерге, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді өндірушілерге қолдау көрсету;
- инновациялық және жоғары технологиялық тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу;
- осы Заңда көзделген жағдайларды қоспағанда, әлеуетті жеткізушілерге сатып алу рәсіміне қатысу үшін тең мүмкіндіктер беру;
- сатып алынатын тауарларда қамтылған зияткерлік меншік объектілеріне құқықтарды сақтау.

«Шүлбі ГЭС» ЖШС-нің сатып алу қызметін, оның ішінде сатып алу рәсімдерін басқаруды реттеу Қазақстан Республикасының «Квазимемлекеттік сектор

с
у
б
ъ
е
к
т
і
л
е
р
і
н

талаптарға сәйкестігін қамтамасыз етуге жауапты. Жеткізушілермен және сатып алудың әлеуетті қатысушыларымен өзара іс-қимыл Қазақстан Республикасының заңнамасына және жасалған шарттардың талаптарына сәйкес жүзеге асырылады

Сатып алу рәсімдерін басқару

Сатып алынатын тауарлардың, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтердің (ТЖҚ) сапасы техникалық ерекшелікпен және шарт талаптарымен айқындалады. Шарттарда міндетті есептілік, оның ішінде жергілікті қамту үлесіне қатысты есептілік, айыппұл санкцияларын қолдану және қажетті өзге де деректерді ұсыну көзделеді.

Сметалық, жоба алдындағы немесе жобалау-сметалық құжаттаманы қамтитын құрылыс-монтаждау жұмыстарына жасалатын шарттар бойынша жеткізушілер мен қосалқы мердігерлер материалдардың өндірушілерден және жаңа өндірістер құрумен айналысатын ұйымдардан шыққанын растайтын құжаттарды ұсынуға міндетті. Жүргізілетін сатып алу рәсімдері туралы ақпарат «Самұрық-Қазына» АҚ-ның сатып алу порталында (zakup.sk.kz) ашық қолжетімділікте жарияланады.

Портал қатысушыларға жоспарланып отырған сатып алулар туралы толық әрі уақтылы ақпарат алуға мүмкіндік береді, бұл бәсекелестік ортаны қалыптастыруға ықпал етеді.

Шарт бойынша міндеттемелер бұзылған жағдайда жеткізуші көзделген жауапкершілікті, оның ішінде мөлшері шарт құнының 10%-ынан аспайтын айыппұлдарды төлейді.

2025			
GRI 204-1. Сатып алу	Жеткізуші саны, барлығы		347
	Сатып алудың жалпы сомасы		6 284 515 952
	Жергілікті жеткізушілердің жалпы саны		347
	Жергілікті жеткізушілерден сатып алу	саны бойынша %	100%
		сома бойынша %	100%
	Бір көзден алу тәсілімен жүргізілген сатып алулар	саны бойынша %	4,56%
		сома бойынша %	19,69%
	Бағалық ұсыныстарды сұрату, электрондық дүкен тәсілдерімен жүргізілген сатып алулар	саны бойынша %	78,25%
		сома бойынша %	7,70%
	Ашық тендер тәсілімен жүргізілген сатып алулар	саны бойынша %	17,20%
		сома бойынша %	72,67%
	Бәсекелестік келіссөздер жүргізу	саны бойынша %	0,00%

	арқылы жүзеге асырылған сатып алулар	сома бойынша %	0,00%
	Холдингішілік кооперация	саны бойынша %	1,25%
	шеңберіндегі сатып алулар	сома бойынша %	1,98%
GRI 414-1 Жаңа жеткізушілер, әлеуметтік өлшемшарттар бойынша тексерілген	Жаңа жеткізушілердің жалпы саны		203
	Әлеуметтік өлшемшарттар пайдаланылып тексерілген жаңа жеткізушілердің жалпы саны		0
	Әлеуметтік өлшемшарттар пайдаланылып тексерілген жаңа жеткізушілердің үлесі, %		0

Ақпараттық технологиялар және коммуникациялар

«Самұрық-Энерго» АҚ-ның жасанды интеллект пен цифрлық технологияларды ықпалдастыру бағытын дамыту жоспарын орындау, сондай-ақ «Корпоративтік және өндірістік деректерді интеллектуалды басқару» жобасын іске асыру шеңберінде «Шүлбі ГЭС» ЖШС аталған жобаның басқару процестерінің тиімділігін арттыру, деректердің ашықтығын қамтамасыз ету және еңбекті қорғау мен өндірістік қауіпсіздік салаларында тәуекелге бағдарланған тәсілді дамыту үшін стратегиялық маңыздылығын атап өтеді.

«Шүлбі ГЭС» ЖШС осы бағыт бойынша өзіне жүктелген барлық міндеттер мен іске асырылып жатқан жобаларды толық көлемде орындауда.

Кәсіпорында қолданылатын қолданыстағы цифрлық шешімдерді талдау қорытындылары бойынша еңбекті қорғау және өндірістік қауіпсіздік саласында мынадай жүйелер енгізіліп, пайдаланылатыны анықталды:

- қызметтік көлікті GPS-мониторингтеу жүйелері;
- электрондық медициналық тексерулер жүйесі (ЭМТЖ);
- қолжетімділікті бақылауға және оқиғаларды тіркеуге арналған бейнекамералары бар каскалар;
- 2026 жылдың соңына дейін іске асыру мерзімі белгіленген «Бұзушылықтарды анықтаудың интеллектуалды модульдерін енгізе отырып, бейнебақылау жүйесін жаңғырту» жобасын іске асыруға шарт жасалды.

Ақпараттық қауіпсіздік саласында кәсіпорында:

- вирусқа қарсы қорғау және желілік трафикті бақылау құралдарының жұмыс істеуі;
- ақпараттық жүйелер мен пайдаланушылардың есептік жазбаларына қолжетімділікті орталықтандырылған басқару;
- персоналдың киберқауіпсіздік саласындағы хабардарлығын арттыру жөніндегі іс-шараларды өткізу;
- ақпараттық қауіпсіздік оқыс оқиғаларына мониторинг жүргізу және ден қою қамтамасыз етіледі.

Физикалық қауіпсіздік саласында өндірістік объектілерде бұзушылықтардың алдын алуға және қауіпсіз жұмыс режимін қамтамасыз етуге бағытталған техникалық бақылау және байқау құралдарының, оның ішінде бейнебақылау және қолжетімділікті бақылау жүйелерінің интеграциясы қамтамасыз етілген.

Қосымша «Energy Solutions Center» ЖШС-мен (Ортақ қызмет көрсету орталығы) бірлесіп станцияның АТ-архитектурасын дамыту бойынша жұмыстар тұрақты негізде жүргізілетінін хабарлаймыз. Негізгі мақсаттар ақпараттық жүйелердің егжей-тегжейлі картасын қалыптастыруды, оларды одан әрі дамыту, біріздендіру және корпоративтік цифрлық ортаға интеграциялау жөніндегі ұсыныстарды әзірлеуді, сондай-ақ АТ бағыты бойынша пилоттық жобаларға қатысуды қамтиды.

Аталған цифрландыру іс-шаралары шеңберінде 2025 жылы роботтандырылған бағдарламалық шешімдер (RPA) енгізілді.

Роботтандыру мынадай бағыттарда қолданылады:

- маркетинг және сатып алу қызметі;
- қаржылық-экономикалық процестер;
- жекелеген өндірістік функциялар.

RPA енгізу:

- қолмен орындалатын операциялардың көлемін едәуір қысқартуға;
- деректерді өңдеу дәлдігін арттыруға және адами фактордың әсерін азайтуға;
- күнделікті қайталанатын процестердің орындалуын жеделдетуге;
- бизнес-процестердің жалпы тиімділігін арттыруға мүмкіндік берді.

Ақпараттық қауіпсіздік

«Шүлбі ГЭС» ЖШС ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге, ақпараттық активтерді, ақпараттық жүйелер мен кәсіпорынның технологиялық инфрақұрылымын қорғауға басымдық береді. Бұл бағыттағы қызмет Ақпараттық қауіпсіздік саясатына және ішкі нормативтік құжаттарға сәйкес жүзеге асырылады.

Ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйесі

Серіктестікте ақпараттық активтер мен тәуекелдерді басқару, қолжетімділікті бақылау, пайдаланушыларды сәйкестендіру және аутентификациялау, резервтік көшіру, вирусқа қарсы қорғау, физикалық қауіпсіздік және оқыс оқиғаларға ден қою процестерін қамтитын ақпараттық қауіпсіздікті басқару жүйесі жұмыс істейді. Киберқауіпсіздік саласындағы қызметті үйлестіру үшін Ақпараттық қауіпсіздік қызметі жұмыс істейді.

Қызметтің негізгі бағыттары

- ақпараттық активтер мен тәуекелдерді басқару;
- ақпараттық ресурстарға қолжетімділікті бақылау;
- пайдаланушыларды сәйкестендіру және аутентификациялау;
- ақпараттық қауіпсіздік оқиғаларына мониторинг жүргізу;
- вирусқа қарсы және криптографиялық қорғау құралдарын қолдану;
- ақпараттық инфрақұрылымды физикалық қорғау;

- ақпараттық қауіпсіздік оқыс оқиғаларын тергеп-тексеру;
- қызметкерлердің киберқауіпсіздік саласындағы хабардарлығын арттыру;
- ішкі нормативтік құжаттар талаптарының сақталуын бақылау.

Ақпараттық қауіпсіздікті техникалық қамтамасыз ету

Ақпараттық инфрақұрылымды қорғау үшін ақпаратты вирусқа қарсы және криптографиялық қорғау құралдары, қолжетімділік құқықтарын ажырату тетіктері, резервтік көшіру жүйелері, сондай-ақ қауіпсіздік оқиғаларына мониторинг жүргізу және оларды тіркеу құралдары қолданылады. Қорғау серверлік және телекоммуникациялық жабдықтарға, пайдаланушылардың жұмыс станцияларына және корпоративтік ақпараттық жүйелерге қолданылады.

Ақпараттық қауіпсіздік оқыс оқиғаларын басқару

Серіктестікте ақпараттық қауіпсіздік оқыс оқиғалары туындаған кезде қызметкерлердің іс-қимыл тәртібі белгіленген. Барлық оқыс оқиғалар тіркелуге, талдануға, тергеп-тексерілуге және құжатталуға жатады. Тергеп-тексеру нәтижелері бойынша осындай оқиғалардың қайталануына жол бермеуге бағытталған түзету шаралары қабылданады. Қажет болған жағдайда Ақпараттық қауіпсіздік қызметінің, АТ-бөлімшенің және мүдделі құрылымдық бөлімшелердің өкілдерінен комиссия құрылады.

Қызметтің үздіксіздігін қамтамасыз ету

Бизнес-процестердің тұрақтылығын қамтамасыз ету мақсатында деректерді резервтік көшіру және қалпына келтіру рәсімдері, сондай-ақ ақпараттық жүйелердің үздіксіз жұмыс істеуін қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралар іске асырылған. Резервтік көшіруге аса маңызды деректер, бағдарламалық қамтамасыз ету, ақпараттық жүйелердің конфигурациялары және қорғау құралдарының тіркеу ақпараты жатады.

Дербес деректер мен құпия ақпаратты қорғау

Серіктестік қызметкерлері ақпаратты қорғау жөніндегі ішкі нормативтік құжаттардың талаптарын сақтауға және қолжетімділігі шектелген мәліметтердің сақталуын қамтамасыз етуге міндетті. Ұйымдастырушылық және техникалық шаралар ақпаратқа рұқсатсыз қол жеткізудің, оны өзгертудің, жоюдың, көшірудің және таратудың алдын алуға бағытталған.

Нәтижелер

Есепті кезеңде клиенттердің дербес деректерінің құпиялылығын бұзуға байланысты негізді шағымдар, сондай-ақ қорғалатын ақпараттың жоғалуы немесе рұқсатсыз жария етілу жағдайлары тіркелген жоқ. Серіктестік ақпараттық қауіпсіздік процестерін жетілдіруді, киберқауіпсіздік мәдениетін дамытуды және ақпараттық инфрақұрылымның заманауи қауіптерге төзімділігін арттыруды жалғастыруда.

2025 жылы Серіктестік қызметкерлері ақпараттық қауіпсіздік саласындағы қызметкерлердің хабардарлығын арттыру бағдарламасын іске асыру шеңберінде оқытудан өтті. Оқыту ақпаратты қорғаудың практикалық дағдыларын дамытуға және заманауи киберқауіптерге төзімділікті арттыруға бағытталды. Станцияның 80 қызметкері оқытудан өтіп, ASAP қосымшасында тестілеуден өтті.